

1 Koulin
Olo Iyoswo Sⁱmo'mjo loso A'amu
Koulin somne'no Poul
Mtⁱ'mokumentisofoho.
Olo Hungkuno Sⁱmo'mjofoho.

Jisas ahwomomne'no nto sⁱmentiso
 sohonta soswo *tⁱwenti-faif* (25) nto
 uyakolo'mentisopolⁱkeno olo iyoswo
 sⁱmo'mjo loso a'amu Koulin somne'no
 Poul mtⁱ'mokumentisofoho. Tajo ango
 Koulin i'mofapeso kako apa'no Anⁱtuye
 hungkuno liku'meefo syoho'ne wento
 mtⁱ'mokumentisofoho. Oso hohosohonta
 Poul kako Akwila'nji Pⁱlisila'nji nohumantⁱfi
 hwapⁱfe ango syoho yontⁱfi Anⁱtuye hungkunoso
 liku'meeo'motofofoho. Oso hohosohonta a'amu
 Juta fehohonjo'nji a'amu Ngkⁱlik pi'nⁱngo engo
 so'nji sⁱmeho hi'ntnnono uyⁱmentohofofoho.
 Poul Koulin hopo sopo humanto Anⁱtuye
 hungkuno ne'no lontanⁱngki soswo anga'no
 hamno aho fehohnjo hopi'nono nom'ne
 mta'ni anga'no uyakolomentisofoho. Ango
 Koulin sopo antⁱme we'epo'maho. O'o,
 antⁱme engo mⁱkunⁱmposoponoho. Oso ango
 hopo sopone'no Poul kako sⁱmeho tango'nji
 mtⁱ'mokumentisofoho. Oso sⁱmeho tango iyo
 hwapⁱngoso olenoho. Iyoswo anga'no sⁱmo'mo
 mtⁱ'mokuyahotⁱmentisoso imo'nao'mentiso
 so'ne olo iyoswo tⁱfi'njo lofosofa'u 1 Koulin'nji
 2 Koulin'nji imo'nⁱmentisiyefoho. Poul

iyoswo Koulinne'no mtì'mokuyahojiyoso hufa'u sìhunefoho. I oso'no olohonta iyoswo anga'nohinoso mauyoho. Olo iyoswo hiloso Poul kako Efesos humanto mtì'mokumentisofoho. Paul olo iyoswo mtì'mokiyo hwapìngoso olenoho. A'amu Jisasìmo inìngkunyo Koulinjoso Poulìmo yo'mayo yo'mayo so'no ulohonìmentohoho so'no Poul kako aku hofìkine'no mtì'mokumentisofoho. Oso'no nakwo olohonta iyoswo homo lomo atofu lìhwasi nakwo tìfi unìngkohwano.

¹ Anìtu kako ngko Pouli'nìmo nìhwosopo'mentisoso Jisas Kìlaisìye hungkuno a'amu somo lìku'mofo (*apousel*) syoho ntapmmentiso sohwo'nnonji nenìngkwa'wehwo Sousìtenisì'nji

² nekwo nohumentai sekwo a'amu angu Koulinjo sokune'no olo iyoswo loso semtì'mokiyalokuhwoyo. Sekwo Kìlaisìmo ufohi'nontìfi kakoe a'amu ne imo'nìmentohofofoho. Oso hiso'no Anìtu kakine'no sekumo sehwsopo'mentisofoho. Sekwo'nohinì'maho. O'lo, hwe moya'mi angu'meemjo nakwoe Hwe Engo Jisas Kìlaisìmo jomo ulìwo'nìngkuhwone hn'nìmo nahwsopo'mentisofoho. Jisas huhwo sohwo kako nakwo hwe moya'mi hopi'nonohino hn'nwiye Hwe Engo nìhu'no anga'nohino hweho.

³ Nanìngkwohwo Anìtu sohwo'nji nakwoe Hwe Engo Jisas Kìlaisì'nji siko'monta'i siko sekumo wopìngo selohofohosìsi sìmeho pompenjiyo wosejopanjiyoho.

Poul kako Anitumo oso a'amu homo somne'no isamoyoka ulimentisofoho.

4 Kilais Jisas kako sekumo wopingo seloho'mentiso so'no ngko engolopohamo sekune'no huno syasyefisyonji Anitumne'no isamoyoka uliwo'n'ngkohefoho.

5-6 Nakwo Kilaisiye hungkuno selimentihwone so'no oso hungkuno hiso sekwo aho yokumpohn'nyo kemokosyohumantifi sekwo Kilaisimo ufohi'n'ngkahon'ngkofi kako sekumo yo'mayo so'no umofonyo miyo'njo iyo'ne semokumentisofoho. U, sekwo kakoe hungkuno wopingo so'no huno tipemantifi sekwo nom'ne a'amu somo luti'hwayo'neso huno'njo kuyoho. Oso'no ngko Anitumo isamoyoka ulalokweno.

7 Nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais kako utihwa'nyopo asomo peso'no sekwo nohontohumentan'ngkofi Anitu sohwo kako kakoe yo'mayo wopingoso sejopalofoho. Kakoe wopingo somne'no sekwo umofonyo mifitnnehoho.

8 O'o, Anitu kakoe yokumpohn'nyo so'nji sekumo sesosofitofontan'ngkuhwosi sekwo Anitumne'no yokumpohn'nyo lohofontan'ngkuji sekwoe sikunoso moi'wo umo'n'imontonoho. Oseso nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisiye Sikuno Engo kako asomo poso sohonta sekwo wonyo ane lohofikuji wonimango masenonehoho.

9 Anitu kako kakoe Hwomu Jisas Kilais nakwoe Hwe Engo sohwo'nji nakwo'nji simeho afa inyo'ne nakumo nahwosopomentisofoho. Nakwo Kilaisi'nji majopohi'nyo'ne nah-

wosopo'mentisofoho. Oso hiso'no ne imokiyo'neso Anitu kako hoponoho. Kako kakoe hunoso mikwesyafisyoneho. O'o, awonoho.

*A'amu Koulin hofiko Anitune'no
uhu'mokumotofoso hofiko husilo husilofo
loho'mentohofofoho.*

¹⁰ U, nje a'amu soku nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais kako olo hungkuno ntapmmentiso so'no ngko hungkuno yokumpohn'nyo waselimonne'no yohono. Sekwo upa'nimno. Sekwo yoka hnnontifi husilo husilofo loho'malofoso moi'wonoho. Sekwo apa'no oso yahinoso ikutoho. O'o, sekwo apa'no nuhu'mokukuji hungkuno afa'nohino filikuno huno anga'no'nohini fisyafihupmno.

¹¹ U nje a'amu soku oso ape Kilouwe siye angomta'ango a'amu nopontifi ngkimo ole ntimalofi, A'amu Kouliniso hofiko yoka hnalokwofo. Ose ntimalofofoho.

¹² Ngko sekwo a'amu anga'no anga'nohino sokumo selalokweno. Sekwo huno kengo kengo syafisyontifi a'amu fehohnjo soku ole lalokwofo, Nakwo Pouliye yahinomo inngkwalokuhwono. Nom'ne soku sekwo ole lalokwofo, Nakwo Apoulousiye a'amu'nwoho. Nom'ne a'amu soku sekwo ole lalokwofo, Nakwo Pitaye hungkunomo inngkwalokuhwono. I, a'amu nom'ne soku sekwo ole lalokwofo, Nakwo Kilaisiye a'amu'nwoho. Ose lalokwofo.

¹³ Pipineto. A'amu pi'ningo engo hofiko sekwoe wonyomne'no pe'nimentohofotaho. Ngko

Pouli'ni iyo hwojiyafiku'nnyopo sekwoe wonyomne'no lape'nimaleho. O'lo, sekwo huno seyohoho. K'ilais kako'nohini sekwoe wonyomne'no poyo pe'nimentisofoho. I hofiko ngkine'no mijo kiyosema'malofotaho. O'lo, K'ilaisimne'nohini sekumo mijo kiyosema'malofofoho.

¹⁴ Ngko sekwo'njo sopo mijo kiyomayoso a'amu pi'ningo'maho. O'lo, K'ilisiposi'nji Ngkaiyasi'njimnohini mijo kiyoma'maleno. Oso'no ngko a'amu hufa'u hwa'umnohini mijo kiyoma'mentohe so'no Anitumo isamoyoka ulalokweno.

¹⁵ Oso'no a'amu pi'ningo engoso hofiko ole malifitnnehofo, Poul kako nakumo mijo kiyonema'mentiso so'no nakwo Pouliye a'amu'nwoho. Ose malifitnnehofo.

¹⁶ U, ngko nom'ne a'amu sohune'no syafisyohono. Sitefanos'ye a'amu oso hwanjimo ngko mijo kiyoma'maleno. U, ngko nom'ne a'amu somo mijo kokiyoma'mentohono. Awolikeno. Ngko huno maniyohoyohoho. I, ngko mijo kiyomayo hungkuno so'no peho'no selalokweno.

¹⁷ K'ilais kako ngkimo oso mijo kiyomayo syohoso montapmmentisofoho. O'lo, ngkimo kako a'amu somo kakoe hungkuno lutihwayo'ne syoho ntapmmentisofoho. A'amu huno'njo sohwa hofiko hungkuno sawemo lutihwawo'n'ngkohoho hopaso ngko hungkuno molutihwamnehono. O'lo, K'ilais kako iyo hwojiyafiku'nnyomo nakwoe wonyo'ne poyo pe'nimentiso so'no a'amu huno nto'no mosyafihupitnnoho lonji ngko a'amufe huno

nto'no ehohosasiyo'ne hungkuno tifo tifo
lutihwawo'n'ingkohe hwo'nyoho.

*Nakwo Kilaisimo uhwonontani
uhwonimentihwoneso nakwo Anituye
yokumpohn'nyo'nji kakoe huno wop'ngo so'nji
nto uhwonimentihwonefoho.*

¹⁸ A'amu Anitumo min'ngkayo'njo
iwo'n'ingkohofoso hofiko Kilais nakwoe
wonyo'ne iyo hwojiyafiku'nnyomo poyo
pe'n'imentiso so'no upa'nontifi hofiko
hunole syofisyalokwofo, oso hungkuno
liwo'n'ingkohofoso hwayohosi hungkunofoho.
Ose syofisyalokwofo. I, oseso nakwo a'amu Anitu
kako nakumo asomo netimayo'ne'no hontohu-
mentani nakwo hunole nayiwo'n'ingki, Kilais
kako nakwoe wonyo'ne iyo hwojiyafiku'nnyomo
poyo imo'n'imentiso sohune'no Anitu kako kakoe
yokumpohn'nyo netihwamentisofoho.

¹⁹ A'amu Anituye hungkuno
mti'mokumentohofoso sohwa hofiko a'amu
Kilaisimne'no nakwolaho liwo'n'ingkohofoso
somne'no ole mti'mokumentohofi,
Anitu ole limento, A'amu hwahoponjoso hofiko
hofikoe yokumpohn'nyo so'nji Anitumo
u'mayo'ne'entifi huno uyalokunjo oso
a'amuso hofikoe huno somo ngko wonyo
umokumonnoho.

Nakwo a'amu hwahoponjo hn'nwi huno'nji
liwo'n'ingkohofoso hofiko Anitumo
u'mane'entifi hon'ngkano pi'n'ngo
pi'n'ngo hofikoe huno mta'ni
imofiwon'ingkohofoso somo ngko wae
weeomonnoho.

Anitu ose limentisofoho.

²⁰ A'amu Anitumo mining kayoso hwahoponjo somne'nohini huno syafisyiwo'n'ingkohofoso hofiko ole liwo'n'ingkohofi, Nakwo huno'njo hn'nwi nakwoe huno nto'nohinoso a'amu nom'ne somo luti hwane'entifi syafisyiwo'n'ingkohofofoho. Oso a'amumne'no Anitu kako kakoe a'amu ne hn'nyumo ole neti hwamento, Olo hwaho loponjo hunoso wonyo hwayo hohnjofoho. Oso'no a'amu kako olo hwaho loponjo huno somnohini syafisyiwo'n'ingkiso sohwo kakoe huno neso mauyoho.

²¹ I oso'no Anitu kako huno hwapingo'njo sohwo kako olo honingkanolo imo'mentisofoho. A'amu hofiko Anitumo u'mano likujoso hofiko hofikoe huno mta'ni Anitumo mu'mapitnnohofo. O'o, awonoho. I oso'no Kilaisiye hungkuno wopingoso a'amu somo luti hwawo'n'ingkuhwone somo simeho hi'ntnnono uyikuji hofiko Anitumo u'mantifeho. Nu'mafikuji hofiko kakoe a'amu ne umo'nantifeho. Oso hiso'no Anitu kako simeho wopingo umo'n'wo'n'ingkisofoho. I oso hungkuno hiloso nakwo luti hwawo'n'ingkuhwone somne'no hofiko naliwo'n'ingkohofi hwayo hohnjo hungkuno liwo'n'ingkohofo kuyoho. Ose naliwo'n'ingkohofofoho.

²² I a'amu Jutaso ole liwo'n'ingkohofi, Anitu kako nakumo kakoe yokumpohn'nyo'nji yo'mayo kengo wonyoangkafo a'amu mifijoso neti hwaso'manji u oso hungkunoso Anitu

mta'ango'manji uhwon'ingkuhwasi oso hungkuno homo somo nakwo huno naihwoso'no tifi un'ingkowano. A'amu Ngk'ilik oso hwa ole liwo'n'ingkohofi, u, nakwo yo'mayo hungkuno upo'nasoso huno wop'ingofoho syofisyaso'manji oso hungkuno homo somo huno naihwoso'no tifi un'ingkowano.

²³ I oso'no nakwo hungkuno lutihwawo'n'ingkuhwoneso olenoho. K'ilais kako nakwoe wonyomne'no iyo hwojiyafiku'nnyomo poyo imo'n'imentisofoho. I oso'no a'amu Jutaso hofiko oso hungkuno hiso'no nakwolaho lontifi wonipaho ikin'wo'n'ingkohofofoho. A'amu Ngk'ilik sohwa hofiko oso hungkuno homo somo nupa'nontifi ole liwo'n'ingkohofi, Olo hungkuno loso kokato'nnyofoho. Ose liwo'n'ingkohofokuyoho.

²⁴ I nakwo a'amu Juta hn'nnonji temtitofokengo kengo hn'n'mo Anitu nahwosopo'mentiso hn'nwi nakwo Anituye mampahomo upo'nontani nakwo huno ole nayohi, K'ilais kako nakumo asomo netimayo'ne poyo pe'n'imentiso sohumo nuhwonontani uhwonimentihwoneso nakwo Anituye yokumpohn'nyo so'nji Anituye huno wop'ingo so'nji uhwonalokuhwono.

²⁵ Oso hon'ingkanokakimo u'mayo'ne imo'mentiso so'no a'amu hwahoponjoso hofiko huno syafisyontifi hofiko ole liwo'n'ingkohofi, Olo hon'ingkanolosone anefoho. Hwayo hohnjofoho. Ose lontifeso hofikoe huno so'nji yokumpohn'nyo so'nji Anitu kakoe huno hwapingo so'nji kakoe yokumpohn'nyo so'nji hofikimo yakolo'nnyofoho.

26 Ou, nje a'amu soku, Anitu kako sekumo kakoe a'amu ne imo'nyo'ne joho selimentiso sohonta sekwo huno ane, yokumpohn'nyo ane, yofe engo ane imo'nimentohoho kuyoho.

27 A'amu hwahoponjo yahino somne'no huno'njoso Anitu kako oso a'amu homo somo wonimango ufisyimo'mo lonto a'amu huno'masoso hofiko nje honingkanomo tifi nningkapikuji nje a'amu ne imo'nifitne'ento uhwosopomentisofoho. A'amu hwahoponjo yokumpohn'nyo'njo somo Anitu kako oso a'amu homo somo wonimango ufisyimo'mo lonto a'amu yokumpohn'nyo aneso nje a'amu ne imo'nifitne'ento hofikimo uhwosopomentisofoho.

28 A'amu hwahoponjoso hofiko yo'mayo so'no ole liwo'ningkohofi, Wonyofoho. Nakwolaho. Oso hiso ne anefoho. Ose liwo'ningkohofofoho. Oso homo somne'no Anitu kako oloso ngko'nefoho. Woma'mo limentisofoho. Anitu kako a'amu hwahoponjofe hunoso ne anefoho. Moi'wo umo'nono limentisofoho. Oso'no yo'mayo so'ne hofikoe yofe ho'nomawo'ningkohoho somo Anitu kako wae yao'mentisofoho.

29 Anitu kako oso yo'mayo hiso imentiso so'no nakwo Anituye timopo nakwoe yofeso moho'nomo'nanehwono.

30 Anitu kako nakumo Jisas Kilaisinjopo menehumajimentisofoho. Oso'no Anitu kako Kilaisiye hungkunoso nakwoe hunomo moho'nonahumentiso so'no nakwo kakine'no huno nto'no syofisyalokuhwono. Kilais kako

nakumo wopɨngo naloho'mentiso so'no Anitu kako nakumo wopɨngo kuyoho nelalofoho. Jisas kako honɨngkano wonyo somta'ni nakumo mpe enema'mentiso so'no kako nakumo Anituye a'amu ne namokumentisofoho.

³¹ Oso'no a'amu Anituye hungkuno mtɨ'mokumentohofu sohwa hofiko ole mtɨ'mokumentohofi, Hwe fihwo kako kakoe yofeso woho'noma'nimo lososo kakoe yofe moho'noma'nonehoho. O'o, kako Kilais nakwoe Hwe Engo sohwoe yofe'nohini woho'nomano.

2

Poul kako Kilaisiye iyo hwojiyafijiyo so'no hungkuno ulimentisofoho.

¹ Oseso nje a'amu soku, hohonta ngko sekumo nose'manji ngko Anitu kakoe hungkuno hiyasomo wo'mojoso selimote sohonta sekwo huno ole syafɨhupitnne'enji maselimentohono, Kiko yofe engo'njo hwosoho. Huno hwapɨngo'njo hwosoho. Ose ntɨfitnne'enji maselimentohono.

² O'o, ngko nje simeho somne'no ole nto hnnimentoho, Ngko sekwo'nji nohumahm'mo yo'mayo kengo kengo so'no ngko hungkuno maselimnehono. O'o, awonoho. Ngko Jisas Kilais kako iyo hwojiyafiku'nnyo sopo nakwoe wonyomne'no poyo pe'nimentiso sohune'no ngko huno nihwoso'no oso'nohini wolosetɨhwamne'no yohono.

³ Hohonta ngko sekwo'nji humamentohe sohonta ngko yokumpohn'nyo ane nohumanji iyoho nnimentisofoho.

4-5 Sekwo nje huno somo tifi nningkapifitne'enji hungkuno selimote'maho. O'o, sekwo Anituye yokumpohn'nyo somo tifi iningkapitne'enji hungkuno selimentohefoho. Oso'no ngko Anituye hungkuno losetihwamentohe sohonta a'amu huno'njoso hofiko nom'ne a'amufe hunomo uwolo'mokantifi hungkuno nto'no esyohumawo'n'ngkohofa pa'nyoso selimentohe'maho. O'o, ngko Anituye hungkuno selahon'ngko Anitu kakoe Towahuno Wop'ingofe yokumpohn'nyoso sekwo utihwa'nyopo nuhwonontifi sekwo huno ole syafihu'mentohofi, Olo hungkuno loso ne'njofoho. Huno ose syafihu'mentohofofoho.

Anituye Towahuno sohwo kako nakumo huno wop'ingo nejopalofoho.

⁶ Anitu kako huno engo nejapmmentisoso nakwo a'amu Anituye hungkunomo aho yokumpohn'nyo kemokosyohumalofa somo lutihwawo'n'ngkuhwonefoho. Oso huno engo hiso olo hwaho loponta'ango'maho. U, a'amu olo hwaho lopo nakumo yokumpohn'nyo ne mokosyohumawo'n'ngkohofa sohwa mta'ango'maho. O'o, hofikoe yokumpohn'nyoso moj'wo umo'n'montonoho.

⁷ Nakwoe Anitu mta'ango huno engoso lutihwawo'n'ngkuhwonefoho. Oso huno engo hiso hiyaso'mo wo'mojofoho. Anitu kako nakwoe hwaho mamti'mokiyo sohonta Anitu kako nakumo kakoe a'amu ne namokuhwosi nakwo kako'nji kakoe ango wonyoangkafo sopo humane'ento hungkuno mtito'mentisofoho.

8 A'amu olo hwaho lopo mokosyohu-mawo'n'ingkohoho sohwa hofiko oso huno hwapingo somo huno nto'no mosyafisiyo'njo hwafoho. I oso'no hofiko nakwoe Hwe Engo Anitu pomponaho hwapingo sohwoe hwomu sohune'no huno nto'no syafisyontifijontentesi hofiko kakimo iyo hwojiyafiku'nnyo somo mofonjinto'ofasyikutnnesohilo.

9 Ngko olo hungkuno selalokwe loso'no a'amu Anituye hungkuno nihu'no hohonta mtimokumentohoho sohwa ole mtimokumentohofi,
Nakwo a'amu hwahoponjo hn'nwi yo'mayo wonyoangkafo somo muhwonyoso yo'mayo wonyoangkafo so'no haloho mupa'nyo so'nji yo'mayo wonyoangkafoso a'amufe hunomo mufohotofo'njo
oso yo'mayo hiso Anitu kako kakoe a'amu simeho uywo'n'ingkohoho somne'no nto'no esyohumaho.

Ose mtimokumentohofohoho.

10 Oso yo'mayo so'no hungkuno hiyaso'mo wo'mojoso Anitu kakoe Towahuno wopingo sohwo netihwamentisohoho. Anituye Towahuno Wopingo huhwo sohwo kako yo'mayoso nakwo hiyaso'mo yalokuhwone somo utihwa'nyopo nahononto yo'mayo wopingo Anituye hunomjo oso'nji kakoe yahino so'no kako huno uyohoho.

11 A'amu tihwolo, nom'ne a'amu sohwoe huno somo uhwonyosofo. O'o, awonoho. Oso hwe sohwo kako'nohini kakoe hunoso huno uyohoho. Oso pa'nyoso a'amu fihwo kako Anituye huno somo kako huno muyo hweho. Anitu kakoe

Towahuno sohwo'nohini kako Anituye huno so'nji yahino so'nji huno uyohoho.

12 I oso'no nakwo Anituye a'amu ne hn'nwi nakwo olo hwaho loponjo yahino wonyoso momaso'nwoho. O'o, Anitu kako nakumo kakoe Towahuno nejapmmentiso oso hiso yo'mayo wopingo Anitu kako siki nejapiwo'n'ngkiso so'no nakwoe hunoso nto'no nto ehohosonasyohoho.

13 Yo'mayo wopingo Anitu kako nakumo siki nejapiwo'n'ngkiso so'no selalokuhwoneso nakwo nom'ne a'amufe huno mta'ni mentani moselalokuyihwono. O'o, olo hungkuno loso Anitu kakoe Towahuno Wopingo nakumo lonetihwahon'ngki selalokuhwono. Oso hungkuno hiso nakwo a'amu Anituye Towahuno Wopingo hi'njo somne'no lutihwalokuhwono.

14 U, a'amu Anituye Towahuno Wopingo ane sohwo oso a'amu huhwo sohwo kako Anituye Towahunofe hungkunoso huno nto'no muyo hweho. U, oso hiso peho'neto. Oso a'amu huhwo sohwo kako oso hungkuno hiso nupa'nonto huno ole syofisyalofoho. Olo hungkuno loso hwayo hohnjo hungkunofoho. Ose syofisyalofoho. Nakwo a'amu Anituye Towahuno hi'njo hn'nwi nakwo Towahuno Wopingofe hungkuno hilo so'no huno nto'no nayohoho. I a'amu Anituye Towahuno Wopingo aneso kako olo hungkuno hwapingo ne hilo so'no huno muyonehoho. Oso'no Anituye Towahuno Wopingo sohwo kakoe wopingososo oso a'amu hisomo muyonehoho.

15-16 Oso hiso'no a'amu Anituye

hungkuno mtì'mokumentohofò sohwa ole
 mtì'mokumentohofi,
 Nakwoe Hwe Engo Anìtu sohwoe huno somne'no
 huno tìhwo uyohoho.

Anìtu sohomo tìhwo wolutìhwamontolo. O'ò,
 nìhu'no awonoho.

Ose mtì'mokumentohofòfoho. I oso'no
 nakwo Anìtuye Towahuno Wopìngo hi'njo
 hn'nìmo Kìlais kakoe huno fehohnjoso
 nejapmmentisofòfoho. Oseso a'amu Anìtuye
 Towahuno Wopìngo hi'njo sohwo kako yo'mayo
 yo'mayo somo uhwonìngkuhwosi kako yamòfo
 ulohò'montonoho. Oloso wopìngofòfoho. Oso
 wonyofòfoho. Huno ose uyohoho. U, a'amu kako
 Anìtuye Towahuno Wopìngo aneso kako Anìtuye
 a'amu ne somo yamòfo mulohofonehoho. O'ò,
 Anìtuye Towahuno Wopìngonjo sohomo yahino
 wopìngo utìhwamontonoho.

3

*Anìtuye a'amu ne somo mokosyohu-
 mawo'nìngkohòfo sohwa hofìko Anìtuye syoho
 ulohofiyo hwafòfo.*

¹ Nje a'amu soku, hohonta ngko sekwo'nji no-
 humanji Anìtuye hungkuno selìmentoheeso ngko
 a'amu Anìtuye Towahuno Wopìngo hi'njo somo
 ulìwo'nìngkohe pa'nyoso sekumo hungkuno
 maselìmentohefòfoho. O'ò, ngko a'amu hofìko
 sìmeho sohwo yo'mayo wonyoso umo lonte
 somo inìngkawowo'nìngkohòfo pa'nyo sokumo
 Anìtuye hungkuno selìmentohefòfoho. Oso
 hohosohonta sekwo Kìlaisìye yahino somne'no
 mehomi milongo pa'nyo humamentohofòfoho.

² Anıtuye hungkuno neso tongo u wopayo yokumpohn'nyo pa'nyofoho. I sekwo mehomi milongo pa'nyo soku nohumentan'ngkofi ngko amno mijo'nohini sejapmmmentohefoho. Anıtuye hungkuno fehohnjoso tongo pa'nyoso sekwo manimmentohofofoho. I olohonta hohonta sekwo manifitnnehoho.

³ Hwap'ngoso sekwo Anıtuye Towahuno ane pa'nyo soku ne'no humalofo. I nom'ne a'amu sekwo'nji humalofo somne'no simeho tohino'nji uyontifi yoka hnn'wo'n'ngkohoho kuyoho. Oso yahino sekwo iwo'n'ngkohofoso sekwoe simeho sohwo kako yo'mayo wonyo umo lonte somnohini in'ngkawowo'n'ngkohoho kuyoho. Oso yahino hiso hwahoponta'angofoho.

⁴ Yahino anga'no yalokwofoso olenoho. A'amu anga'nohino sohwo kako ole lalofoho, Ngko Pouliye a'amu hwo'nyoho. I nom'nihwo kako ole lalofoho, Ngko Apoulousiye a'amu hwo'nyoho. Oso yahino hiso Anıtu kakoe Towahunofe yahinotaho. O'o, awonoho. Hwahoponta'ango'nohinofoho.

⁵ Oso'no sekwo huno nto'no fisyafihupmno. Apoulous sohwo kako peho hwolo. I ngko Poul sohwo'ni peho hwo'nto. Nekwo sohwoya'i Anıtuye syoho ulohofiyo hwoya'yoho. I oso'no nekwo Anıtuye hungkuno wop'ngoso selahon'ngkuhwoi sekwo nupa'nontifi Anıtumo simeho hi'ntnnono uyimentohofofoho. Oso'no nakwoe Hwe Engo kako nekumo syoho anga'no anga'no ejopalofoho.

⁶ Ihwoni. Ngko sekwoe simeho mo'mo Anıtuye hungkuno ipisayo uyo hulohoho hopa hulasehu-

mentohefoho. Apoulous kako oso ipisayo uyo homo somjo hoja wonyo yo'mayo sofokafonte somo wae yaofahon'ngki Anitu kako oso ipisayo homo somo hwap'ngo sohwo kako engo imokalofoho.

⁷ I a'amu kako ipisayo uyo hiso hul'wo'n'ngkiso sohwo kako kakoe yofeso engo'maho. Yofe we'e'njo hweho. U a'amu kako hoja wonyo yo'mayo sofokafonte somo wae yaof'wo'n'ngkiso sohwo kako kakoe yofe hi we'e'njo hweho. Anitu kako oso ipisayo uyo homo somo ne imokalokunjo sohwo kako oso hwo'nohini kako yofe engo hi'njo hweho.

⁸ Oso a'amu kako ipisayo uyo hulalokuso sohwo'nji hoja wonyo wae yaofalokuso sohwo'nji sikoe syoho neso afafoho. I oso'no siko sikoe syoho sikoepi sikoepi yalokusiyo so'no sikoe syoho homo somne'no ho'yango womanjiyoho.

⁹ Ou, Apoulous'i'nji nekwo Anituye syoho ulohofiyo hwoya'yoho. Sekwo soku Anituye syoho kuyoho. Oso'no sekwo husilo husilofe peho'no loho'mentohofoto.

A'amu Anituye syoho'njo sohwo kako angomolihwo'n'ngkiso pa'nyo hweho.

Sekwo Anituye anga pa'nyo soku Anitu kako anga hiso molalofoho.

¹⁰ Anitu kako ngkimo wop'ngo ntohofonto kako kakoe syoho wop'ngo ntapmmentisoso yonji ngko anga ingkuso s'imo'mjo hwo'nyoho. Oso'no ngko Anituye hungkuno sel'mentohe sohonta oso hwasaho yokumpohn'nyoso nto iju'mo'mentohefoho. U a'amu nom'ne sohwa

hofiko Anituye hungkuno losetihwalokwofo sohwa hofiko oso hwosaho hopo sopo ango neso molalokwofo. A'amu huhwo sohwa hofiko oso ango hiso wonyo imo'nonoho likuji hofiko huno nto'no wasyofihupife.

11 I oso'no sekwo huno seyohoho. Oso hwosaho ngko simo'mjo iju'mo'mentoheso Jisas Kilaisiyoho. Oso hwosaho homo somo a'amu nom'nehwo kako yofafihwosi kako nom'ne hwosahoso momawonjonehoho. O'o, awonoho.

12 A'amu fihwo kako oso hwosaho hopo sopo ango wamolimo lihwoſi'manji kako oso hwosaho hopo sopo nano yokumpohn'nyoso nomahwosi syasyososo oso nano huhwo sohwo kako ango yokino homo somo yokumpohn'nyo wokemokosyohumamontonoho. I yo'mayo holayo yokino, ſingkume yokino oso nano po'nifoso kako nomahwosi mtitofasyososo yokumpohn'nyo mokemokosyohumanehoho.

13 I nakwo a'amu hopi'nonohino hn'nwi olo syoho yalokuhwone hiloso hwangku sohonta utihwa'nyopo u'mofapmmontonoho. Oso sikuno Jisas Kilais kako nakwoe hungkuno ikwolofone somo asomo pososohonta yo'mayo syoho iwo'n'ngkuhwone somo toho hopa nonefoho. Oso toho hiso n'ngkahon'ngkuhwosi nakwo yo'mayo syoho iwo'n'ngkuhwone somo yamofa nalohofihwoso'no nakwo a'amu anga'no anga'nohino hn'nwiye syoho ne so'no huno wonayono.

14 U hwe fihwo kako ango oso hwosaho hopo sopo hofiyono moloso'manji oso kakoe ango homo somo toho manonehoho. O'o, awonoho.

Oso ango hiso toho manyo'njo nto'no molohi-nowentaningkuhwosi oso syoho iyo huhwo sohwo kako ho'yango woma'mtonoho.

15 U hwe fihwo kako oso hwosaho hopo sopo kako ango nto'no mamajo'njo yoso sohwoe angoso toho ningkuhwosi kakoe syoho hopi'nonohinoso wonyo umo'nimontonoho. Syoho hiso ne ane umo'nimontonoho. U oso syoho iyo huhwo sohwo kako ho'yangoso momanehoho. Oso hwe huhwo sohwo kako songo ko humaso sohwo kako toho mta'ni ifiwo'ninkingohoho pa'nyo hweho.

Anituye a'amu neso hofiko Anituye angofoho.

16 Olo so'no sekwo iningo seyihwoloho. Sekwo Anituye a'amu ne soku Anitu kakoe ango kuyoho. Anitu kakoe Towahunoso sekwoe simeho ajwomo'mo humaho.

17 U hwe fihwo kako sekwo Anituye ango sokumo kako wonyo semokoso sohumo u, osohumo Anitu kako kakimo oso wonyo hiso aku uyimontonoho. Wayo weeo'mtonoho. I hwapingoso sekwoe simehoso Anituye ango wopingo'nohiniponoho.

Sekwoe yo'mayo hwahoponjofe yofeso noho'nomafikutoho. O'o, Anituye yofe'nohini foho'nomapmno.

18-20 A'amu yo'mayo hwahoponjo so'no huno'njo somo Anitu kako uhwononteso hofikoe huno neso nihu'no ane kuyoho uliwo'ninkingisofoho. Hohonta hwe fihwo Joup kako Anituye hungkuno mtimokumentiso sohwo ole mtimokumento,

A'amu olo hwaho loponjo huno somnohini
in'ngkawowo'n'ngkohoho somo oso huno
ne ane huhwo sohwo hofikimo nano
mokojlipemawo'n'ngkohoho.

Joup ose mt'i'mokumentisofoho. Hwe nom'ne
Anituye hungkuno mt'i'mokumentiso sohwo ole
mt'i'mokumento,

Anitu kako a'amu olo hwaho loponjo yo'mayo
yo'mayo so'no huno'njo sohwafe hunomo
uhwononteso hofikoe hunoso ne anefoho.
Ose liwo'n'ngkisofoho.

Hungkuno ose mt'i'mokumentisofoho. U,
hwe fihwo kako hwasyo hungkuno hnonoho.
A'amu fihwo kako sekwo'njo sopo humaso
sohwo kako olo hwaho loponjo yo'mayo
somo in'ngkawowo'n'ngkiso sohwo ngko
yo'mayo so'no huno'njo hwo'nyoho. Ose
liwo'n'ngkiso sohwo kako yo'mayo hwahoponjo
wonyo so'no hohujo ikinjaofihwosi kako
Anituye hungkuno ne'njoso womano. Oso
huno wop'ngo hiso nomahon'ngkuhwosi
a'amu fehohnjoso hofiko nuhwon'ngkuji ole
ulantifeho. Kako ilo'nnyohwo imo'n'ngkohoho.
Ose ko ulifijoso oso hwe huhwo sohomo
Anitu kako nuhwon'ngkuhwosi hwe sohwo
walimontono oso huno'njo nto imo'n'ngkohoho
walimontonoho.

²¹ Sekwo nakwo a'amu hwahoponjo
hn'nyumo nen'ngkap'kuji sekwo husilo husilofu
ihwatimo'n'ngkutoho. U sekwo a'amufe
yofe noho'nomafikutoho. Yo'mayo Anitu
mt'i'mokumentisoso sekwo'nefoho.

22-23 I hwapingoso sekwo Kilaisiye kuyoho. I Kilais kako Anituye hweho. Nakwo a'amu hufa'u sihune ngko Poul'i'nyo Apoulousiyo Pitayo oso hwona'ni nakwo sekumo sefo'mayo'ne hwona'ni humalohwono. Olo hwaho lopo yo'mayo Anitu ho'nahumentisoso sekwo'nefoho. Anitu kako songo humayo'ne sejapmmentisoso sekwo wopingo humayo'ne sejapmmentisofoho. Poyo pe'nyo sejapmmentisoso sekwo ango songo ne'no humayo sopo t'ipihwonyo'ne sejapmmentisofoho. Yo'mayo hopi'nono olhonta wojo so'nji tifi no'mo imo'none so'nji Anitu kako sekumo sefo'mayo'ne sejopalofoho.

4

Anitu kako Kilaisiye syoho ulohofiyo sohwafe syoho somne'no yamofo ulohofonefoho.

¹ Sekwo ngko Poul nontne'no Apoulousi'nji nom'ne sohwanne'no olo so'no huno fisyafihupmno. Nakwo Anituye hungkuno selimentihwone sohwna'ni nakwo Kilaisiye syoho ulohofiyo hwona'nyoho. Kilais kako nakumo Anituye hungkuno hiyaso wo'mojoso nejopahonngki nakwo sekumo sejopalokuhwono.

² A'amu nom'nimo Anituye hungkuno lutihwawo'n'ngkiso sohwo kako kakoe Hwe Engo oso syoho uyimentiso sohumne'no syoho yokumpohn'nyo uyono.

³ Ngko Anituye syoho yalokwe loso'no sekwo yamofo ntohopijoso ngko sekwoe huno somne'no ngko huno pi'n'ngo mosyafihu'mnehono. I

ngko huhwo'ni olo syoho Anitumne'no yalokwe loso'no ngko yamofa maloho'nimnehono.

⁴ Hwapingoso ngko olo syoho yalokwe loso'no wopingofoho huno ko syafihu'meso oso huno hwasyo'manji olo syoho homo losomne'no ngko yamofa nto'no pipi loho'nimnehono. I oso'no ngko hwe wopingo hwo'nyoho eso mahnnimnehono. O'o, nje Hwe Engo sohwo kako nje syoho so'no olo wonyofoho, olo wopingofoho, oseso nje Hwe Engo sohwo kako'nohini wantimontonoho.

⁵ Oseso sekwo nom'ne a'amufe yahino somne'no wonyofoho nulikutoho. O'o, fohontohumamno. Nakwoe Hwe Engo sohwo asomo poso sohonta kako nakwo a'amu hopi'nonohino hn'nimo yamofa wonaloho'montonoho. Yo'mayo yahino wonyo huno wonyo hiyaso'mo wojoso kako utihwa'nyopo ujo wehontojwahumontonoho. Oso hohosohonta a'amu syoho wopingo yontifijo somo Anitu kako'nohini a'amu anga'no anga'nohino somo, Kiko syoho wopingo'njo hwosoho. Kiko wopingo'njo kiyoho, ose ulonefoho.

A'amu Koulin humamotofoso hofiko hofikoe yofe ho'noma'nimotofofoho.

⁶ U, nje a'amu soku, ngko sekumo olo hungkuno selalokwe loso ngko'nji Apoulous'ntnne'no selalokweno. Hungkuno hiso sekumo yahino wopingo somo setihwayo'nefoho. Sekwo Anituye hungkunomo hwotoho fekutoho. I oso'no sekwo yokumpohn'nyo imo'ningkuji

nom'ne a'amufe yofeso monje yasy+kuji nom'ne a'amufe yofe'nohini noho'nomaf+kutoho. U, nje a'amu soku, sekwo oleso nol+kutoho. Poul+'nji Apoulousi+'nji siko nakwoe hwe engo hwa'uyoho. Ose l+kuji sekwo nom'ne a'amu sohwafe yofeso monje yasy+kutoho.

⁷ I sekwo yo'mayo huno wop+ngo syaf+sy+wo'n+ngkohofoso nt+'mta'angoto. Oso huno wop+ngo hiso sekumta'ango'maho. O'o, An+tu kako sekumo sejapmmentisofoho.

⁸ Sekwo huno ole losyof+syalokwofo. Nakwo An+tuje hungkuno hopi'nonohinoso huno nto'no nayohoho. Yo'mayo nakwo nto'no humayo so'no An+tu nto nejapmmasofoho. Nakwo nom'ne a'amu An+tuje hungkuno lonet+hwamentohofoso sohwafo uyokolofontani nakwo hwe engo nto imo'n+malohwono. Sekwo oso hwasyo hunoso losyof+syalokwofo. I sekwo hwe engo ne imo'n+fijontentesi nje s+mehosos wop+ngo nto n+mo'n+ngkuhwonesohilo. Oso'no sekwo nakwo'nji hwe engo nto humehwanesohilo.

⁹ Ngko huno ole syof+syalokweno. An+tu kakoe hungkuno l+ku'mof+wo'n+ngkuhwone (*apousel*) sohwafo n+mo nom'ne a'amu sohwafo s+fiki'nyo'mo nehumaji'nyo pa'nyo hwona'nyoho. I a'amu nakumo ole nalinyo pa'nyo hwona'nyoho. Hof+ko poyo wape'nife ose nalont+fi hof+ko oso'no nakumo a'amufe t+mpo wofonjonesyant+fe'no yalokwofo. Oso'no a'amu hopi'nono hwahoponjo so'nji ahwomomjo so'nji hof+ko yo'mayo ne'mawo'n+ngkiso somo nehonalokwofo.

¹⁰ Nakwo Kilaisiye yofe ho'nomayo'ne

kakoe hungkuno liku'mofiwo'n'ingkuhwone
 so'no a'amu hofi'ko nakumo nonahonontifi
 hofi'ko ole naliwo'n'ingkohofi'hwona'nyoho.
 Sekwo omomo huno'njo hwasoho. Ose
 naliwo'n'ingkohofofoho. I oso'no sekwo
 sokune'no huno ole syofi'hu'nalokwofo nakwo
 Kilaisiye a'amu'nwoho. Nakwo huno'nji'nwoho.
 Ose syofi'hu'nalokwofo. I nakwo Anituye
 hungkuno liku'mofiwo'n'ingkuhwone
 sohwna'nimo a'amu hofi'ko nakumne'no sitofo
 naliwo'n'ingkohofi, Sekwo yokumpohn'nyo
 ane hwasoho. Ose naliwo'n'ingkohofofoho. I
 sekwo soku sekwo huno ole syofi'hu'nalokwofo.
 Nakwo yokumpohn'nyo wopingo'nji'nwoho.
 Ose syofi'hu'nalokwofo. Hofi'ko nakune'no ole
 nelalokwofo. Sekwo yo'mingohwasi'maho. I
 sekwo soku sekwo huno ole syofi'hu'nalokwofo.
 A'amu hofi'ko nakwoe yofe ho'nonemalokwofo.
 Ose syofi'hu'nalokwofo.

11 Nakwo a'amu Anituye hungkuno liku'mofo
 syoho'njo sohwna'ni mijoho'no hohonta
 humamentihwone somta'angoso olohonta
 hohonta mijo wosopayo oso'no mijoho'no
 humalohwono. Olohonta nakwo hwapife
 wonyo'nji nohumentan'ingkuhwoni nakwoe
 mango sohwa hofi'ko nakumo aho ku'mokontifi
 nefonjalokwofo. Nakwo ango'meemo
 uku'mofahon'ingkuhwoni nakwoe ango sopo
 nakwo fosyawe'ne nakwoe angoso ane
 hwona'nyoho.

12 Nakwo nakwoe yokumpohn'nyo'nji
 nakwo syoho tohohmtno'njo yontani
 yo'mayo wosopayo oso mayo'ne hamniyoho

típemalokuhwono. A'amu pi'níngo engoso nakune'no lalokwofo. Oso hwamne'no nakwo hofíkimo wopíngo ulohofone Mpohumo jomo ulíwo'níngkuhwonefoho. Hofíko nakumo wonyo nelohofahoníngkofi nakwo hofíkimo oso wonyo hiso hofíkimo aku muyofoho. O'ó, nakwo tímo'nohini uhwontohumalohwono.

¹³ Hofíko nakune'no sitofo wonyo nelahoníngkofi nakwo hofíkimo símeho pompengo ifísyumofone hungkuno wopíngo'nohini ulíwo'níngkuhwono. Nakwo olo hwaho loPONJO hintalinyo pa'nyo hwona'nyoho. Nakwo a'amu jopaho ho'naofíwo'níngkohofone pa'nyo hwona'nyoho. Oso pa'nyoso nakwo ne'no humomopontani olohonta ose'no humalohwono.

A'amu Koulin'iso hofíko Pouliye yahinomo tífi uníngkafe.

¹⁴ Ngko olo hungkuno mtí'mokohe loso sekumo wonímango ifísyasemofone'maho. O'ó, awonoho. U, nje mehomi soku, ngko sekumo hitoho ntofantokunjo soku, sekwo olo nje hungkuno lomo nupa'níngkuji huno nto'no físyafíhupmno. Yahino wopíngoso wolosetíhwamne'no yohono.

¹⁵ A'amu pi'níngo engo hwalíkeno anga'nohino hwalíkeno, oso hwa hofíko sekumo nose'mantífi hofíko Kílaisíye yahino so'no losetíhwawo'níngkohofoso oso wopíngofoho. Oso'no ngko hungkuno ane hwo'nyoho. I oso'no seníngkwohwo sohwo pi'níngohwo'maho. O'ó ngko seníngkwohwo ne sohwo'ni ngko Pouli'nyoho. Ngko níhu'no símo'mo Jisas

Kilaisiye yahino so'no losetiahonngko sekwo kakoe hungkuno wop^ongko somo nupa'nontifi Kilais kakimo in^ongkawentifi sekwo nje mehomi ne imo'n^oimentohofofoho.

16 Olo hungkuno loso yokumpohn'nyo waseli^omonne'no yohono. Sekwo ngko sen^ongkwohwo ne sohwo'niye hunoso maf^okui sekwo nje yahino somo tifi fin^ongkamno.

17 Oso hiso'no ngko sekuye pone'no Timoutimo uhwojalokweno. Kako nje hwomu ne pa'nyo hweho. Ngko kakine'no ni^omo'niwo'n^ongkiso hweho. Kako nakwoe Hwe Engo Kilaisiye syoho somo hofiyo'no mokosyohumawo'n^ongkiso hweho. Ngko Kilaisiye yahino wop^ongko osomo in^ongkwalokwe so'no Timouti kako sekwoe hunomo wasefohoto'monte'nefoho. Oso Kilaisiye yahino hiso nakwo a'amu hwahoponjo hn'nwiye pa'nyo'maho. O'o, kakoe yahinoso songo wonyoangkafofoho. Timouti kako sekumo a'amu ango'meemjo somo Anitu ye hungkuno lut^ohwawo'n^ongkoheso sekumo wolosetiamontono.

18 A'amu sekwo'nji humalofoso ole lalokwofo Poul kako nakumo mone'manehoho. Ose lontifi hofi^oko hofi^okoe hunomnohini in^ongkawentifi yokumpohn'nyo imo'nalokwofo.

19 Nakwoe Hwe Engo Anitu sohwo kako nje hon^ongkano mop^oijasiyo'njo ihwoso'no ngko sekwoe angopo komo'no wose'ma'monnoho. Ou, osopo nose'mahm'mo ngko oso ango hopo sponjo a'amu yokumpohn'nyo imo'n^oimentohofosohwafe hungkunoso mupa'ni^omnehono. O'o, hofi^okoe syoho hofi^oko Anitumne'no yalokwofo

osomo ngko yamofu uloho'monnoho. Oso syoho hiso ne'njotikeno. Ne anetikeno, li'mo uh-wonimono.

²⁰ Anitu kakoe a'amu ne somo mokosyohumawo'n'ngkiso oso hwa hofiko mango'nohino hwa'maho. O'o, hofiko Anituye Towahunofe yokumpohn'nyoso hi'njo hwafoho. Oso'no hofikoe syoho iwo'n'ngkohofoso ne'njofoho.

²¹ Oseso sekwo peho'no semo'nosoto. Ngko sekumo nose'mahm'mo peho hungkuno selimnehono. Sekwo nje hungkunomo haloho maposo'manji ngko sekumo nto'no meshwajiyo'ne simeho tohino'nji yoka yokumpohn'nyo walimono. I sekwo nje hungkuno homo somo hofiyono in'ngkafijo'manji ngko hungkuno wonyoangkafo waselimono. Oso'no ngko sekumo pipi seloho'mnehono. O'o, sekwoe syohofoho.

5

Ango Koulin sopo yahino pisakino'njo wo'nnyoponoho.

¹ A'amu fehohnjoso hofiko sekumne'no ole ntimalofi, Sekwoe ango sopo yahino pisakino'njoso i'mofapohoho. Oso yahino nihu'no wonyoso a'amu Anitumo in'ngkunyoso hofiko oso yahino hiso mifitnehoho. Oso yahino hiso olenoho. Hwe fihwo kako kan'ngkwowoe ape ma'masofoho.

² I oseso sekwo sekwoe yofeso peho'no ho'nomo'nalokwofo. Oso'no sekwo yokumpohn'nyo yahinoso noho'naofikuji sekwo humotaho fisahnnimno. Oso yahino hiso'no

sekwo won+mango wasenono. Sekwo oso hwe yahino wonyo yalokunjo huhwo sohumo sekwo wae yaof+kujo'no kako sekwo'nji apa'no An+ituye yofe ho'nomayo'ne nom+hu'm+kukutoho.

³ Ngko sekwo'nji mohumuleno. I oso'no ngko sekune'no huno ne'no syosef+syalokwe so'no ngko sekwo'nji hopa humaleno. Oso'no oso hwe yahino wonyo'njo sohumne'no sekwo ngko'nji ulohofane'ntnne'no hungkuno nto mtito'maleno.

⁴⁻⁵ Sekwo Kilaisiye yofe so'no uhu'mokuwo'n+ngkohofa sopo uhu'mokahon+ngkofi nje huno sohwo kako sekwo'nji humasoso ngko sekwo'nji hopa humaleno. Oseso nakwo Jisasiye yofe so'no uhu'mokuhwasi nakwo kakoe yokumpohn'nyo'nji nakwo oso hwe huhwo sohwo kako oso yahino wonyo somne'no si'meho uwolo'mokono lihwasi nakwo kakimo wae yaof+hwasi Seten+ye ahomo hwe huhwo sohumo uhumojano. Seten kako oso hwe huhwo sohumo nomahwosi kako yo'mayo tango kakimo uy+hwosi kakoe a'apaho wonyo umokumontonoho. Sekwo ose ulohof+kujo'no oso hwe huhwo sohwo kakoe si'meho uwolo'mokoso sohwo nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais asomo poso sohonta oso hwe huhwo sohumo asomo ut+ma'montonoho.

Poul kako a'amu Koulin somo hwe wonyo imaso sohumo wae feopmno ul+mentisofoho.

⁶ Sekwo yokumpohn'nyo yahino iwo'n+ngkohofoso oso yahinoso wop+ingo'maho. Nakwo huno wonayono. Tongo sihu kolof+hwasi oso huyo we'e nonto sihu

kolofofisɪngkitofomasoso oso huyo mijo nonto tongo mɪkufo hopi'nonohino somo nɪhu'nahone mijo uwolofososo oso tongo mɪkufoso nɪhu'nahone wonyo umo'nɪmontonoho.

⁷ Oso hwe kako wonyo yalokunjo sohwo kako oso huyo wonyo oso pa'nyo hweho. Kako sekwo'nji ne'no humasoso oso tongo wonyo imo'nɪwo'nɪngkiso hopaso sekwo hopi'nono wonyo wasemokumontonoho. Oseso sekwo kakimo wae yaopijoso sekwo wonyo ane wopɪngo'nohini wohumantɪfeho. Tongo huyo ane'njo pa'nyo nohumafɪkuji sekwo oso yahu *sipsip* wonyo nɪhu'no aneso hofɪkoe wonyo somne'no fonjokisahumentohofa hopa umo'nantɪfeho. Oso yahu hiso ne nakwoe wonyo somne'no fonjokisahumentohofoso nakwoe Hwe Engo Kɪlaisɪyoho.

⁸ Oso'no nakwo nohumehwasi Kɪlais kako wonyo nɪhu'no ane sohwo nakwoe wonyo'ne poyo pe'nɪmentiso so'no huno wosyofɪsyantanoho. Nakwo huno ose syofɪsyɪhwasi nakwo yahino wonyo nɪhu'no ane nohumehwasi honɪngkano wopɪngo'nohini uyano. Hungkuno nehopi'nohini wolano.

⁹ Nom'ne iyoswo sekune'no nto mtɪ'mokumentoheso ole mtɪ'mokumentohono. A'amu hofɪko ape mayo yahino somo wonyo imokuwo'nɪngkohofa sohwanji sekwo nomajopohi'nɪngkutoho. Ose semtɪ'mokimentohefoho.

¹⁰ Ngko oso hungkuno a'amu Anɪtuye hungkuno mupa'nyo'njo oso hwamne'no mtɪ'mokumentohe'maho. I a'amu hofɪko

Anituye hungkunomo mupa'nyo'njo sohwa hofiko ape mayo yahino osomo wonyo umokuwo'n'ngkohofofoho. Hofiko nom'ne a'amufe yo'mayo so'no hi umo'n'wo'n'ngkisofoho. Hofiko nom'ne a'amu sohwafe yo'mayoso hufo iwo'n'ngkohofofoho. Hofiko Anitu songo ne'no humayo sohomo hwotoho fentifi hwasyo anitu oso hwamo u'mawo'n'ngkohofofoho. I sekwo oso a'amu hopi'nonohino huhwo sohwo uliko'mano likujimanji sekwo ntimne hwasilo. Olo hwaho lopo oso a'amu huhwo sohwo uliko'mapitneso hon'ngkano aneponoho.

¹¹ I oso'no nje hungkuno semtimokimentohe hwapingo neso olenoho. Hwe fihwo kako ngko Anituye a'amu ne hwo'nyoho, ose seloso sohwo kako yo'mayo wonyo ne'no yihwoso'no'manji sekwo kako'nji nomajopohi'n'ngkutoho. U, kako ape mayo yahino somo wonyo imokososo i, kako nom'ne a'amufe yo'mayo so'no hi umonososo, kako hwasyo anitu sohwoe hon'ngkano hwasyo somo in'ngkawesoso, kako nom'ne a'amu somo hungkuno wonyo ulososo, kako mijo yokumpohn'nyo n'ngkuhwosi nilohofososo nom'nefe yo'mayoso hufo masoso oso a'amu huhwo sohwo'nji sekwo nomajopohi'n'ngkutoho. O'o, ni'hu'no awonoho. A'amu ose sohwo'nji sekwo kako'nji wosopayo man'fitnnehofo.

¹²⁻¹³ A'amu Anituye a'amu ne mmo'nyoso hofikoe yahino somne'no nakwo yamofu mulohofanehwono. O'o, nakwoe syoho'maho. Anitu kako'nohini yano ulohmmontonoho. U, nakwoe

syoho neso Anituye a'amu neso hofiko nakwo'nji humalohwono, hofikoe yahino somo yamofu ulohofasoso nto'no womihwojantanoho. A'amu Anituye hungkuno mtimokumentohofu sohwa ole mtimokumentohofi,
 A'amu fihwo sekwo'njo mta'ango sohwo kako yahino wonyo ne'no iwo'nningkiso'manji sekwo kakimo ulimno.
 Kiko nakwo'nji nejokohumahotoho.
 Ose ulimno kako sekwo'nji nosejokohumahwolo. Wayo feeopmno.
 Ose mtimokumentohofofoho. Oso'no sekwo oso hungkuno homo somo finingkamno.

6

Nakwo a'amu Khlaisimo iningkawo'ninkuhwone hn'nwi nom'ne a'amu somo hungkuno ikwolofu'ne angu sopo ipemotowalo.

¹ A'amu hufu' u sohwa' u Anitumne'no simeho unyo sohwa' u siko yoka hningkohosi siko oso yoka hiso ikwolofu'ne sopo motusoso wopingotaho. O'o, a'amu Anitumo simeho muyo'njoso hofiko oso hungkuno somo mihwajiyoso wopingo'maho. Oso'no sekwo wonimango masotaho. Anituye a'amu ne sohwa hofiko nto'no womihwajife.

² Sekwo olo so'no huno maseyotaho. Hwangku nakwo Anituye a'amu ne hn'nwi hwe moya'mi olo hwaho lopo humalofu sofe hungkunomo ukwolofantanoho. Oso'no huno maseyotaho. I, hwangku sekwo a'amu hopi'nonohinofe hungkuno ikwopijomanji u oso hungkuno we'e yoka hnalokusiyo so'no sekwo ole

lolalokwofo. Oso yoka hungkuno homo somo nto'no mihwajiyoso nakwo hopo'maho. Ose lolalokwofo.

³ I oso pa'nyoso nakwo a'amu ahwomomjofe yahino homo homo yano ilofanefoho. Oso'no sekwo huno maseyotaho. Ou, hwangku nakwo ose yaso'manji olohonta olo hwaho loponjo hungkunoso nakwo ikwolofoso hoponoho.

⁴ I oseso sekwo yoka hi'njo hwasim'nanji u sekwoe'nohinofoho. Oso hungkuno hiso sekwo nto'no mihwajimno. Sekwoe hungkuno somo a'amu mempo hohnjo sohwa hofiko Anitumo miningkayo'njo sohwamo sekwo sekwoe yoka hungkunoso nomotu'mafikutoho.

⁵ Ngko olo hungkuno sekumo selalokwe loso'no wonimango wasenono. Sekwo Anituye a'amu ne sohwanji'mta'ango hwe fihwo sekwoe yoka hungkuno nto'no muhwajiyo'neso mohumuliyoho. Awolaho. O'o, a'amu pi'ningo humalofo. I oso'no sekwo yokumpohn'nyo imo'nontifi mempo hohnjo a'amu sohwafepono motawowo'ninkohoho kuyoho.

⁶ Anituye a'amu ne hufa'u sohwa'u siko yoka hungkuno hi'njo sohwa'u siko oso yoka hungkunoso mempo hohnta'ango sohomo motausoso oso wonyofoho. I oso'nji siko a'amu Anitumo simeho hi'ntnnono muyo'njo sohwamo sikoe hungkunoso motu'mayoso nihu'no wonyofoho.

⁷ I sekwo Anituye a'amu ne soku sekwo yoka hnnalokwofo so'no sekwo Anituye honingkano somta'ni nto piwahu'malofo. A'amu sekumo wonyo seloho'malofo so'no sekwo oso wonyo

seloho'malofu homo somo simeho tohino ne'no peho'neto. Hofikoe syohofoho. U, hofiko sekwoe yo'mayoso hufo mapijo'manji sekwo timo'nohini uhwontohumanno. Sening kwa'wehwosafoho.

⁸ I sekwo ose miyalokuyohoho. O'o, sekwo soku sekwo sening kwa'wehwosa senampijamo wonyo ulohofalokwofo, ose yontifi sekwo hofikimo hwayo itihwantifi sekwo hofikoe yo'mayoso siki malokwofo. U, sekwo ose yontifi sekwoe a'amu somo wonyo ulohofalokwofo.

⁹ A'amu yahino wonyo'njoso hofiko Anitu mokosyohumaso ango sopo mu'mapitnefoho. Oso'no sekwo huno maseyoho liyohoho. Sekwo sekwoe simehomnohini hwasyo hungkuno hningkutoho. A'amu a'mohufo yoso sohwo, a'amu hwasyo anitu oso hwamo tifi ining kaweso sohwo, a'amu ape mayo yahino somo wonyo imokoso sohwo, u a'amu fihwo kako ape pa'nyo imo'nonto nom'ne hwe'nji kifosyoho loho'n'wo'n'ngkisiyo oso hwanji

¹⁰ hufo iwo'n'ngkohoho sohwanji nom'ne a'amufe yo'mayo so'no hi umo'n'wo'n'ngkiso sohwanji, a'amu mijo yokumpohn'nyo nontifi nilohof'wo'n'ngkohoho sohwanji nom'ne a'amumno sitofo l'wo'n'ngkohoho sohwanji, a'amu nom'ne a'amufe yo'mayoso siki mawo'n'ngkohoho sohwanji oso a'amu hopi'nonohino huhwo sohwa hofiko Anituye ango kako mokosyohumaso sopo mu'mapitne hwafoho.

¹¹ I sekwo a'amu fehohnjo soku sekwo oso a'amuso pa'nyo humamotofo kuyoho. Oso'no Anitu kako sekwoe wonyoso wae yasemofonto

kako sekumo kako'ne nto sema'maso kuyoho. Oso'no Anitu kako sekumo wopingo kuyoho selalofoho. Hwapingoso nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais kako wopingo selohofahonngki Anituye Towahuno sohwo kako sekwoe simeho mo'mo syoho yalofoho.

Anituye a'amu ne hn'nwi nakwo Anituye angonwoho. Oso'no nakwo nakwoe a'apahomonto'no womokosyohumunano.

¹² A'amu fehohnjoso ole lalokwofo. Yo'mayo yahino Anitu kako ngkine'no hano mopitofasiyoso ngko imeso oso hiso'no honingkano wonyo anefoho. Oso hungkuno lalokwofoso nehopeho. I oso'no yahino fehohnjoso ngkimo monifo'manehoho. Oso yahino homo somo ngko ne'no i'me'no oso yahino huhwo sohwo ngkimo monisikwajonehoho. O'o, ngkimo yokumpohn'nyo wokenimokosyohumamontonoho. Oseso ngko oso yahino hiso mimnehono.

¹³ A'amu fehohnjoso ole lalokwofo. Wosopayo hopi'nonohinoso nakwoe simehomnefoho. Nakwoe simehoso wosopayo'nefoho. Oso hungkuno lalokwofoso nehopeho. I oso'no hwangku Anitu kako a'apaho songo nejapihwoso'no a'amufe simeho yo'mayo wopayo oso kako moi'wo umokumontonoho. I oso'no nom'ne yahino so'no huno fisyafihupmno. Anitu kako hwe'nji ape'nji mtimokumentisoso a'apahoso akngkilike'ne mtimokumentiso'maho. O'o, ni'hu'no awonoho. Nakwoe a'apahoso Anitumo iningkayo'nefoho.

Nakwoe Mpohwo Anitu kako nakumo nefe'mayo'nefoho.

14 Anitu kakoe yokumpohn'nyo'nji kako Jisas nakwoe Hwe Engo sohomo ulika'mentisofoho. Hwangku nakwo poyo pe'nasoso kako Jisasimo pi'nimo mta'ni ulika'mentiso hopaso nakumo hwangku nelikafonefoho.

15 Sekwo huno olo so'no fisyafihupmno. Sekwo Anituye a'amu ne soku sekwoe a'apahoso Kilaisiyefoho. Oseso ngko Kilaisiye a'apaho fehohnjo sohwo'ni ngko oso Kilaisiye a'apaho hiso oso a'mu hwa'ntesimo ufohi'nimontaho. O'o, ni'hu'no awonoho. Nehopeho.

16 Hwe fihwo kako oso ape mayo yahino osomo mtihupehwosi oso ape hwa'nte nonjimo ufohi'noso sohwo sikoe a'apahoso ni'hu'no anga'no umo'nimontonoho. Oso'no huno maseyotaho. Anitu kako ole nalohoho. Hwe fihwo'nji ape hihn'nji ufohi'nisoso sikoe a'apahoso ni'hu'no anga'nohinoho. Ose nalohoho.

17 Hwe fihwo kako nakwoe Hwe Engo Kilaisimo ufohi'noso sohwo siko afa umo'nanjiyoho. Sikoe neso anga'nohinoho.

18 Akngkilike yahino so'no i'waho nto'no fiy+mno. Anituye hwe moya'mi ne sokumo a'amu fefoyo yahino wonyo somo in'ngkawowo'n'ngkohofoso hofiko oso hon'ngkano wonyo homo somo upesemotowano likuji ikujo'no sekwo oso a'amu somta'ni nolahn'n'ngkuji hiyaso fohumpopmno. Olo fefoyo yahino wonyo so'nji akngkilike yahino so'nji a'amufe a'apaho wonyo imokuwo'n'ngkisofoho. I nom'ne yahino

wonyoso a'amufe a'apahomo oso pa'nyoso wonyo mmokonehoho.

¹⁹ Sekwo olo so'no huno waseyono. Anitu kakoe Towahuno Wop'ingoso sekumo sejopahon'ngki sekwo kako'nji humalofo. I kako sekumo humaho. Oso'no sekwoe a'apahoso kakoe ango kuyoho. I oso'no kiko jije a'apahoso kiko kakwo'yohwosi momokosyohumuhnno. Oso'no jije hunomnohini in'ngkahutoho.

²⁰ O'lo, awonoho. Anituye Towahuno kumokosyohumaho. Hwap'ingoso Anitu kakoe hwomu anga'nohino sohwoe hon'yo'nji mpe esema'mentisofoho. Oseso yo'mayo yahino wop'ingoso Anituye simeho wop'ingo umokiyo'neso oso'nohini fiy'mno.

7

Hwe kakoe ape'nji nto'no humayo'ne hungkunofoho.

¹ Oso hungkuno sekwo ngkine'no mt'i'mokumentohofa so'no ngko sekumo aku wasemti'mokimne'no yohono. U, hwe fihwo kako ape momaso'njo hwasijo humayoso oso wonyo'maho.

² I oso'no a'amu pi'n'ingo engo hon'ngkano wonyo yalokwofo so'no hwe fihwo kako apemne'no simeho fefoyo umo'nososo kako yahino wonyo nu'manoho lihwosi'manji e, kako ape womano. U sekwo moya'mi anga'no anga'nohino sofasi sekwo hwehwamne'no syaf'sy'kuji'manji e, hwehwamo uma'n'imno.

3-4 Apesi kako kakoe a'apahoso kako momokosyohumuniyoho. O'o, awonoho. Kakoe hwehwo mokosyohumaho. I oso hopaso hwe sohwo kakoe a'apahoso kako momokosyohumunyofoho. O'o, awonoho. Kakoe ape kako mokosyohumaho. I oso'no hwe sohwo si jije ape saho wofosyowaho kilihwoso'no kiko ngkilaho ulohotoho. I oso pa'nyoso ape siki jije hwehwo afa saho wofosyowaho kilihwoso'no kiko ngkilaho ulohotoho.

⁵ Siko ape noma'n'ngkohosisi siko saho wofosyowaho lohosisi i'waho loho'n'ngkohosilo. I oso'no siko osohi so'no simeho afa in'ngkohosisi sikuno Mpohumo jomo ujo'ne somo i'waho we'enepe fehumunyo. Ehumahosisi Mpohumo jomo ulinyo. Oso wop'ngofoho. Oseso hwangku siko sikoe a'apahoso apa'no nem'no m'humokininyo. U, siko sikoe a'apahoso nem'no komo'no momihu'mokinyo'njo yohosisi humentan'ngkohosisi Seten kako sikoe simehomo wonyo wasemokumontonoho.

⁶⁻⁷ Oso hungkuno ngko selalokwe so'no sekwo ngkimo aku ntohonimentohofofoho. A'amu Anituye hungkuno mti'mokumentohofoho sohwa olo so'no hofiko mamti'mokumentohofofoho. Oso'no sekwo ape womano likujimanji noho mapmno. I oso'no ngko huno ole niyohoho. Hwe moya'mi hopi'nono hofiko ape moma'nyo'njo hwosijo ngko hopa humafijoso oso wop'ngofoho. I, Anitu kako nom'ne a'amu sohomo ulimontono, Kiko ape maho. A'mu simo ulimontono, Kiko hwehwamo uma'nyo. Ose ulimontono. I nom'nehumo

ulimontono, Kiko ape nomahotoho. Kiko hwasijo foyohumantono. I nom'ne simo ulimontono. U, kiko hwehwamo muma'nyo'njo yawoso fiwentono. Ose ulihwosi kako oso a'amu homo somo kakoe yokumpohn'nyo uyahon'ngkuhwosi oso a'amu hiso Anituye hungkuno homo somo hofiyo un'ngkohwantifeho.

⁸ Hwe moya'mi ape moma'nyo'njo sikunonji moya'mi hofikoe hwehwa poyo nto pe'nimentohofu osofahnnonjimo ngko ole selalokweno. U sekwo ngko pa'nyo humayoso oso wop'ngofoho.

⁹ U, hwe fihwo kako apemne'no simeho fefoyo uyoso'manji oso simeho fefoyo huno somo monje meesiyo'manji u, kako ape womano. U, a'mu fisi kako kakoe huno simeho oso'nji huno ole syafisyoso u, ngko hwehwamo uma'nimo lososi oso wop'ngofoho. Kako uma'nono. U hwe fihwo kako ape woma'mo loso sohwo kako ape momaso'manji u kakoe simeho mo'mo fefoyoso weho. U, a'musi kako hwehwamo uma'nimo lososi kako hwehwamo muma'nyo'njo'manji a'musi kakoe simeho mo'mo fefoyoso weho. Oso'no oso hwe sohwo kako ape womano. A'musi kako hwehwamo uma'nono.

¹⁰ U, sekwo hwe moya'mi ape nto ma'nyosiyoswahnne'no olo hon'ngkano hungkunolo selalokweno. Olo hiloso ngko nje huno mta'ango maselohoyohono. O'o, Anitu ntapmmasofoho. Oso hiso olenoho. A'mu siki kiko jije hwehumo nuliko'mahotoho.

¹¹ U a'mu hisi kako kakoe hwehumo uliko'ma'masosi kako kengo nompo

siki humasosi kako nom'ne huhwamo muma'nonehoho. O'io, kako siki wohumamo loso'manji wop+ingofoho. Sijo wohumano. I ngko olopo siki humayoso ngkilaho, ose loso'manji kakoe hwehwo simo'mjo nongkumo apa'no uma'nono. Siko simeho afa umo'nanjiyoho. Oso pa'nyoso hwe sohwoi sekwo sekwoe apeso wae yaof+kutoho.

¹² Olo hungkunolo ngko Pouli'ni nje huno mta'ni syof+syomanji wasel+imne'no yohono. A'amu An+tuye hungkuno mt+mokumentohofoho sohwa olo so'no mamti'mokumentohofofoho. Hwe fihwo kako An+tuye hungkunomo in+ngkunyo sohwo kakoe ape kako Kilais+mo min+ngkayo'njosi kako nje hwehwo'nji wohumamo loso simo oso hwe huhwo sohwo kako kakoe ape hisimo wae yaof+hwoloho.

¹³ U, a'mu fisi kako Kilais+mo in+ngkunyo siye hwehwo kako Kilais+mo min+ngkunyo sohwo kako nje ape'nji wohumamo loso sohomo kakoe apesi kakoe hwehumo mul+ko'manehoho.

¹⁴ Oso hiso'no sekwo huno waseyono. Hwe fihwo kako Kilais+mo min+ngkunyo sohwo kako kakoe ape Kilais+mo in+ngkunyosi oso a'mu siye hunomo hwehumo epojisosyohumaho. U, hwe fihwo kako Kilais+mo in+ngkunyo sohwo kakoe ape An+tuye hungkunomo min+ngkunyo siya'u oso hwe sohwoe hunoso kakoe apemo epojisosyohumaho. An+tu kako oso pa'nyo muhwonyo'njo yontentesi u oso hisiya'uye mehomi somo An+tu kako ole ul+hwonesohilo. Sekwo nje mehomi ku'maho. Ose ul+hwonesohilo. Oso hisiya'u hwehwolaho,

u a'mutaho, anga'nohino kako Anituye hungkunomo tifi ne'no in'ngkaweso'manji oso hisiya'u sikoe mehomi tipemahosisi oso anga'nohino Anitumne'no huno uyalokuso so'no Anitu huno syofisyihwosi mehomi sohumo wopingo uloho'montonoho.

¹⁵ Anitu kako kakoe mehomi simeho pompengo'nji humafitne'ento joho seliwo'n'ngkisofoho. Ikujoho mafongki'n'fitnnehofo. Oso hiso'no hwe Kilaisimo in'ngkamentiso sohwoe ape kako Anitumo in'ngkayo so'no ngkilaho lososi kako kakoe hwehumo wokiliko'ma'mo uloso'manji oso hwe huhwo sohwo kako kakoe apemo yokumpohn'nyo mokemokosyohumanehoho. U, ape Kilaisimo in'ngkahosisi kakoe hwehwo sohwo Anitumne'no ngkilaho. Nje ape Kilaisimo in'ngkawesisi ngko wae weekumo'mo uloso'manji ape hisi kakoe hwehwoe hungkunomo mamt'hupenohoho.

¹⁶ U, Kilaisimo in'ngkuso a'mu ne siki kiko jije hwehwo kako Anitumo min'ngkayo'njo osohumo kiko kako'nji humahoji ufo'majoso kako Kilaisimo in'ngkaweso sohwo umo'nimontolikeno. Oso'no kiko huno makiyohoyohoho. U, sekwo hwe Kilaisimo in'ngkayo sohwasu sekwoe ape sofa hofiko Anitumo min'ngkayo'njo sofamo sekwo hofiko'nji humafikuji ufo'mapijoso hofiko Kilaisimo in'ngkamentohofoso umo'nantifetikeno. Oso'no kiko huno makiyohoyohoho. Oso'no komo'no nuliko'mahotoho.

Yo'mayo ape mayo'ne yahino wopingo Anitu kako nakumo nejapinyoso ne'no uyano.

¹⁷ Oso hungkuno selohe so'no syafisyikuji olo so'ntnne'no huno fisyafihupmno. Olo hungkuno hiloso ngko Anituye a'amu ango'meemjo humalofo somo uyiwon'ngkohefoho. Sekwo Anituye hungkunomo mupa'nyo'njo nohumentan'ngkofi Anitu kako sekumo kakine'no in'ngkayo'ne joho selimentiso osohonta sekwoe yahino kengo kengo se'ma'mentiso so'no huno wosyofisyano. Yo'mayo yahino wopingo hiso Anitu kako sekwo a'amu anga'no anga'nohino sokumo yano selohmmentisofoho.

¹⁸ Yahino kengo kengo so'no selalokweso yolohoso olenoho. U a'amu Juta fihumo a'amu hofiko kakoe a'apaho sihu ukolo'mentohofoso sohwo kako hwangku sohonta Kilaisimo in'ngkahwosi hwangku kako oso a'apaho sihu kolo'mentohofoso nomahwosi kako apa'no wamifohi'nimontolaho. O'o, awonoho. U nom'ne a'amu temtitofoso kengo mta'ango fihwo kako kakoe a'apaho sihu makolo'nnyo sohwo kako Anitumo in'ngkahwosi kako a'amu Juta pa'nyo a'apaho sihu wakolo'nimontolaho. O'o, awonoho.

¹⁹ Nom'nehwafe yahinoso peho'no mane'elo. A'apaho sihu kolo'nyo so'nji a'apaho sihu makolo'nyo so'nji oso yahino hiso neso anefoho. Yahino ne'njoso Anituye hungkunomo tifi nto'no in'ngkayo so'nohinoho. Osomne'nohini fisyafihupmno.

²⁰⁻²² Nom'ne yahino kengo so'no yolohoso

waselime'no yohono. Hwe fihwo kako a'amufe syoho ulohofiyo sohwo hamniyoho motipemaso'njo siki ulohofiyo sohwo kako ose nohumentaningki Anitu oso hwe huhwo sohomo kakimo iningkayo so'ne joho ulahoningki oso hwe huhwo sohwo kako Anitumo iningkawento kako oso siki syohoso ne'no mjimwalofoho. Nusikwajiyo'eno. Oso hwe huhwo sohomo a'amu hofiko hofikoe syoho somne'no aho yokumpohn'nyo ko kemokosyohumafijoso kakoe honingkano wonyoso kakimo apa'no yokumpohn'nyo mokumokosyohumanehoho. O'o, honingkano wonyo somta'ni Kilais kako kakimo isihutofokuma'masofoho. Oso pa'nyoso nom'ne hwe fihwo kako nom'ni hwafe syoho mulohofiyo'njo o'o kakoe syoho'nohini iwo'ningkiso sohwo kako Anitumo iningkohwasi kako Kilaisiye syoho ulohofiyohwo umonimontonoho. Oseso kiko a'amufe syoho siki syoho ulohofiyontaningkuji Anitu kako kakine'no joho kilimaso'manji oso syoho homo somne'no kiko simeho tohino kumningkuhwoloho. O'o, kiko oso syoho hiso ne'no fiyo. I tifi no'mo kiko oso syoho siki yontaningkiji oso syoho homo somo uliko'mayo'ne honingkano nto imofapihwoso'no kiko oso honingkano homo somo finingkayo.

²³ Anitu kako nakumo honingkano wonyo somta'ni mpe enemayo'ne kakoe hwomu kakoe honiyo usihuma'mentisofoho. Oso'no nakwo kakoe syoho ulohofi'nwoho. Nom'ne a'amufe hunoso jije hunomo

nomokokilo'mokokisyohumafikutoho.

²⁴ Nje a'amu soku yo'mayo yahino wopingo kengo kengo a'amu yontaningkofi Anitu kako a'amu homo somo kakimo iningkayo so'no joho ulahoninki oso a'amu hiso hofikoe yahino kengo kengo somo musikwojifitnehoho. O'o, oso yahino wopingo kengo kengo hiso Anitu'nji ne'no fiyimno.

Hwe moya'mi ape moma'nyo'njo sijo osofe hungkunofoho.

²⁵ Sekwo hwe moya'mi ape moma'nyo'njo osomne'no hungkuno ntohonimalofofoho. Olo hungkuno hilo so'no a'amu Anituye hungkuno mti'mokumentohoho sohwa mamti'mokumentohofofoho. I oso'no Anitu kako ngkimo wopingo ntohofonto kako huno wopingoso ntopantokunjo so'no nje huno mta'ni waselimne'no yohono. Oseso nje hungkuno hiloso hwasyo honingkano somo mipesemotawenohoho.

²⁶ Nje hunoso olenoho. Olohonta nakwo Anituye a'amu ne hn'nimo yo'mayo tango ne'malofoho. Oso'no hwe moya'mi ape moma'nyo'njo soku sekwo humawo'ningkohoho hopaso ne'no fosyohumantikuno. Oso yahinoso wopingofoho.

²⁷ Ihwoni. Kiko ape hi'njo hwosi'manji oso ape homo somo kiko nusikwajohotoho. I, kiko ape ane sohosi ape mayoso'no huno nosyafisyohotoho.

²⁸ I oso'no hwe fihwo kako ape woma'mo loso hwo'manji u, kako womano. Oso

yahino hiso wonyo'maho. I a'mu fisi kako hwehwamo uma'nimo lososi ou, kako uma'nono. Oso honingkano hiso wonyo'maho. O'o, wopingofoho. I oso'no hwe moya'misiyoswa hofiko olo hwaho loponjo tango engo malokwofo. Oso'no sekwo hwe moya'mi ape moma'nyo'njo soku oso tangoso sekumo se'mayoso wopingo'maho. O'o, oso humalofo hopa humayoso wopingofoho.

²⁹ U nje a'amu soku ngko ole selalokweno. Anituye syoho iyo so'ne sikunoso pi'ningo'maho. Oseso hwe ape ane sohwo kako Anituye syohoso yokumpohn'nyo iwo'ninkiso oso pa'nyoso hwe ape'njo sohwo kako uyono.

³⁰ A'amu simeho tango'njo humantifi humotaho lalokwofoso hofiko oso tango hiso'no huno apa'no nosyafisyikutoho. O'o, Anituye syoho'nohini uyife. A'amu hofiko simeho wopingo'nji hofiko simonyo yalokwofoso hofikimo yo'mayo simeho wopingo umokoso oso'no huno apa'no syafisyikutoho. O'o, Anituye syoho'nohini uyife. A'amu kakoe ho'yango angomne'no ho'yango mpe iwo'ninkiso sohwo kako oso ho'yango hiso'no huno pi'ningo engo syafisyihwoloho. O'o, kako Anituye syoho'nohini uyono.

³¹ A'amu olo hwaho loponjo hamniyoho so'no syoho yokumpohn'nyo yalokwofoso hofiko yo'mayo mpe iyoso'no hofiko huno pi'ningo engo syafisyikutoho. O'o, oso yahinoso sekwo ikutoho. Hwapingoso olenoho. Nakwo huno ole nayohoho. Nakwoe hwaho so'nji yo'mayo so'nji moi'wo umo'nimontonoho.

32 Ngko ole'no nimo'n'ingkohoho. Sekwo yo'mayo tango so'no huno pi'n'ingo engo syafisyikutoho. Hwe ape ane sohwo kako Anituye syoho somne'nohini huno syafisyiwo'n'ingkisofoho. Kako Anitu kakoe simeho wopingo umokiyo oso'ne'no huno syafisyiwo'n'ingkiso hweho.

33 Hwe ape'njo sohwo kako yo'mayo hofiko'montohwafe a'apaho ufo'mayo'ne so'no huno pi'n'ingo engo syafisyiwo'n'ingkiso hweho. Yo'mayo kakoe apefe simeho wopingo umokiyo'ne oso'ne'nohini syafisyiwo'n'ingkiso hweho.

34 Oseso oso hwe huhwo sohwo kakoe hunoso hufa'u'njo hweho. Anga'nohinoso Anitunefoho. Nom'neso kakoe ape mehomi oso mokosyohumayo'nefoho. U, moya'mi a'moyawoso osofanji mu sijo sofanji hofiko huno ole wosyofisyantifeho. Ngko Anituye simeho wopingo umokumo li'mo nje huno so'nji nje a'apaho so'nji hon'ingkanohini uyimo. Ose wolantifeho. Oseso ape hwehwanjo sofa hofiko nakwoe hwehwafe simeho wopingo umokano likuji hofiko yo'mayo ango mehomi oso nto'no wemokosyohumantifeho.

35 Ngko sekumo olo hungkuno selalokwe loso sefo'mayo'ne selalokweno. Olo hungkuno ape mayo'ne hiloso sekumo yokumpohn'nyo mokilo'mokomokosesyohumanehoho. O'o, sekwo Anituye syoho hofiyo iyoso'no selalokweno. Sekwo Anituye syohoso yokumpohn'nyo yontan'ingkiji yo'mayo jije syoho homo somo wopijwakumo'mo lihwosi

ihwoso'no kiko oso homo somo wae yaofohoji kiko Anituye syoho somne'no jije simano motekulofo.

³⁶ Hwe fihwo kako kako'ne ape nto ufohoto'nnyo sohwo kako Anitumne'no syoho yokumpohn'nyo yalokunjo so'no ape mayo'ne sikuno kengo no'mo ho'nahinyo so'no kako kakoe apemne'no simeho fefoyo uyihwoso'no kako oso ape masoso oso honingkanoso wonyo'maho.

³⁷ I oso'no hwe fihwo kako kakoe yokumpohn'nyo'nji yokumpohn'nyo ito'nonto yo'mayo kako ape mayo'ne mosokosoke ulohofone sohwo awonoho. I oso'no kako kakoe simehoso fefoyo u'maso osomo monje yasyihwosi i oso ape kakine'no ufohoto'malofosine'no kako ole loso kako ne'nohini yawoso wohumano loso sohwo Anitu kako kakimo uhwononteso hwe wopingo hweho ulimontonoho.

³⁸ Oseso hwe fihwo kako kakoe ape ufohoto'nnyo simo masoso oso wopingofoho. I oso'no oso hungkuno selohe so'no hwe fihwo kako Anituye syoho somne'no huno syafisyihwosi kako kako'ne ape ufohoto'nnyo simo momaso'njo yososo oso wopingoso yakolo'nnyofoho.

³⁹ U, a'mu fisi kako kakoe hwehwo songo humunyo siya'u siko nihu'nahone nto makotiku'nnyo ya'uyoho. I oso a'musi kakoe hwehwo poyo pe'nnyosi kako nohumahwosi huno ole syafisyoso, U, ngko hwehwamne'no nimo'ningkohoho. Oso

syafisiyoso wopingofoho. I oso'no huno ose syafisyihwosi kako hwe Anitumne'no huno syafisyonto iningkawo'n'ngkiso oso humnohini uma'nono.

⁴⁰I, nje hunoso olenoho. Oso ape a'moyawososi kako nom'ne huhwamo muma'nyo'njo yososi kakoe simeho wopingoso yakolo'nnyo umo'nimontonoho. Oso hungkunososo nje huno mta'ango selalokweno. A'amu kengoso hofiko huno nom'ne kengo kosyofisyalokwofo. I oso'no ngko huno moi'wonoho. Anitu kakoe Towahuno huhwo olo hilo so'no ngko'nji simeho afa inalokuhwayo. Ose syofisyalokweno.

8

Hwasyo anitune'no tongo fonjokisasyiwo'n'ngkohoho oso'ne hungkunofoho.

¹A'amu fehohnjoso hofiko hwasyo anitune'no yahu fonjokisasyiwo'n'ngkohoho so'no sekwo ngkimo oso yahu hiso'no hungkuno ntohonimalofo kuyoho. Oso'no sekwo ngkimo ole ntimalofo. Olo yahu loso nakwo Anituye a'amu ne hn'nwi wonantantaho. Manyo'njo uyantantaho. Ose ntimalofofoho. Olo hilo so'no a'amu huno kengo kengo mokosyohumalofo. A'amu fihwo kako huno ole syafisyihwoloho. Nje hunoso nto'nohinofoho. A'amu huno kengo'njoso hofikoe hunoso nto'nohini'maho. A'amu kako huno ose syafisyoso sohwo kako yokumpohn'nyo imo'nonto nom'ne a'amuso monje esyalofoho. O'lo, kiko huno olo'no fisyafisyo. A'amu olo hilo so'no huno kengo

kengo'njo so'nji nakwo simeho uyano. Oso yahino wopingo huhwo sohwo nakumo yokumpohn'nyo wonasosofito'mtonoho.

² A'amu fihwa hofiko huno ole syafi'hu'malofi, oloso nakwo yo'mayo hopi'nonohino so'no huno nayohoho. Oso a'amu huhwo sohwife hunoso nto'no mosyafisiyofoho. Fehohnjoso huno motipemaso'njo humalofho.

³ U, a'amu fihwo kako Anitu simeho uyiwon'ngkiso oso hune'no Anitu kako huno nto'no uyohoho. Nje a'amu ne hwosoho ulalofoho.

⁴⁻⁶ Oseso oso yahu anitu hwasyo sohune'no fonjokisasyiwon'ngkohoho so'no ole selalokweno. A'amu nakwoe Anitu ne sohomo min'ngkayo'njo sohwa hofiko ole liwo'n'ngkohoho, Yo'mayo ahwomomjo so'nji hwahoponjo so'nji nakwoe hwe engo anituyoho. Ose lontifi oso hwanne'no hofiko in'ngkawentifi hwomtame ulohofiwon'ngkohofofoho. I nakwo hn'nwiye Mpohwo Anitu kako anga'nohinohwo humaho. Kako yo'mayoso hwapingo hweho. Oseso nakwo kakoe'nwoho. Anitu kako'nji humane so'no nakumo namti'mokumentisofoho. Jisas Kilais kako'nohini nakwoe Hwe Engo hweho. Kako yo'mayo yo'mayo hopi'nonohinoso mt'i'mokumentiso hweho. Nakwoe songo humayoso kakinta'angofoho. Oseso nakwo oso hwasyo anitu sohune'no nakwo huno ole nayohoho, neso anefoho. Anitu pi'n'ngo mohumuyoho. O'o, nakwoe Anitu songo ne'no humayo'ne sohwo kako'nohini humaho.

⁷ Oseso a'amu fehohnjo hofiko hohonta

hwasyo anitumo iningkamotofoso hofiko olohonta nakwoe Anitu ne sohumo kahopi iningkowalokwofo. Oso'no hofiko hwasyo anitu ne anefoho eso'no huno nto'no muyofoho. Oseso hofiko ole syofisyalokwofo, a'amu hofiko oso yahu hwasyo anitumne'no fonjokisasy+wo'n'ingkohofoso hofiko nifijoso u hofiko oso hwasyo anitu sohwoe yofeso ho'nomalokwofo. Ose syofisyalokwofo. Oso'no hofiko ole lalokwofo. A'amu hofiko hwasyo anitu sohune'no yahu fonjokisasy+wo'n'ingkohofoso oso yahu hiso nakwo naso'manji u nakwo yahino wonyo yalokuhwono.

⁸ Oso'no huno waseyono. Nakwo oso yahuso naso'manji Anitu kako nakumo ole monalonefoho. Oso yahinoso wonyofoho. U, nakwo oso yahuso manyo'njo yaso'manji Anitu kako nakumo ole monalonefoho. Oso yahinoso wopingofoho. Ose monalonefoho.

⁹ I oso'no sekwo nom'ne a'amu somne'no huno fisyafihupmno. Anituye a'amu ne fehohnjoso hofiko Anitumo simeho we'e'nohini uyalokwofoso hofiko huno ole syofisyalokwofo. Hwasyo anitumne'no yahu fonjokisasyohofoso nakwo naso'manji oso wonyofoho. Ose syofisyalokwofo. I sekwo soku sekwo huno ole syofisyalokwofo. Oso yahu hiso nakwo naso'manji oso wopingofoho. Honingkano wonyo anefoho. Ose syafisy+kuji oso yahu hiso sekwo nonontaningkuji oso a'amu simeho we'e unyoso hofiko nosehoningkuji ole wolantifeho, U, hofiko yahu nalokwofo. Oso'no ngko huhwo'nnonji wonano. Ose ko likuji yahu

nifijo'manji u hofiko hofikoe simeho mo'mo hungkuno hnnyoso hwotoho wofeentifeho. Ose ikujo'no Anitu kako wonyofoho ulimontonoho.

¹⁰ Sekwo a'amu yo'mayo so'no huno nto'nohino'nji'nwoho liwo'n'ngkohoho soku sekwo oso hwasyo anituye ango somo nosyukuji yahu n'ngkahon'ngkuji a'amu nom'nehwo kako simeho mo'mo huno anga'nohino yokumpohn'nyo muto'nyoso huno kengo kengo syafi'hu'nyo sohwo kako nosehon'ngkuhwosi kako oso yahu hwasyo anitu oso hune'no fonjokisasyohofoso kako huhwo'nji yahu hiso wonantifeho.

¹¹ Ihwoni, sen'ngkwa'wehwo huhwo sohwo oso hwe sohumne'no Kilais kako asomo utimayo'ne poyo pe'n'imentiso oso hwe huhwo sohumo sekwoe huno wop'ngo so'nji sekwo kakimo wonyo umokantifeho.

¹² Oso a'amu simeho mo'mo huno anga'nohino yokumpohn'nyo muto'nyo sohumo sekwo wonyo umokufijo so'no sekwo Kilais huhumo wonyo ulohofantifeho.

¹³ Oseso ngko yahu fehohnjoso noni'moho. Hwap'ngoso ngko oso yahu hiso nimeso nje n'ngkwahwoe hon'ngkanoso wonyo umokumeso'no ngko oso yahuso apa'no manimnehono.

9

Poul kako Anituye hungkuno liku'mofo syoho so'ne hamniyoho momaso so'no simonyo imentisofoho.

1 Ngko Anituye hungkuno liku'mofo (*apousel*) syoho'njo hwo'nyoho. Olo hwahoponjo syoho hiloso a'amu hwahoponjoso montapmmentohofofoho. O'o, Anitu kako ntapmmentisofoho. Oso'no yo'mayoso ngkimo mokilo'mokomokon+syohumanehoho. *Apousel* nom'ne sohwa hofiiko nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisimo uhwon+mentohofoso ngko huhwo'ni uhwon+mentohefoho. Ngko kakine'no kakoe hungkuno loseku'mofahon+ngko sekwo oso hungkuno homo somo simeho umentohofoho so'no olo nje syoho homo losomo ne imo'n+mentisofoho.

2 I oso'no a'amu fehohnjoso ngkine'no ole lalokwofo. Olo hungkuno liku'mofo (*apousel*) syoho loso Anitu kako Poulimo muy+mentisofoho. Ose ko lontifi sekwo soku sekwo Anituye hungkuno nje mango mta'ni upa'nontifi in+ngkamentohofoho so'no sekwo huno wop+ngo neso ole tipema'mentohofi, Poul kako Anituye syoho nehopi yalofoho. Oso'no nakwo huno nayohoho, Poul kako Anituye *apousel* ne hweho. Sekwo oso hiso'no huno seyohoho.

3 A'amu fehohnjoso hofiiko nje syoho somne'no yoka ntiwo'n+ngkohoho so'no ngko olo hungkuno homo losomo aku uliwo'n+ngkohono.

4 Nekwo Mponopasi'nji Anituye hungkuno a'amu somo ulihwaso'no hofiiko nekumo woso-payo ejapifijo'manji e'wa, oso yahinoso wonyotaho.

5 Pita'nji nom'ne hwe Anituye hungkuno liku'mofo (*apousel*) syoho'njo sohwanji Jisasiye kon+ngkwa'wehwo sohwanji hofiiko moya'mi

Anitumo iningkawowo'ningkohoho osofamo ape ma'mentohohofoho. Hofiko Anituye hungkuno a'amumo liku'mofoso a'musyanji emoyontifi liku'mofalokwofo somo sekwo wosopayo yo'mayoso uyalokwofo. I oseso nekwo Mponopasi'nji nekwo ose yasoso oso wonyotaho.

⁶ I nekwo Mponopasi'nji hamniyoho syoho yontai hamniyoho hiso notipementai nekwo wopayo yo'mayo oso mpe iwo'n'ingkuhwoyo. I nom'ne sohwa hofiko Anituye hungkuno selahon'inghokofi sekwo wopayo uy'wo'n'ingkohoho kuyoho. Nekwo wosopayo'ne yo'mayo so'no jomo selonontentasi Anitu kako yahino nto'nohinim'no hahwonesohilo.

⁷ Olo so'no huno waseyono. Hwe engo sohwafe a'amu itokuso'njo sohwa hofiko siki syoho liwo'n'ingkohoho. O'o, awonoho. Hofiko hamniyoho nomantifi wosopayo mpe iwo'n'ingkohoho. A'amu wopasyoho iwo'n'inghokofi osohwo kako siki syoho liwo'n'ingkohoho. O'o, kako wopayo nomahwosi wanimontonoho. A'amu yahu mokosyohumayo sohwo siki syoho liwo'n'ingkohoho. O'o, awonoho. Yahu fehohnjoso wanimontonoho.

⁸ Ngko olo hungkuno selalokwe loso'no nakwo a'amu olo hwaho lopo humalohwone hn'nwi nakwo huno nayohoho. Oso hungkuno nehopeho lalokuhwono. I nakwo'nohinom'no. O'o, Anituye hungkuno hi hi'njofoho.

⁹ Mouses kako hohonta olo hilo so'no ole mtimokumento, Sekwo yahu mpulimokau sohwo hofiko wosopayo hwit paho wae yafo'ne hwotoho feehon'ingkuji sekwo

hofikoe mango somo nopijumofikutoho. Ose mt'i'mokumentisofoho. Oso yahu *mpulimokau* huhwo sohwo kako kakoe syoho somne'no mijoho uyahon'ingkuhwosi wosopayo *hwit* fehohnjoso wan'montonoho. Anitu kako oso yahu *mpulimokau* osomnohini syafisyonto nalimentisotaho.

¹⁰ O'o, nakwo a'amu hi'nnontnne'no syafisyonto nalimentisofoho. Anitu kako olo yahino loso'no umo'n'ingkohoho. A'amu kako wopasyoho osomne'no hwaho ikutof'wo'n'ingkiso sohwo'nji a'amu wosopayo toyo yahon'ingki hu'memawo'n'ingkiso sohwo'nji siko wosopayo fehohnjoso nomahnne'enji syafisyonji syoho iwo'n'ingkisiyofoho.

¹¹ Oso pa'nyoso nekwo Anituye Towahunoso sekwoe simeho mo'mo uyo hulimentihwoyofoho. Oso syoho imentihwoyo homo somne'no sekwo yo'mayo a'apahomne'no ejap'fijo'manji oso wonyotaho. O'o, oso yahino hiso nto'nohinofoho.

¹² Nekwo sekumo noseliko'mahon'ingkuhwoi nom'ne a'amu sohwa hofiko sekumo Anituye hungkuno losetihwahon'ingkofi sekwo hofikimo wosopayo yo'mayoso uyimentohofofoho. Ose uyimentohofo so'no sekwo hofikimo yahino nto'nohinoso uloho'mentohofofoho. Simo'mo Anituye hungkunoso sekwoe ango sopo m'mofape sohonta nekwo Anituye hungkuno losetihwamentihwayofoho. Oso'no nekwo sekumta'ni yo'mayoso mayoso oso wonyotaho. Oso yo'mayoso womantayo ko imentihwayoso oso hiso nekwo momasofoho.

Hwap+ingoso nekwo ole syaf+ihu'menti+hwoi, a'amu nekumne'no huno ole syaf+hupitnnehofu, Siko wosopayo'nji mijo'nji engo womaho nolonji An+ituye hungkuno lonet+hwelokusiyo. Ose syaf+hupitnnehofu. Nekwo Kilais kakoe hungkunoso mop+jwosyahnnohontai nekwo nakwoe hamniyoho'nji hof+ko ye'yo'mayo wosopayo mayo so'no yo'mayo tango kengo kengo nekumo e'ma'mentisofu.

¹³ Sekwo olo hilo so'no huno maseyotahu. A'amu hof+ko An+ituye ango engo somne'no wopayo An+tumne'no ho'nasy+wo'n+ngkohofu a'amu oso ango homo somjo syoho'njo sohwa hof+ko nomant+fi ni'wo'n+ngkohofu. Oso ijempohu An+tumne'no yahu fonjok-isasy+wo'n+ngkohofu saponjo a'amu syoho'njo sohwa hof+ko yahu fehohnjoso nomant+fi non+wo'n+ngkohofu.

¹⁴ Oso yahino hiso'no An+tu kako nakumo olo hon+ngkano hungkuno loso nejapmmentono. A'amu An+ituye hungkuno lonet+hwawo'n+ngkohofu sohwa hof+ko oso hungkuno hiso lonet+hwahon+ngkuji nakwo a'amu hn'nwi nupa'n+ngkuhwasi nakwo oso a'amu huhwo sohwafe a'apahomne'no ufo'mayoso wosopayo uyantanohu. An+tu oso hon+ngkano hungkunoso nejapmmentisofu.

¹⁵ Ngko sekwo'nji humamentohe sohonta ngko sekumta'ni wosopayo'no jomo selont+mtentesi oso yahinoso wop+ngo'nesohilo. I oso'no ngko sekwo'nji nohumanji yo'mayoso momaso'njo hwo'nyohu. I olohonta ngko yo'mayoso ma'mne'engi momt+mokalokuyohono. O'o,

ngko moma'mnehono. Olo nje yahino loso'no nje simeho wopingo numo'nimaho. Oso nje simeho wopingososo a'amu fihwo kako wae ntohofonoho. Ngko olo syoho loso ne'no i'mo mijoho'no pe'nime'manji e'wano. Nje simeho wopingo wanimo'nimontonoho.

¹⁶ Ngko Anituye hungkuno losetihwalokwe so'no ngko nje yokumpohn'nyo so'no ngko nje yofe woho'namo'nimontaho. O'o, oso ni'hu'no awonoho. Anitu kako ngkimo olo syoho loso ntapmmentiso loso ngko molosetihwayo'njo'manji u ngko tango engo woma'monnoho.

¹⁷ Hungkuno selalokwe hwapingososo olenoho. Ngko olo syoho loso ngko nje huno mta'ni uyimo lontimtentesi u ngko sekumo ole selimnesohilo. Sekwo nje syoho somne'no yo'mayo ho'yangososo ntapmno. Ose selimnesohilo. O'o, olo syoho loso Anitu kako ngkimo nonihwosopento ntapmmentiso so'no ngko nom'ne honingkano ngko umneso ane hwo'nyoho. O'o, ngko Anitu kakoe syoho'nohini ulohofiwo'ningkohe hwo'nyoho.

¹⁸ I oso'no ngko olo nje syoho losomne'no ngko peho hamniyoho ma'mnehono. Nje hamniyoho mayoso olenoho. Ngko Anituye hungkuno a'amumo lutihwawo'ningkohe so'no ngko hamniyoho mantimtentesi oso yahinoso nto'nohinimaho. I oso'no ngko yo'mayo hamniyoho oso momaso hwo'nyoho. O'o, ngko siki syoho yalokweno. Oso yahino ngko esetihwalokwe so'no nje simeho wopingo nimomningkohoho. Oso simeho wopingososo nje hamniyoho pa'nyofoho.

Poul kako hwe moya'mi hopi'nonohinofe syoho ulohofiyo hweho.

¹⁹ Ngko hwe hwahoponjo sohwoe syoho ulohofiyo umo'n+monj+'maho. Oseso ngko hamniyoho mayo'ne a'amufe hungkunomo enjwa'mo mohumuleno. I oso'no ngko a'amu hopi'nonohino sofe syoho ulohofiyo imo'n+imentoheso hwe moya'mi hopi'nonohini hofi'ko An+itumo simeho uy+ifitne'enji imentohefoho.

²⁰ Ngko a'amu Juta somo Kilais+mo in+ngkafitne'enji hofi'koe yahino somo enjwa'mo humanji Kilais+ye hungkuno luti+hwamentohefoho. I ngko Kilais+mo simeho uyalokwe so'no Kilais kako Jutafe hon+ngkano hungkuno somta'ni ngkimo isi+hutofon+ma'mentisofoho. Oso'no ngko hon+ngkano hungkuno somo enjwa'mo mohumuleno. I oso'no a'amu hon+ngkano hungkunomo enjwa'mo humalofoso hofi'ko Kilais+ye hungkunomo in+ngkafitne'enji ngko hon+ngkano hungkunomo enjwa'mo humaleno. Osopo humanji ngko An+ituye hungkuno luti+hwawo'n+ngkohefoho.

²¹ Oso pa'nyoso a'amu temtitofu kengoso hofi'ko a'amu Jutafe hon+ngkano hungkuno somo enjwa'mo mohumunyo so'nji ngko hofi'ko'nji nohumanji ngko huhwo'ni oso hon+ngkano hungkuno homo somo enjwa'mo mohumawo'n+ngkiyohono. Ose yontan+ngko nohonont+fi hofi'ko Kilais+mo in+ngkafitne'enji iwo'n+ngkohefoho. I oso'no ngko oso pa'nyo nohumanji ngko An+ituye hon+ngkano hungkuno

so'no in+ngo maniyofoho. O'o, ngko Kilaisiye hon+ngkano hungkuno somo enjwa'mo ne'no humawo'n+ngkohefoho.

²² A'amu fehohnjoso hof+ikoe simeho mo'mo huno anga'nohino yokumpohn'nyo muto'nnyoso hof+iko huno ole syaf+sy+wo'n+ngkohofi, U, nakwo yo'mayo yahu oso nasoso nakwoe hon+ngkano wonyo umo'n+montonoho. Hof+iko oso yahino so'no ntahon+ngkofi ngko oso yahino hiso'no wonyo'maho kosyaf+syonji ngko hof+iko'nji nohumahm'mo oso yahino hiso ngko huhwo'ni mimnehono. Ngko oso hiso i'me'no nohon+ngkuji hof+iko Kilaisiye hungkuno wop+ingo somo nupa'n+ngkuji hof+iko simeho yokumpohn'nyo uyant+feho. Ngko a'amu ang'o'meemjo so'nji ngko hof+iko'nji nohumanji hof+ikoe yahino somo in+ngkamentohefoho. A'amu fehohnjoso hof+iko ngkimo nonehon+ngkuji hof+iko An+itumo in+ngkafitnne'enji oso yahinoso iwo'n+ngkohe hwo'nyoho.

²³ A'amu fehohnjoso hof+iko Kilais Jisasiye hungkuno somo t+fi in+ngkakuji oso homo somo An+itu kako hof+ikimo wop+ingo ulohofone'ne'enji olo syoho loso yalokweno. Oso pa'nyoso ngko huhwo'nnonjimo wop+ingo ntohofone'nji yalokweno.

Nakwo An+ituye syoho yokumpohn'nyo yaso'manji nakwo wop+ingoso womantanoho.

²⁴ A'amu hopi'nono hof+iko mjake'we wohnnano likuji mjake'we ko hnnifijoso a'amu fehohnjoso hof+iko ho'yango wop+ingoso

womantife'maho. Oso'no sekwo huno maseyoho liyohoho. Oso pa'nyoso sekwo hokunonji Anitu mta'ni yo'mayo wopingo mayo'ne sekwo Anituye syoho yokumpohn'nyo fiyoho'nimno.

²⁵ A'amu hofiko yo'mayo mjake'we hnnyo somjo ho'yangoso womano likuji hofiko piso'mo'nyo ikutoho. O'o hofiko hofikoe a'apaho yokumpohn'nyo ito'nyo'ne syoho ne'no mjim+wekuji mjake'we hnnyo somjo ho'yango mayo'ne syoho engo uyantifeho. I oso syoho engoso hwahoponjo ho'yango'nefoho. Oso hiso moi'wo umo'nimonte'no yohoho. I oso'no nakwo Anituye syoho yalokuhwone hn'nwi nakwo ho'yango engolopohamo ne'no wentihwone so'no syoho yalokuhwono. Oso'no syoho yokumpohn'nyo uyano.

²⁶ A'amu mjake'we hnnyo sohwa hofiko hano ito'nohino yontifi hohwafo sopo komo'no i'mofap+wo'n+ngkohofoho. Hano ikitokitifo so'njo'maho. O'o, awonoho. Oso pa'nyoso ngko Anituye syoho iwo'n+ngkohono. A'amu yihufo wopolofano likuji hofikoe meso siki wofant+hm'maho. O'o, hofiko yihufo ne somo nuhwon+ngkuji wofantifeho. Oso pa'nyoso ngko Anituye syoho yalokweso siki miyalokuyohono.

²⁷ O'o, awonoho. Ngko nje hunomnohini min+ngkwalokuyohono. O'o, yo'mayo wonyo nje simeho sohwo umo lonte somo ngko monje yasyonji Anitu kakoe syohoso yihufo nemo uhwonontifi polofohoho oso hopa nto'no yalokweno. U ngko ose mimme'manji Anitu kako ngkimo olo hungkuno loso wantimontonoho. Kiko a'amu somo nje hungkunoso ko ulonji kiko

yo'mayo yahino wonyo jije simeho sohwo umo lonte somo monje meesiyo'njo iso'manji kiko ho'yango momatnnohino. Anitu kako ngkimo ose ntonohonji ngko syoho yokumpohn'nyo yalokweno.

10

Hwahoponjo yahinoso nakumo yamofa nalo-hofihwoso'no nakwo osomo iningkuhwaloho.

¹ Nje a'amu soku, a'amu fehohnjoso hofiko Anituye hungkunomo hwotoho hmentohoho somne'no sekwo huno olo so'no fisyafihupmno. Hohonta Mouses kako a'amu Isilaelife ajuyohwosamo hwaho Ijip mta'ni nomanto hofiko Ijip nuliko'mantifi hwaho a'amu anepono motawento osopo humamentohofofoho. Oso hopo sopo Mousesinji a'amu Isilael so'nji hofiko osopo nohumentaningkofi himo a'amu hopi'nonohino somo ifehu'mokahumentisofoho. Siki ifehu'mokahumentiso'maho. O'o, honingkano utihwayo'ne ifehu'mokahumentisofoho. Oshonta hofiko mijo ayo engo momingo sopo imofiwahoningkofi Anitu kako hofikimo mijo ayo engo huhwo sohumo mtihupihwojahoningki a'amu hopi'nonohino hofiko osopo wako'mentohofofoho.

² A'amu hiso hofiko Mouses nakwoe hwe engo umonono lontifi hofiko kako'nji ufohi'nontifi kakimo iningkawentifi hofiko himo homo somo enjwa so'mo humantifi mijo engo somo wako'mentohofofoho.

3-4 Oseso hofiiko mijoho uyahon+ngki An+tu kako ahwomo mta'ni wosopayo'nji mijo'nji hopi'nonohino somo umentisofoho. Nuyahon+ngki hofiiko n+mentohofofoho. Oso hopo sopo mijo sojo mta'ni n+mentohofoso oso mijo hwap+ngoso K+lais+yoho. A'amu hofiiko hano loho'nowntan+ngkofi K+lais kako hofiikimo hofiyo emokosyohumamojo hweho.

⁵ I oseso An+tu kako a'amu hopi'nonohino homo somo wop+ngo ko ulohofahon+ngki hwe moya'mi pi'n+ngo engoso hofiiko yahino wonyoso yahon+ngkofi An+tu kako nuhwononto oso hwaho a'amu ane sopo An+tu kako hofiikimo poyo umokumentisofoho. Umokahon+ngki hofiikoe pijafoso oso hwaho hopo sopo hintalinyo pa'nyo osopo nonje hu'mehinawo'mentisofoho.

⁶ Oso yo'mayo hopi'nonohino imo'n+mentisoso nakumo hon+ngkano wop+ngo net+hwayo'ne imo'n+mentisofoho. Hofiiko yo'mayo so'no hi umo'n+ngkahon+ngki wonyo imentohofofoho. Oso hopaso nakwo miyanehwono.

⁷ Oso'no neyakwosa fehohnjo sohwa hofiiko hwasyo an+tummo in+ngkawent+fi hofiiko hwomtame uloho'mentohofofoho. Oso hwamne'no An+tu ye hungkunoso ole nal+mento, Hofiiko hwasyo an+tu somne'no hwomtame ulohofont+fi hofiiko nohumant+fi wosopayo'nji mijo'nji nont+fi nol+kafont+fi hofiiko syohi'nyo wonyo imentohofofoho. Nakwo oso hopaso miyanehwono.

⁸ I oso'no nakwo nom'ne a'amufe apohufo ih-waloho. Oso a'amu Is+lael pi'n+ngo engoso hofiiko oso yahino wonyo hiso yahon+ngkofi An+tu kako

oso sikuno anga'nohino somo hofikimo poyo imokumentisofoho. Oso a'amu hiso hofiko *t'iwenti-t'ili tausenifoho* (23,000).

⁹ I oso'no nakwo Anitumo yamofu nulo-hofihwaloho. A'amu Isilaeliso hofiko Anitumo yamofu ulohofontifi hofiko kiko nto'no mon-emokosyohumawo'n'ngkiyohino hwosoho ula-hon'ngkofi Anitu kako oso a'amu homo somo homaso toho wolo'meehufe lonto homamo uh-wojahon'ngki a'amu pi'n'ngo engo somo homaso toho lofopij+syu'mo'mentohofofoho.

¹⁰ I yo'mayo Anitu iwo'n'ngkiso so'no yoka hnn'ngkuhwaloho. A'amu Isilaeliso hofiko Anitumne'no yoka hungkuno ulahon'ngkofi a'amu ahwomo mta'angoso kako a'amu pi'n'ngo engo somo fonjahumentisofoho.

¹¹ Oso yo'mayo yahino wonyo imentohofoso a'amu fihwa hofiko oso yahino wonyo imentohofu so'no Anituye hungkuno mt'i'mokumentohofu sohwa hofiko nakumo hon'ngkano wop'ngo netihwayo'ne iyoswomo mt'i'mokumentohofofoho. Nakwo olhonta nohumentan'ngkuhwoni sikuno moi'wo umo'n'imonto yahon'ngki nakwo oso hungkuno homo somo nuhwonontani nakwo oso hon'ngkano homo somne'no huno wop'ngo tipemalokuhwono.

¹² Oseso a'amu fihwo kako ole loso, Ngko yokumpohn'nyo lohokwe so'no ngko hon'ngkano wonyo mimnehono. Ose loso sohwo kako i'waho nto'no wehumano. Kako nop'wasyonoho.

¹³ A'amu hopi'nonohino hn'nimo yo'mayo hon'ngkano wonyo nont'imne'no

ipenemotawesoso kengo kengo'maho. O'o, afa'nohinofoho. Oso'no Anitu wosefo'ma'mo nalimentiso so'no nakwo huno nayohoho. Kako olohonta nefe'malofoho. Oseso honingkano wonyo nontimo nemotaweso sohwo kako nakwoe yokumpohn'nyo somo moneyakolofonehoho. Yo'mayo wonyo ne'maso sohwo woneyakolo'mo lihwozi ko yososo, Anitu nefe'mayo'ne honingkanoso umo'montonoho. Kakoe yokumpohn'nyo nejapihwoso'no nakwo yokumpohn'nyo wolohofantanoho.

Nakwo Anitumo iningkohwasi towahuno wonyo so'nji iningkohwaloho.

¹⁴ Anitu kako a'amu Isilael homo somo wopingo ko ulohofahonngki hofiko wonyo imentohofofoho. Oso'no nje a'amu soku sekwo anitu hwasyo somo hohujo ikinjaofikuji i'waho fiyimno.

¹⁵ Sekwo huno'njo kuyoho. Ngko sekumo olo hungkuno selalokwe loso'no sekwo huno fisyafihupmno.

¹⁶ Kilais kako nakwoe wonyomne'no poyo pe'nimentiso oso'no wosyofisyano lontani nuhu'mokontani nakwo olo mijo Jisasiye honiyofoho lontani Mpohwo Anitumo isamoyoka ulontani nonontani ole syafisywo'nngkuhwono, Jisas nakumne'no kakoe honiyo usihuma'mentiso sohomo ufohi'nalokuhwono. Nakwo wosopayo nomentani kutikujo lohofontani nontani Kilaisiye a'apahofoho l'wo'nngkuhwono. Kilais kakoe a'apaho nakwoe wonyo engo so'no tohino umnimentiso sohomo ufohi'nalokuhwono.

17 Oso wosopayo anga'nohinoso nakwo hwe moya'mi pi'ningo hn'nwi nakwo kutikujo lohofontani nimalohwone hn'nwi nakwo afa aswomjo pa'nyi'nwoho.

18 Sekwo a'amu Isilaelife yahino so'no sekwo huno fisyafi+hupmno. Hofiko Anitumne'no yahu fonjokisasyontifi hofiko oso yahu fehohnjoso nonontifi ole syafisyiwo'n'ngkohofi nakwo Anitu'nji mafohoto'n'ngkuhwono.

19 Ngko hungkuno hwap'ngoso pehofo selalokweno. A'amu hofiko hwasyo anitu sohune'no yo'mayo ho'nasyiwo'n'ngkohofoso ne hi'njotaho. Oso hwasyo anitu sohwo kako nehopi lohuma. Ose loselalokweno.

20 O'o, oso awonoho. Hofiko yo'mayo hwasyo anitu sohune'no ho'nasyiwo'n'ngkohofoso sohwo oso towahuno wonyo somne'no ho'nasyiwo'n'ngkohofoso Anitumne'maho. Oso'no oso a'amu hofiko towahuno wonyo sohware yofe ho'nomayo'ne uhu'mokukuji sekwo hofiko'nji nomihu'mokin'ngkutoho. Sekwo hofiko'nji mihu'mokin'fijo'manji towahuno wonyo sohwanji ufohi'nantifeho.

21 Sekwo nuhu'mokontifi Kilaisiye honiyo'nji a'apaho'nji nontifi towahuno wonyofe wosopayo so'nji nomohu'mokukuji non'ngkutoho. O'o, sekwo oso hon'ngkano hufa'uyo homo somo sin'ngkakutoho. Sekwo Anitu'nji wohumano likuji sekwo towahuno wonyo so'nji nohumafikutoho.

22 Sekwo oso hon'ngkano hufa'uyo somo ifijo'manji Anitu kako ngkilaho selihwosi nakumo simeho wonyo wonejapmmontonoho.

Hwapingoso Ngko'nohini Hwe Engo hwo'nyoho ose nalimentisofoho. Nakwoe yokumpohn'nyoso kakimo uyakolofantantaho. Nihu'no awonoho. Ose selalokweno.

Sikuno huhwo huhwi nakwo Anituye yofeso engolopohamo woho'nomehwano.

²³ A'amu fehohnjoso ole liwo'n'ingkohofofoho. Yo'mayo hopi'nono Anitu kako nakumne'no hano mopitofasiyoso nakwo yasoso oso hiso'no honingkanano wonyo anefoho. Oso hungkuno liwo'n'ingkohofoso nehopeho. I oso'no yahino fehohnjoso nakumo mon-efo'manehoho. Nakwo Anituye honingkanomo in'ingkwentaningkuhwasi oso yo'mayo yaso sohumjo yokumpohn'nyo sohwo kako nakumo yokumpohn'nyo monasosofitofonehoho.

²⁴ Yo'mayo nakwo uyano lihwasoso huno nakune'no syofihu'n'ingkuhwasi ihwaloho. O'o, nakwo huno nom'ne a'amu somne'no huno wosyofisyano. U, ngko ose i'mo nom'ne somo ufo'ma'montaho. Sekwo huno oso'no syafisyikuji yo'mayoso fiyimno.

²⁵⁻²⁶ Nakwo huno ole nayohoho. Olo yo'mayo hopi'nonohino olo hwaho lopo wojoso Anituyefoho. Anituye hungkunoso ose nalimentisofoho. Oseso nakwo yo'mayoso nasoso oso wopingofoho. Sekwo tongo wonano likujoso uhu'mokiyo sopo nta'ni mpekuji sekwo oso tongo kakwo'yohwo sohumo olo tongo loso kiko hwasyo anitu hwoso sohune'no fonjokisasyohino mta'angotaho. Ose

ulohonꝯngkiji mpehotoho. O'o, kꝯko mpe'nohini yohoji hmnyo.

²⁷ U hwe fihwo kako Anꝯtumo sꝯmeho hi'ntnnono muyo'njo sohwo kako wosopayo iloho ihwosi wonano lꝯhwosi joho selꝯhwoso'no u sekwo wosꝯhwano lꝯkujꝯ'manji u sekwoe hunofoho. Noho fꝯwanꝯmno. Kako sekumo yo'mayo tongo sejapososo sekwo hmꝯmno. Oso tongo hiso'no sekwo huno pi'nꝯngo syafꝯsyꝯkutoho. O'o, sekwo toho'nohini hmꝯmno.

²⁸ I oso'no hwe fihwo kako sekumo ole seloso, Olo tongo loso hwasyo anꝯtumne'no fonjokisahu-malofo mta'angofoho. Ose selꝯhwosi, Ngko manꝯmnehono selꝯhwoso'no sekwo oso hwe huhwo sohwoe huno somne'no huno syafꝯsyꝯkujꝯ nonꝯngkutoho.

²⁹ Hwapꝯngoso sekwo huno ole seyohoho, Ngko olo yahu loso nꝯme'manji nje honꝯngkano wonyo mmo'nonehoho. Huno ose ko seisoso oso hwe sohwo kako sekumo hungkuno seliso so'no kako ole syofꝯsyalofoho. Olo yahu hiloso nꝯmeso ngko hwasyo anꝯtumo hopa inꝯngkwalokweno. Oso a'amu huhwo sohwo kako huno ose syofꝯsyalofoho. Oso'no sekwo oso yahuso nonꝯngkutoho. I oso'no nom'ne a'amufe huno somta'ango somne'no nakwo honꝯngkano somo hano pitofonesyalokwofoso wopꝯngo'maho. Oso'no nakwo yo'mayo yahu nasoso'no a'amu ole nalꝯfitnnoho, Oso yahinoso wonyofoho. Ose nalꝯfitnnohontani yo'mayo yahu so'no nom'ne a'amu somo mulohonanehwono.

³⁰ Ngko Anꝯtumo wosopayo'ne isamoyoka

uli'mo noni'me'no nom'ne a'amu sohwo kako ngkimo oso honingkanoso wonyofoho eso peho'no wantimontolo.

31 Oseso sekwo nonyo wosopayo wonano yo'mayo yahino uyano likuji'manji sekwo simo'mo huno ole fisiyafihupmno. Yo'mayo imeso ngko Anituye simeho wopingo umokumontaho. Sekwo oso hiso'no huno kaki'no syafisyikuji sekwo yo'mayo Anituye yofe ho'nomayo'ne fiyikuno.

32 Sekwo soku sekwo a'amu Juta so'nji a'amu temtifofo kengo so'nji a'amu Anitumo iningkawowo'ningkohoho so'ntnne'no huno fisiyafihupmno. Sekwo yo'mayo iwo'ningkohoho somo seningkafigo'manji hofikoe honingkanono wonyo ifijo so'no sekwo oso homo somo ikutoho.

33 Ngko huhwo'niye yahinoso oso pa'nyofoho. A'amu hofikoe simeho wopingo umo'none'enji ngko yo'mayo wopingoso iwo'ningkohefoho. Yo'mayo ngkimo nifo'mayo syoho osomnohini miyalokuyohono. O'o, a'amu piningo engo somo wopingo ulohofone'neso syoho yalokweno. Hwapingoso a'amu hofiko Anitumo iningkafitnne'enji ngko yo'mayoso yalokweno.

11

1 Sekwo ngkimo nohonimno. Klaisiye yahinomo iningkowalokwe hopaso sekwo ngkimo tifi nningkapmno.

*Moya'mi sofa hofiko Anitumne'no
 uhu'mokukuji hofiko hofikoe mnokinoso
 ufehu'mokohinantifeho.*

² Sekwo ngkine'no huno syaniƒisyiwo'nontifi oso hungkuno nto sejapmmmentohe somo sekwo hofiyo in'ngkwalokwofo. Oso'no ngko sekwoe yofe ho'nomalokweno.

³ I oso'no sekwo olo nje hungkuno loso'no huno waseyono. Kilaisiye mnokino engoso Anituyoho. U nakwo a'amu hwahoponjo hn'nwi hwe hopi'nonohino sohwna'niye mnokino engoso Kilaisiyoho. Oso pa'nyoso hwoya'mi sofafe mnokino engoso huhwafoho.

⁴ Oso'no a'amu fihwo kako Anituye hungkuno a'amumo ul'hwosi kako Mpohumo jomo uloso sohwo kako kakoe mnokino manji'mofo so'nji lohofoso'manji kako wonimango unimontonoho. Sekwo a'amu Koulin sopo humalofo soku sekwo ole liwo'n'ngkohofi, A'amu mnokino manji'mofo'njo sohwo kako nom'nehumo enjwa'mo humunyo hweho.

⁵ A'mu fisi kako mnokino manji'mofo ane lohofoso'manji kako a'amumo Anituye hungkuno ul'hwosi Mpohumo jomo uloso'manji kako wonimango unono. Hofiko kakimo mnokino manji'mofo ane simo uhwon'ngkuji a'amu hofiko ole wolantifeho, Olo a'mu losi kako wonimango unono. Kako yokumpohn'nyiyoho. Hwe sohwa hofiko mnokino manji'mofo momanji'mo'nyo iwo'n'ngkohoho pa'nyiyoho. Oso'no kako hwoya'mi hwa'nte sofafe mijiyohm'n'wo'n'ngkohoho pa'nyo hm'nniyoho.

⁶ U a'mu fisi kako kakoe mnokinomo hwapiƒe mopa'nyosimo a'amu nuhwon'ngkuji ole wolantifeho. Oso a'amu kako hwehumo enjwa'mo mohumuyoho. Kakoe

yokumpohn'nyoso yakolo'nnyoho. Oso a'musi kako kakoe mijiyoso hwe sohwafe mijiyoso hopa tifo wahm'nono. U kako oso a'musi kako mijiyoso tifo so'no ngkilaho loso'manji e'wano kako nom'ne a'amu'nji Anitumne'no uhu'mokufijo so'no kakoe mijiyoso somo hwapife wopa'nono.

⁷ Anitu sohwo kako Hwe Engo ne hweho. Kako nom'nehumo enjwa'mo mohumunyo hweho. Osowho kako hwe hwahoponjo sohwna'nimo kako pa'nyo mtimokumentisofoho. Oso'no nakwo hwe sohwna'ni nakwoe mnokino somo nopo'ningkuhwaloho. I oso'no moya'mi sofa hofiko hwehwamo enjwa'mo humalofo. Oso'no hwoya'mi sofa hofiko hofikoe hwehwafe yofe ho'nomayo'ne hofikoe mnokino somo wopa'nife.

⁸ Hwapingoso hohonta Anitu kako hwe mtimokumentisoso ape mta'ni yafo manto mtimokumentiso'maho. O'lo, kako hwehumta'ni yafo anga'no manto ape mtimokumentisofoho.

⁹ Anitu kako apeso hwehwamo ufo'mayo'ne mtimokumentisofoho.

¹⁰ Oseso moya'mi sofa hofiko hofikoe hwehwamo enjwa'mo humalofo sofa hofiko oso hiso'no a'amu ahwomomjo somo utihwayo'neso hofikoe mnokino somo wopa'nife.

¹¹ I oso'no nakwo Anitumo simeho uyiwon'ingkuhwone hn'nwi nakwo hwe sohwna'nnohini yo'mayo iyoso'no hopo'maho. I hwoya'mi sofamnohini yo'mayo iyoso'no hopo'maho. O'lo, ose'maho. Hwe moya'mi nakwo nem'no majoku'nontani yokumpohn'nyo sosofito'nontani Anituye yahino afa'no afa'no iwo'ningkuhwono.

12 Simo'mo Anitu kako hwe sohwoe yafa nopemanto ape mt'i'mokumentisofoho. I olohonta ape sofa hofi'ko hwomu aswo mawo'n+ngkohoho so'no Anitu kako hwomu apefe simehomo mt'i'mokuwo'n+ngkohoho. I oso hiso'no hwe hwoya'mi yo'mayo hopi'nonohinoso Anitu kako hwap+ngo hweho.

13-15 Nakwoe yahinoso olenoho. Hwe fihwo kako kakoe mijiyo sawemo engoso mahm'nyoso oso wop+ngo'maho. I hwoya'mi sofa hofi'koe mijiyo sawemo engoso oso wop+ngofoho. Hofi'koe wokosofoho. Oso mijiyo sawemoso Anitu kako hofi'koe mnokinomo ifehu'mokosyohumayo'ne uy+mentisofoho.

16 Oso'no sekwo huno olo so'no fi'syafi'hupmno. A'mu fisi kako Mpohwo Anitumo jomo ujo'ne tajo ango somo syuhwosi kakoe mnokinomo hwap+fe mopa'nyo'njo iyoso oso wop+ngotaho. O'o, wony-
ofoho liwo'n+ngkuhwonefoho.

A'amu Kouliniso hofi'ko Kilaisimne'no syaf+siyo'ne hon+yo'nji wosopayo'nji nimentohoho sohonta hofi'ko yahino wop+ngo somo nto'no min+ngkamentohofoho.

17 Jisas nakwoe wonyomne'no pe'n+mentiso so'no syaf+siyo'ne uhu'm+ngo so'no hon+ngkano hungkuno wasel+monne'no yohono. Ngko ole masel+mnehono, Sekwo Anitumne'no nuhu'mokontifi sekwo Anitu kakine'no hwomtame ulohoho yahinoso wop+ngo yalokwofo. Ose masel+mnehono. O'o, sekwo yahino wonyo yalokwofo. Sekwo yahino

wonyo yalokwofo so'no sekwo mi'hu'mokiyo'njo yontifijontentesi oso wopingo'nesohilo.

¹⁸ Ole upa'nimalefoho. Sekwo nuhu'mokontifi sekwoe huno kengo kengo so'nji husilo husilofolohofalokwofo. Simeho afa minyofoho. Ngko oso hungkunoso upa'nimale so'no ngko huno ole syofisyalokweno. Olo hungkuno loso ne'njofoho syofisyalokweno.

¹⁹ Sekwo husilo husilofolohofalokwofo so'no a'amu Anituye hungkuno ne somotifi iningkowalokwofo so'no utihwa'nyopo uhwonantanoho. Oso wopingofoho. I oso'no sekwo simeho afa minyo'njo ikuji Anitumne'no uhu'mokufijoso oso wonyofoho.

²⁰ Jisas kako sekwoe wonyomne'no poyo imo'nimentiso so'no huno syafisiyo'ne nuhu'mokontifi wopayo nonontifi sekwo nto'no mohumulofolo. O'lo, sekwo Kilaisimne'no mosyofisyalokuyohoho. Sekwo wopayo siki nalokwofo.

²¹ Ou, sekwo nuhu'mokontifi sekwo anga'no anga'nohino soku sekwo sekwoe wosopayo nomotoswapontifi sekwo nom'ne a'amu somne'no huno monosyafihu'nyo'njo yalokwofo. Fehohnjoso mijo nilohofalokwofo. I oso'no a'amu fehohnjoso hofiko wosopayo'no umofonyo iyoso'no mijoho engo uyalofoho.

²² Sekwo oso a'amu hisomo wopayo muyo'njo peho'no yalokwofo. Sekwo Anituye a'amu homo somo simeho muyaloku liyohoho. Sekwo hofikimo wonimango ifisyimofalokwofo. U, sekwo wosopayo engo wonano likuji sekwo sekwoe angomo humafikuji hmnimno. Sekwo

Anituye tajo ango somo peho'no motoswapohoho. I oso'no ngko peho hungkuno selimnehono. U, ngko sekwoe yofe woho'nosema'monntaho. O'o, ni'hu'no awonoho. Oso hiso'no ngko sekwoe yofeso moho'nosema'monnohono.

Nakwoe hwe engo Jisas kakoe inomokomoyo oso hwamo kakoe honiyonji a'apaho'nji uyimentisofoho.

(Matiyu 26:26-29; Mak 14:22-25; Luk 22:14-20)

²³ Ngko olo hungkuno Jisas ntapmmentiso loso nto selimentohefoho. Oso sikuno homo somo Jutas kako mango sohwafe ahomo Jisasimo ho'nahumentiso sikuno homo somo Jisas kako wopayo nomanto

²⁴ Anitumo isamoyoka ulonto oso wosopayo hiso kutikujjo lohofonto kakoe inomokomoyo sohwa mo nuyonto ulimento, Olo wosopayo loso nje a'apahofoho. Ngko sekumo sefo'mayo'ne sejopalokweno. Olo ngko sekwo'nji humanji yo'mayo selohofalokwe loso sekwo hwangku huno syanifohupitne'engi selohofalokweno. Hwangku sekwo olo hopa ne'no ikujo. Ose ulahonngki nimentohofofoho.

²⁵ Oso wopayoso moi'wo nosojwaofa-honngkofi Jisas kako oso noswanyo ipisayo mijo'njoso nomanto nuyonto ulimento, Olo ipisayo mijolo nje honiyofoho. Ngko sekwo Anitu'nji makotiku'nyo'ne yahino songo so'no nje honiyu usihuma'monnoho. Hwangku sekwo nje poyo pe'nyo so'no syanifisyikuji sekwo olo pa'nyoso ne'no ikujo. Ose ulimentisofoho.

26 Ihwoni. Oso wopayo'nji mijo'nji nyo'ne yahino Kilais nejapmmentisoso sekwo ole lutihwalokwofo. Jisas nakwoe wonyomne'no poyo pe'nimentiso so'no nakumo huno nafohotofo'nefoho. Nakwo ose yontaningkuhwasi a'amu nom'neso nonahoninguji hofiko Jisas nakumne'no poyo pe'nimentiso so'no huno wotipemantifeho. Sekwo oso yahinoso ne'no mji+mwentaninguji Jisas kako asomo noponefoho.

A'amu fiso hofiko Kilaisiye a'apaho'nji honiyo'nji siki nifjoso hofikoe honingkano wonyofoho.

27 Kilais oso yahino nejapmmentiso so'no olo so'no huno wonayono. A'amu fihwo kako Kilaisiye simeho wopingo mumokiyo'njo yoso sohwo kako Kilaisiye a'apaho'nji honiyo'nji siki nososohwo kako Kilaisiye yahino losomo wonyo imokalofoho. Ose yososo'no kakimo tango engo u'malofoho.

28 Oseso a'amu fihwo kako Kilaisiye a'apaho'nji honiyo'nji wanimo lihwosi simo'mo kako kakoe simeho huno osomo nto'no syafihu'n'ingkuhwosi into'nohini imo'n'ingkuhwoso'no wanono.

29 Hwapingoso a'amu fihwo kako hwe engo Jisas nakumne'no poyo pe'nimentiso so'no huno nto'no muyo'njo sohwo kako Kilaisiye a'apaho'nji honiyo'nji siki nososohumo Anitu kako oso a'amu huhwo sohwoe yahino wonyo somne'no tohino uyimontonoho.

³⁰ Sekwo oso yahino iwo'n'ingkohoho so'no hwe moya'mi pi'n'ingo hofiko sekwo'nji humalofo fehohnjoso yokumpohn'nyo anefoho. Fehohnjo mnokino'njofoho. Fehohnjoso hofiko poyo nto pe'n'imentohofofoho.

³¹ U sekwo sekwoe hon'ing'kano somne'no huno nto'no syafihu'n'ingkuji nontifijontentesi u oso tohino hiso sekwo momafikutnnesohilo.

³² I oso'no Anitu kako nakwoe wonyo so'no huno syafisyihwosi kako nakumo tohino ne-jape'manji kako nakwo kakoe mehomi hn'nwiye hon'ing'kano somo nto'no imofonehwojalofoho. Anitu ose yoso'manji hwangku sohonta a'amu pi'n'ingo engoso hofikimo tikanomo m'hwajoso sohonta nakwo tohino momanefoho.

³³ U sekwo nje a'amu soku, sekwo wopayo n'ingkuji Kilaisiye a'apaho'nji hon'yo'nji wonano likuji sekwo nom'ne a'amu anga'no anga'nohino osomne'no hontohumafikuji hofiko hopi'nono nto uhu'mokukujo'no osohonta sekwo wopayo'nji mijo'nji hmnomafikuno.

³⁴ U a'amu fihwo kako mijoho uyihwoso'no kako kakoe ango'mo simo'mo wan'montonoho. Tifi kako sekwo'nji humahwosi wan'montonoho. Sekwo Kilaisiye hon'yo'nji a'apaho'nji nifijo so'no uhu'mokiyo yahino so'no tango mapitnnoho.

Hungkuno fehohnjoso mokosyohumaleno. Hwangku ngko sekwoe angopo se'mahm'mo wolosetihwamonnoho.

12

Anituye Towahuno Wop'ingo sohwo kako

yo'mayo syoho nakumo nejap+wo'n+ingkiso so'ne hungkunofoho.

¹ Nje a'amu soku, sekwo yo'mayo syoho Anituye Towahuno Wop+ingo nejap+wo'n+ingkiso so'no sekwo huno nto'no mosyafisiyoso wop+ingo'maho.

² Sekwo huno seyohoho. Hohonta sekwo Anitu ne sohumo simeho mumentohoho sohonta oso hohosohonta Seten kako hwasyo anitu, ne ane, songo ne'no mohumanyo'njo sohwoepono ipesemotasi+mentiso sohumo sekwo tifi in+ingkamentohofofoho. Kako sekumo aho yokumpohn'nyo kesemokosyohumamojofoho.

³ Oso hohosohonta yo'mayo Anituye Towahuno sohwo kakoe mehomi hn'nimo nejap+wo'n+ingkiso so'no sekwo huno maseimojofoho. I oso'no olohonta sekwo huno nto'no waseyono. A'amu Anituye Towahuno Wop+ingo hi'njo sohwo kako Anitu kakoe Towahuno somta'ni hungkuno mawo'n+ingkiso sohwo kako Jisasi+me'no sifajo malonehoho. I a'amu kako Jisasi+ye Towahuno ane sohwo kako Jisasi+mo ole mulonehoho. Kiko nje Hwe Engo ne hwosoho. Ose mulonehoho.

⁴ Anituye Towahuno Wop+ingo syoho kengo kengo nejap+wo'n+ingkiso sohwo kako Towahuno kenga'nohino hweho.

⁵ Oso syoho kengo kengo iwo'n+ingkuhwoneso Anitu kako anga'nohino humaso sohune'no iwo'n+ingkuhwonefoho.

⁶ Anituye syoho iyo so'ne yahinoso kengo kengo weho. I oso'no Anitu kako anga'nohino

sohwo kako oso syoho homo somne'no yokumpohn'nyo nejapɪwo'nɪngkiso hweho.

7 Anɪtuye Towahuno Wopɪngo sohwo kako kakoe yokumpohn'nyo kengo kengoso a'amu anga'no anga'nohino hn'nɪmo nejapɪwo'nɪngkisofoho. Oso yokumpohn'nyo hiso'nji fo'mo fo'mo loho'nontanɪngkuhwasi a'amu hofɪko nonahonɪngkuji hofɪko Anɪtuye yokumpohn'nyo somo wonehonantɪfeho.

8 Anɪtuye Towahuno Wopɪngo sohwo kako a'amu anga'no anga'nohinomo nto'no uyɪmontonoho. A'amu fihumo kakoe yokumpohn'nyo uyahonɪngkuhwosi oso a'amu huhwo sohwo kako nom'ne a'amu somo kako huno wopɪngo Anɪtu mta'angoso utɪhwamontonoho. Anɪtuye Towahuno anga'nohino huhwo sohwo kako nom'ne a'amu sohumo kakoe yokumpohn'nyo uyahonɪngkuhwosi oso hwe huhwo sohwo kako hungkuno hiyaso wo'mojo Anɪtu mta'angoso a'amu somo ulɪmontonoho.

9 Oso Towahuno anga'nohino huhwo sohwo kako nom'nehumo kakoe yokumpohn'nyo uyahonɪngkuhwosi oso hwe huhwo sohumo Anɪtu kako yo'mayo yoneso'no huno uyososo hwe huhwo sohwo kako sɪmeho hi'ntnnono uyɪhwosi walɪmontonoho. Ne u'mofapmmontonoho. Nom'nehumo oso Towahuno anga'nohino huhwo sohwo kakoe yokumpohn'nyo uyahonɪngkuhwosi oso hwe huhwo sohwo kako nom'ne a'amu mnokino'njo somo wopɪngo umokumontonoho.

10 Nom'nihwo kako oso Towahuno

sohwoe yokumpohn'nyoso nomahwosi
 yo'mayo wopingo kengo a'amu hofiko
 miwo'n'ingkiyohofoso Anituye yokumpohn'nyo
 itihwayo'ne uyimontonoho. Nom'nehwo
 kako Anituye yokumpohn'nyo nomahwosi
 kako hungkuno wopingo Anituye huno
 mta'ni nomahwosi kako a'amu somo
 wolutihwamontonoho. Nom'nihwo kako
 Anituye yokumpohn'nyo nomahwosi kako
 yo'mayo hungkuno upa'n'wo'n'ingkiso so'no
 yo'mayo imo'n'wo'n'ingkiso so'no kako ole
 walimontonoho. Oloso Anituye Towahuno
 mta'angofoho. Oloso towahuno wonyo
 somta'angofoho. Ose walimontonoho.
 Nom'nihwo kako Anituye yokumpohn'nyo
 nomahwosi kako a'amu kengo kengo sofe
 hungkuno kako huno muyososo walimontonoho.
 Nom'nihwo kako Anituye yokumpohn'nyo
 nomahwosi kako hungkuno kengo kengoso
 nupa'n'ingkuhwosi oso hungkuno hiso kako
 huno ko muyahon'ingkuhwosi kako neso
 walimontonoho.

¹¹ Oso Towahuno anga'nohino huhwo sohwo
 kako oso yokumpohn'nyo kengo kengoso
 nakwo a'amu anga'no anga'nohino hn'n'imo
 nejap'wo'n'ingkisofoho. Kako kakoe huno
 mta'nnohini nejap'wo'n'ingkisofoho.

*Nakwo Anituye a'amu hopi'nonohino hn'nwi
 nakwo Kilaisiye a'apaho'nwoho.*

¹² Oso yokumpohn'nyo kengo kengo
 Anituye Towahuno nejap'wo'n'ingkiso so'no
 nakwo nakwoe a'apahomne'no pahnnimo
 hungkunoso huno waseyono. A'amufe

a'apahoso ne anga'nohino wo'nnyofoho. A'apaho kenga'nohino ko hiso s'imano sife simeho yo'mayo hiso Anitu kako ho'nahinyofoho. Oso pa'nyoso nakwo Kilaisimo in'ngkawowo'n'ngkuhwone hn'nwi nakwo humalohwono.

¹³ Ihwoni. A'amu Juta hn'nnonji a'amu temtifo kengo hn'nnonji a'amu syoho ulohofiyo so'nji a'amu sikinjo s'kunonji nakwo hopi'nonohino hn'nwi Anitu kakoe Towahuno Wop'ingo sohwo nonemanto kako nakumo a'apaho anga'nohini nemokalofoho. Oso Anituye Towahuno Wop'ingo huhwo sohwo kako nakwo anga'no anga'nohino hn'nimo nehumanto kako mijolimo hopa imo'n'ngkahon'ngki nakwo mijo homo somo nontani nakwo a'apaho anga'nohino'nji'nwoho.

¹⁴ Nakwoe a'apaho somne'no nakwo huno nayohoho. Nakwo sife'nohin+'maho. O'o, nakwo t'imo s'imano sife aho yo'mayo hn'nji'nwoho.

¹⁵ Nakwoe sife sohwo ole wal'montolaho. Yo'mayo syoho aho sohwo iwo'n'ngkisoso ngko mimnehono. Oso'no ngko olo a'apaho loso ul'iko'ma'mo. Ose ul'hwosi a'apaho hiso ul'iko'ma'montolaho. O'o oso siki hungkunofoho. Sife sohwo a'apaho loso fehohnjo hweho.

¹⁶ Nakwoe haloho sohwo ole wal'montolaho. Ngko t'imo hwon+'maho. Oso'no ngko olo a'apaho loso fehohnjo'maho. Oso siki hungkunofoho. Oso haloho huhwo sohwo kako a'apaho loso fehohnjo hweho.

¹⁷ I nakwoe a'apaho t'imo'nohin+'manji nakwo yo'mayo hungkuno somo pipi upo'nanehwono.

I nakwoe a'apaho haholo'nohino'manji nakwo yo'mayo akinoso pipi wonewa'mtolo.

¹⁸ Nakwoe a'apahoso ose'maho. O'o, Anitu kako nakwoe a'apaho so'no sife aho timo mnokino oso yo'mayo hopi'nonohino so'no huno anga'nohino nano mtitofonto kako ne anga'nohino mti'mokumentisofoho.

¹⁹ Nakwoe a'apahoso timo'nohinim'nanji i a'apahom'aho. O'o, timofoho. Ose'manji a'apaho neso mti'mto.

²⁰ O'o, ose'maho. A'apaho fehohnjoso pi'n'ngofoho. I oso'no a'apaho neso anga'nohinofoho. Oso pa'nyoso nakwo Kilaisimo in'ngkawowo'n'ngkuhwone hn'nwi nakwo Anitumne'no syoho kengo kengo iwo'n'ngkuhwoneso nakwoe neso anga'nohino'nji'nwoho.

²¹ U timo sohwo kako aho sohomo ole mulonehoho. U, kiko mohumayom'nanji ngko anga'nohino sohwo'ni ngko nto'nohini wohumamonnoho. U, mnokino huhwo kako sife sohomo ole mulonehoho, U, kiko mohumayom'nanji i ngko anga'nohino sohwo'ni nto'nohini wohumamonnoho.

²² O'o, awonoho. A'apaho fehohnjo so'no nakwo huno ole syafisyiwo'n'ngkuhwono, Yokumpohn'nyo anefoho. I nakwo huno ose ko syofisyihwasi nakwo oso yo'mayoso ane'njontentesi nakwoe humayoso nto'nohinosohi'maho.

²³ I nakwoe a'apaho fehohnjo so'no huno ole syafisyiwo'n'ngkuhwono, Wonyo we'efoho. Lontani nakwo noimo kame nikuyoho wokoso

oso yo'mayoso ufotofiwo'n'ingkuhwono. I nakwoe a'apaho fehohnjo a'amu hofi'ko timo nahonifijoso wonimango nanonehontani nakwo hiyaso ekojisosyohumalohwono.

²⁴ I nakwoe a'apaho fehohnjoso oso wopingofoho. Uti'hwa'nyopo weho. Anitu kako nakwoe a'apaho mt'i'mokumentiso sohonta a'apaho fehohnjoso ole lososo, Ngko yo'm'ingohwon'i'maho ose loso sohomo Anitu kako syoho engo uyimontonoho.

²⁵ Hwap'ingoso nakwoe a'apahoso mtihupo mtihupe loho'n'ingkuhwoloho. O'o, a'apaho fehohnjo somo fo'mo fo'ma'nyo afa'no afa'no woloho'n'ingkuhwano.

²⁶ I oseso a'apaho fehohnjo somo tohino um-noso so'no a'apaho hopi'nonohino homo somo tohino huhwo sohwo ufehu'mokahumontonoho. A'amu fihwo kako jije a'apaho fehohnjo so'no wopingo hwosoho kilihwoso'no jije a'apaho hopi'nono simonyo uyimontonoho.

²⁷ Ngko oso hungkuno hopi'nonohino selalokwe hiso'no sekwo huno fisiyafi'hupmno. Sekwo Kilaisiye a'apaho kuyoho. Sekwo anga'no anga'nohino soku Kilaisiye a'apaho fehohnjo kuyoho.

²⁸ Oso a'apahomjo hungkuno yolohoso olenoho. Anitu kako a'amu kakine'no simeho uy'wo'n'ingkohoho somo syoho kengo kengo kengo uy'wo'n'ingkisofoho. Simo'mjo syohoso a'amu Anituye hungkuno liku'mofa (*apousel*) syoho'njofoho. Osopo a'amu Anitu hungkuno uyahon'ingki nom'ne a'amu somo uli'wo'n'ingkisofoho. Osopo a'amu

Anitu ye hungkuno lutihwawo'ningkohofofoho. Osofeponjoso a'amu hofiko yo'mayo wopingo a'amu hofiko miwo'ningkiyohofoso itihwawo'ningkohofofoho. Osofeponjoso hofiko a'amu mnokino'njo somo wopingo umokuwo'ningkohofofoho. Nom'neso a'amu simeho tango'njo somo ufo'mawo'ningkohofofoho. Nom'neso a'amu syoho kengo kengo'njofe hungkuno hofiko huno muyo'njoso liwo'ningkohofofoho.

²⁹ Sekwo huno pipi seyohoho. Anitu kako nakwo a'amu hopi'nonohino hn'nimo kakoe hungkunoso liku'mofa syoho nejapmmentisotaho. A'amu hopi'nonohino hn'nimo Anitu kakoe hungkuno kakoe huno mta'ni uyahonngki ujo'ne syoho nejapmmentisotaho. A'amu hopi'nonohino hn'nimo Anitu kakoe hungkuno a'amu somo lutihwayo syohoso nejapmmentisotaho. Anitu kako a'amu hopi'nonohino hn'nimo yo'mayo wopingo a'amu miwo'ningkiyohofoso itihwayo'ne syoho nejapmmentisotaho.

³⁰ U Anitu a'amu hopi'nonohino hn'nimo a'amu mnokino'njo somo wopingo umokiyo'ne syohoso nejapmmentisotaho. U, Anitu kako a'amu hopi'nonohino hn'nimo hungkuno nakwo huno monayo'njoso jo'ne syoho nejapmmentisotaho. I Anitu kako a'amu hopi'nonohino hn'nimo hungkuno kengo kengoso iwolo'mokajo'ne syohoso nejapmmentisotaho. O'o, oso'ne'maho. Anitu kako a'amu anga'no anga'nohino hn'nimo kakoe syohoso anga'no anga'no

nejap+wo'n+ngkisofoho.

³¹ I oso'no sekwo oso syoho An+tuwe Towahuno nejap+wo'n+ngkiso syoho hwofilo'nnyo so'no sekwo hohayo jaf+kuji fit+pemapmno. Yo'mayo syoho hwofilo'nnyoso tipemaf+kujo'no ngko oso syoho iyo so'ne hon+ngkano wonyoangkafoso woset+hwamne'no yohono.

13

A'amu nom'ne so'nji simeho unyo yahino neso olenoho.

¹ Ngko a'amufe hungkuno kengo kengo so'nji a'amu ahwomomjo sohwafe hungkuno'njo ko huhwo'ni ngko oso a'amu homo somo simeho muy+wo'n+ngkiyohe'manji oso ngko hofikimo yo'mayo hungkuno ul+wo'n+ngkoheso sikiinjofoho. Ahwomo yokino fonjahon+ngkofi yoka ho'n+wo'n+ngkiso pa'nyo hwo'nyoho.

² An+tuwe Towahuno sohwo kako hungkuno An+tuwe huno mta'ni ujo'ne syoho ko ntopahon+ngki An+tuwe hungkuno hiyaso'mo wo'mojoso huno ko niyahon+ngki yo'mayo hwa-hoponjo huno hopi'nonohino hiyaso wo'mojo so'no huno ko niyahon+ngki ngko nom'ne a'amu somo simeho muy+wo'n+ngkiyohe'manji u ngko yo'm+ngohwon+imaho. Ngko An+tummo simeho hi'ntnnono uy+wo'n+ngkohe sohwo'ni ngko oso hwof+ki'nyo nongkumo ole ul+me, Kiko kengo nompō filohofayo ul+meso oso hwof+ki'nyo huhwo sohwo kako ko uhwoso'no ngko nom'ne a'amu somo simeho muy+wo'n+ngkiyohe

hwo'n!manji Anitu nonohon!ngkuhwosi ji!je syohoso ne ane hwosoho want!montonoho.

³ I ngko nje ho'yango hopi'nonohinosa a'amu umofonyo iwo'n!ngkohoho somo ko uyonji ngko nom'ne a'amu somo Anituye hungkuno lut!hwayo so'ne a'amu kengo sohwa ngkimo poyo wokumokantane'no ihwono ntahon!ngkuji ngko wop!ngofoho ko ul!meso u ngko nom'ne a'amu somo si'meho muy!wo'n!ngkiyoho'ne'manji Anitu kako ngkine'no huno wop!ngo syan!f!syonehoho.

⁴ A'amu kako nom'ne a'amu somo si'meho nehopi uy!wo'n!ngkiso sohwo kako olo yahino lomo un!ngkamontonoho. A'amu fihwo kakimo wonyo ulohofoso so'no kakoe si'mehoso tohino komo'no mumnonehoho. O'o, kako oso a'amu huhwo sohomo wop!ngo uloho'montonoho. Oso a'amu huhwo sohwo kako nom'ne a'amufe yo'mayo ho'yango so'nji yofe wop!ngo so'nji hi ko umo'n!ngkahon!ngki kako oso a'amu huhwo sohumne'no si'meho tohino mumnonehoho. Kako yo'mayo wop!ngo iwo'n!ngkiso so'no kako kakoe yofe ho'noma'nyo'ne nom'ne a'amu somo mulonehoho.

⁵ A'amu kako nom'ne a'amu somo si'meho nehopi uy!wo'n!ngkiso sohwo kako nom'ne a'amu somne'no yokumpohn'nyo yahino ane'njo hweho. Huno kakine'nohini mosyaf!hu'niyonto kakoe si'meho wop!ngo imokinyo'ne huno mosyaf!sy!wo'n!ngkiyohoho. Kakoe yo'mayo somo aho yokumpohn'nyo mokemokosyohumanehoho. O'o nom'ni hwamo umontonoho. Kako nom'ne somo si'meho wonyo mmo'nonehoho. A'amu nom'neso

hofiko kakimo wonyo ulohofoso so'no kako oso wonyo homo somo aku ulohofoso so'no kako huno mosyafisyonehoho.

⁶ Kako yahino wonyo somo uhwononte so'no kakoe simehoso wopingo mumo'n+wo'n+ingkiyohoho. O'o, awonoho. Kako Anituye yahino wopingo osomnohini uhwononto kakoe simehoso wopingo umo'n+wo'n+ingkisofoho.

⁷ Kiko nom'ne a'amu sohwamo simeho nehopi uy+wo'n+ingkinomanji u hofiko kikimo wonyo kilohofikujono kiko oso tango hiso nomahoji simeho pompengo'nji wohumamonnoho. Nom'ne a'amu somne'no yo'mayo yahino wonyo so'ne ko upa'n+ingkohoji kiko oso a'amu somo simeho hi'ntnnono ne'no uyohoji oso a'amu somne'no huno wopingo wosyafihu'monnoho. A'amu huhwo sohwa hofiko piwahup+jo'manji kiko nusikwajiyo'eno. O'o, kiko hofikimo nul+kafohoji hon+ingkano wopingo tipemayo'ne kiko ufo'ma'monnoho. Hofiko kikimo wonyo kilohofikujono kiko hiyaso mohumuhnnohino. O'o, kiko yokumpohn'nyo ito'n+ingkohoji yokumpohn'nyo waloho'monnoho.

⁸ Anitu kako a'amu somo hungkuno uyahon+ngki ujo'ne syohoso moi'wo imo'nonefoho. Hungkuno mampaho kengo kengo'nji nakwo mupa'nyo'njo oso hungkuno ujo'ne syohoso moi'wo imo'nonefoho. Yo'mayo huno hiyaso'mo tipemayo'ne syohoso moi'wo imo'nonefoho. Oso hohosohonta Anituye Towahuno sohwo kakoe yokumpohn'nyo oso syoho homo somne'no apa'no monejaponehoho.

I oso'no anga'nohino ne'no nowentihwoneso olenoho, simeho uyo yahinofoho.

⁹ I olohonta Anituye Towahuno kako kakoe yokumpohn'nyo nejopahon'ngki nakwo hungkuno Anituye huno mta'ni ko lasoso nakwo yo'mayo hopi'nonohinoso huno monayo'nji'nwoho. O'o huno fehohnjoso weho.

¹⁰ Hwangku sohonta Jisas K+lais yo'mayo huno hwap'ingo'njo sohwo kako asomo poso sohonta nakwoe huno tifoso nohumpenefoho. Oso hohosohonta yo'mayo hopi'nonohinoso ujo ehontojwasyososo osohonta nakwo yo'mayo so'no huno ito'no ehohosonasyonefoho.

¹¹ Hohonta ngko mehomi we'e sohwo'ni humamote sohonta mehomife hungkuno so'nji mehomife huno so'nji mehomife yahinoso imotefoho. Oseso hwangku ngko engo imo'nonji oso mehomi we'efe yahino oso imoteso nihu'nahono ho'nasyonji a'manefe yahino ma'mentohefoho.

¹² Oso pa'nyoso olohonta nakwo Anituye yahino somne'no huno wonaimto yonteso nakwo nehoholofalofoho. I hwangku sohonta ehohosonasyihwoso'no Anitu ne sohumo uhwon'ngkuhwosi kakoe yahino ne so'no huno nto'no wonayimtonoho. Olohonta ngko Anitu kakine'no huno we'enehwo niyohoho. Olohonta Anitu kako ngkine'no huno uyalokunjo hopaso oso hohosohonta ngko kakine'no huno niyonefoho.

¹³ Yahino hufa'u sihune ne'no nowentihwoneso olenoho. Nakwo Anitu kako nehopi humahoeso huno nayoso'ne kakimo tifi in'ngkayo. Oso'nji yo'mayo Anitu kako

yoneso'no hontohumayo. Oso'nji a'amu nom'ne somo simeho uyo. Oso hufa'u sihuneso engolopohamo ne'no nowentihwonefoho. I oso homo somjo yakolo'nnyo anga'nohinoso olenoho. A'amu somo simeho uyo yahinoso yokintahopo weho.

14

A'amu somo Anituye Towahuno Wopingo hungkuno uyahon'ngki a'amumo ujo'ne syoho'ne hungkunofoho.

¹ Oseso sekwo nom'ne a'amu somo simeho uyo yahino somo womano likuji yokumpohn'nyo fiyoho'nimno. Sekwo nom'ne a'amu somo simeho muyikuji sekwo yo'mayo syoho hopi'nono Anituye Towahuno Wopingo mta'ni mayo'ne sekwo huno ne'no syafisyikuji oso hiso'ne Mpohumo jomo ulimno. I oso syoho hiso nom'ne somo yakolo'nnyoso olenoho. Anitu kakoe huno wopingo kijapososo kiko nom'nihumo filutihwaho. Oso syoho hiso'no sekwo womano likuji syoho yokumpohn'nyo fiyimno.

²⁻³ Hwapingoso a'amu fihwo kako hungkuno Anituye huno mta'ango a'amumo ulahon'ngki a'amu huhwo sohwa hofikoe hungkuno neso upa'nontifi oso hungkunoso a'amu hofikoe simeho hi'ntnnonohino Anitumo uyalokwofo somo yokumpohn'nyo usofitofalofoho. Kako oso a'amu somo yahino wopingo somo in'ngkayo'ne hofikimo huno ufohotofalofoho. I oso'nji a'amu simeho tango'njo somo wopingo

umokalofoho. I oso'no a'amu fihwo kako Anituye Towahuno mta'ni mampaho kengo kengo liwo'n'ingciso sohwo kako oso hungkuno hiso a'amu somo mulalofiyoho. O'o, kako Anitumnohini ulalofoho. Hwap'ngoso a'amu sohwa hofi'ko olo hungkuno Anituye Towahuno mta'ango so'no huno muyofoho. Hungkuno hiso hiyaso'mjoso Anituye Towahuno sohwo oso a'amu huhwo sohomo uyalofoho.

⁴ A'amu kako mampaho kengo kengo kako huno muyo'njo lalokunjo sohwo kako kakoe simehomnohini yokumpohn'nyo ito'nalofoho. I oso'no a'amu kako hungkuno Anitu mta'ango a'amufe hungkuno ne'njoso ulalokunjo sohwo kako Anituye a'amu ne somo yokumpohn'nyo usofitifalofoho. Oso'no sekwo Anituye Towahuno mta'ni oso hungkuno kengo kengo a'amu huno muyoso'no hi semo'n'ingkwoloho. O'o sekwo oso hungkuno Anituye huno mta'ango nom'ne a'amumo ujo'ne syoho so'no sekwo hi wasemo'nono.

⁵ Sekwo hopi'nonohino soku sekwo mampaho kengo kengo Anituye Towahuno somta'ni mayoso oso wop'ngofoho. I oso'no ngko oso yahino homo somo nom'ne yakolo'nnyoso sekwo mayo so'no nimo'n'ingkohoho. Olenoho. Sekwo hopi'nono Anituye Towahuno mta'ni Anituye hungkuno sejapeso sekwo a'amu nom'ne somo ujo so'no nimo'n'ingkohoho. A'amu kako Anituye Towahuno mta'ni mampaho kengo kengo lihwosi nom'ne a'amu oso hungkuno hiso a'amu Anituye hungkuno uy'wo'n'ingkohoho somne'no miwolo'moku loso'manji kako

oso a'amu homo somo yokumpohn'nyo musosofitofonehoho. Oso'no oso a'amu sohwo kakoe yahinoso monjenoho. I a'amu kako Anituye hungkuno a'amu hopi'nonohino somo ulososo a'amu hopi'nonohinoso hofiko upa'nifijo'manji oso a'amu huhwo sohwoe yahinoso honjenoho.

⁶ Oseso, nje a'amu soku, ngko sekumo se'mahm'mo nom'ne a'amufe hungkuno kengo kengo Anituye Towahuno mta'angoso selime'no sekwo oso hungkuno homo somo mupa'nyo'njo'manji ngko sekumo pipi sefo'ma'mnehono. O'o, awonoho. I ngko sekwoe hungkuno so'nji yo'mayo hungkuno Anitu ntihwasoso u hungkuno hiyaso'mo wo'mojoso u hungkuno Anituye huno mta'angoso u Anituye hungkuno losetihwayoso ose selime'no sekwo hofiyo upo'nantifeho. Oso hungkuno hiso wosefo'ma'montonoho.

Nakwo Anituye hungkuno a'amumo ujoso nakwoe hungkuno neso wolano.

⁷ Oso pa'nyoso a'amu fihwo kako tompuyo ne ane lontaningkuhwosi a'amu hofiko nupa'nngkuji ole wolantifeho. U oso tompuyoso yoloho neso pehofo lalofoho wolantifeho.

⁸ Hohonta a'amu fihwa hofiko ikujoho fongki'nyo'ne yihufo towotowonnyo sofe mampaho pa'nyoso nto'no maho'nyo'manji ikujoho fongki'nyo'ne nto'no esyohumayo so'no huno pipi uyimontolo. Awonoho.

⁹ Oso pa'nyoso sekwo nom'ne a'amufe hungkuno a'amu mupa'nyo'njo

iwo'n'ingkohofoso ulifijoso oso sekwoe hungkunososo sikinjofoho. Oso hungkuno homo somjo ne hwapingoso hofiko pipi wotipemantifito. O'o, awonoho. Hungkuno hiso ne anefoho. Siki yoka'nohinofoho.

¹⁰ U nehopi. Olo hwaho lopo hungkuno kengo kengo wo'nnyoponoho. Oso hungkuno hiso ne ane'njo'maho. O'o ne hi'njofoho.

¹¹ I oso'no nakwo Anitumne'no uhu'mokuhwasi hwe fihwo kako ngkimo hungkuno ntoso somne'no hwapingo so'no huno manyo'njo ihwoso'no kako wantimontono, Oso a'amuso kengofoho. Ose ntihwoso'no ngko huhwo'ni ulimonno, Oso a'amu sohwo kako kengo mta'ango hweho. Oso'no nekwo mofomo'nahnnehwoyo.

¹² Oseso, sekwo hoku sekwo Anituye Towahuno somta'ni yo'mayo yahinoso womano likuji sekwo syoho yokumpohn'nyo ikuji mapmno. I oso'no sekwo Anituye Towahuno somta'ni yo'mayo yahinoso Anituye a'amu ne somo yokumpohn'nyo usofitofone mayoso'no sekwo syoho yokumpohn'nyo yoho'n'ingkuji Anituye hungkuno a'amu nto'no uyo'ne oso yahino hiso mampaho kengo kengo ujo'ne somo yakolo'nnyofoho.

¹³ Oseso a'amu fihwo kako mampaho kengo kengo Anituye Towahuno mta'ni liwo'n'ingkisomanji oso hwe huhwo sohwo kako nom'ne a'amu somne'no iwolo'mokujo yahino so'no Mpohumo jomo ulono.

¹⁴ Ihwoni. Ngko nom'ne hungkuno kengo Anituye Towahuno mta'ango so'nji Anitumo

jomo uli'me'no nje huyo'mango sohwo kako hungkuno ulalofoho. I oso'no ngko nje hunoso monnyantonfiyoho. Nje hunoso siki weho.

¹⁵ Oseso nakwo pipi yanehwono. Olenoho. Anituye Towahuno kako nom'ne mampaho kengo nejapososo nakwoe huyo'mango oso mampaho so'nji Anitumo jomo ulasoso nakwo nom'ne sikunomo hungkuno nakwoe huno mta'ango Mpohumo jomo ulano. Anituye Towahuno kako ta mampaho kengo'nji nejapososo oso ta hiso Anitumne'no ulasoso ta nom'ne nakwoe huno mta'angoso Mpohumo jomo ulantanoho.

¹⁶ U nakwo Anitumne'no uhu'mokuhwasi oso hungkuno iwolo'mokujo yahino hiso nakwo miyo'njo yaso'manji nakwo mampaho kengo Anituye Towahuno mta'ni Anitumo isamoyoka ulasoso u hwe fihwo oso yahino huno muyo sohwo kako nohumahwosi nakwoe mampaho kengo upa'n'ngkuhwosi ole malonehoho. Hungkuno nehopeho. O'o, ose malonehoho. Kako nakwoe mampaho kengo upa'n'ngkuhwosi ole wosyafihu'montonoho. U oso mampahoso kengofoho. Ngko huno maniyohoyohoho. Ose wosyafihu'montonoho.

¹⁷ Ihwoni. Kiko mampaho kengo'nji Anitumo isamoyoka ulalokunoso nto'nohinofoho. I anga'nohinoso olenoho. Jije hungkuno kengoso oso hwe huhwo sohomo mufo'manehoho.

¹⁸ Ihwoni. Ngko Anituye Towahuno mta'ni mampaho kengo manji sikuno pi'n'ngo engo somo lonji oso mampaho joso noseyakolofontne'no ngko Anitumo isamoyoka

ulalokweno.

¹⁹ I oso'no nakwo Anituye tajo ango somo uhu'mokuhwasi ngko Anituye hungkuno tifo nakwoe hungkuno'nji a'amumo luti'hwameso hofi'ko hungkuno homo somo ito'no upa'nifijoso oso wop'ingofoho. I ngko nom'ne mampaho kengo'nji hungkuno sawemo engo a'amu homo somo ulimeso hofi'ko mupa'nifitnehoho. Oso'no ngko a'amu'nji nohumahm'mo hungkuno upa'nifitne'entne'no walimonne'no yohono.

²⁰ Nje a'amu soku, olo hungkuno mampaho kengo kengo jo'ne selalokwe loso'no sekwo mehomi we'eso ilofi'wo'n'ingkohoho pa'nyoso sekwo ilofi'kutoho. I mehomi milongoso hofi'ko hon'ingkano wonyo so'nji huno wonyo so'nji miy'wo'n'ingkiyohoho. Sekwo oso mehomi hon'ingkano wonyo miy'wo'n'ingkiyohoho hopa hmmo'n'mno. I oso'no olo hungkuno selalokwe so'no sekwo huno sokafo sey'hwoso'no aho yokumpohn'nyo fikesyohumamno.

²¹ A'amu Anituye hungkuno
mti'mokumentohoho sohwa ole
mti'mokumentohofi,

A'amu Jutaso hofi'ko nje hungkunomo haloho mapewo'n'ingkiyohoho so'no ngko nom'ne a'amu kengo mta'ango mampaho kengo'njo sohwa'amo a'amu Jutafepono yokumpohn'nyo mokosyohumayo'ne woli'hwaj'monnoho.

Hofi'ko oso a'amu huhwo sohwafe hungkunomo enjwa'mo ko humafi'kuji hofi'ko ngkimo moningkap'fitnehoho.

Anitu ose ulimentisofoho.

22 Ose mti'mokumentohoho so'no nakwo huno ole nayohoho. Sikuno fehohnjoso Anitu kako mampaho kengo kengo uy+wo'n'ingkisoso a'amu kakine'nohini in'ingkawowo'n'ingkiso oso'nohini'maho. O'o, a'amu Anitu kakine'no min'ingkayo'njo iwo'n'ingkohoho oso huhwamo uy+wo'n'ingkisofoho. Oso'no kako kakoe yokumpohn'nyo hofikimo itihwawo'n'ingkisofoho. A'amu Anitumo in'ingkawowo'n'ingkohofoso hofiko Anituye hungkuno hofikoe hungkuno'nji luti hwentan'ngkofi uhwonontifi ole liwo'n'ingkohofi, Olo hungkuno loso wopingofoho. Anitu kako nelalofoho. Ou, Anitu kako hungkuno uyalokusoso hofikimo ufo'mayo'nefoho. I a'amu Anitu kakimo simeho muyo'njo somo oso hungkuno hiso hofikimo mufo'manehoho.

23 Oseso a'amu kako Anituye hungkunomo nto'no min'ingkayo'njo sohwo kako sekwoe yahino Anitumo hungkuno kengo kengo'njo jomo ulontan'ngkuji nose'mahwosi nosehon'ngkuhwosi kako ole waseli'montonoho, Sekwo huno ane hwayo hohnjo kuyoho.

24 I oso'no sekwo a'amumo sekwo hungkuno ne'njo Anitu mta'ango hungkuno luti hwahon'ngkuji oso hwe sohwo kako nosehon'ngkuhwosi u nosepa'n'ngkuhwosi oso hungkuno hiso oso hwe nongkwoe simeho montimo me hopa wonahmmontonoho.

25 Yo'mayo hungkuno wonyo oso hwe sohwo kakoe simeho mo'mo mnawo'nyo so'no huno syafisyihwosi kako ole wali'montonoho,

Anitu kako nje simeho mo'mo nohonalofoho. Ose lihwosi kako Anitumne'no hwomtame ulohofihwosi kako ole walimontonoho, Anitu kako sekwo'nji nehopi humaho. Kako ose selihwosi kako Anituye yofe woho'noma'montonoho.

Sekwo Anitune'no hwomtame ulohofo yahinoso nto'no fiyimno.

²⁶ Oso'no nje a'amu soku ngko sekumo oso hungkuno selohe so'no neso pipilo. Sekwo Anituye yofe ho'nomayo'ne uhu'mingo sopo sekwo hopi'nonohino soku nto'no fesyohumafikuno. A'amu fihwo kako ta walimontonoho. Nom'ne a'amu fihwo kako Anituye iyoswo mta'ango hungkuno yoloho wolosetihwamontonoho. Nom'nihwo kako sekwoe hungkuno ne so'nji hungkuno Anitu uyisoso waselimontonoho. Nom'nehwo kako mampaho kengo Anituye Towahuno mta'angoso waselimontonoho. Oso hungkuno homo somjo a'amu hofiko huno muyo'njo so'no Anituye Towahuno hwe nom'nehumo uyahoningki hungkuno homo somo hungkuno neso yoloho lijwaofone hweho. Oshwo kako oso hungkuno hiso neso waselimontonoho. Oso yo'mayo hopi'nonohinoso ikuji sekwo Anituye a'amu ne sokune'no sefo'mayo'ne yokumpohn'nyo sesosofitofonefoho.

²⁷ U a'amu fihwa mampaho kengo kengo'nji Anituye Towahuno mta'ango wolano likujimanji u anga'nohinotaho, hufa'utaho, hufa'u sihunetaho, oso hwa lohofoso nta'noho. Oso hungkuno homo somo hwe simo'mjo sohwo nto losojwaofihwoso'no osopo nom'ne

a'amuhwo kako kakoe hungkuno homo somo nto losojwaofihwoso'no osopo nom'nehwo walimontonoho. Oso hungkuno a'amu mupa'nyo'njo somo nom'nihwo kako ne so'no uwolo'mokalimonte hweho.

²⁸ Oso hungkuno homo somo a'amu fihwo iwolo'mokujo'ne sohwo mohumentan'ngkuhwosi'manji ou, oso hopo sopo a'amu hungkuno kengo kengo'njo sohwa hofiko hungkuno mal'fitnnehofa. O'o, hofiko mampi'nyo wohumantifeho. Hofiko mampi'nyo humafikuji Anitu'nji huno'nohini wosyofisyantifeho.

²⁹ I a'amu nom'ne somo Anitu kakoe huno mta'ni kako kakoe hungkuno a'amu ujo'ne uy'wo'n'ngkisoso a'amu hufa'utaho, hufa'u s'ihunetaho, oso hwa hofiko woselantifeho. A'amu nom'neso hofiko nohumafikuji Anituye Towahuno sohwo kakoe yokumpohn'nyo uyahon'ngkuhwosi hungkuno homo somo yano ulofantifeho. Huno ole wosyofisyantife, Olo hungkuno loso Anitu mta'angotaho. Kengo mta'angotaho. Ose syafisyikuji yano ulofantifeho.

³⁰ Hwe fihwo kako hungkuno Anitu mta'ango lontan'ngkuhwosi nom'ne a'amu osohwo kako oso hungkuno homo somo upo'nontohumentan'ngkuhwosi Anitu kako oso hwe sohmo kakoe hungkuno uyooso walimo lihwosi yahon'ngkuhwosi oso a'amu kiko hungkuno simo'mo lontijo oso hwosi kiko mampi'nyo fosyohumaho. Oso a'amu t'finjo huhwo sohwo kako Anituye hungkuno waselono.

³¹ Oso yahino anga'no anga'no hiso'no Anitu kako kakoe yokumpohn'nyo sejapihwoso'no sekwo anga'no anga'nohino soku oso syoho hofiyo ikuji a'amu hopi'nonohinoso Anituye huno nto'no nupa'ningkuji sekwo yokumpohn'nyo wosofito'nantifeho.

³² A'amu Anitu kako hungkuno uy+wo'ningkiso oso hwa hofiko oso hungkuno a'amu somo ujo'ne yokumpohn'nyo somo monje uyohohu'mo loso'manji hofiko oso hiso'no hoponoho. Oso yokumpohn'nyo homo somo monje yasyihwosi hungkuno hiso komo'no moi'wo wesejwao'montonoho. Hofiko oso syoho homo somo mokosyohumunyo hwafoho.

³³ Anitu kako simeho afa inyo yahinoso hwapingo hweho. A'amu hungkuno lomtnnawe iwo'ningkohoho oso yahinoso Anitu mta'ango'maho. O'o awonoho.

³⁴ Nakwo Anituye hwe moya'mi angomeemjo nakwo Anitune'no uhu'mokuwo'ningkuhwone hn'nwiye uhu'mingo sopo moya'mi sofa mampi'nyo humawo'ningkohoho pa'nyoso sekwo moya'mi sofasi mampi'nyo fesyohumamno. Sekwo hungkuno malifitnehoho. Hwapingos Anituye hungkuno ole nalohoho. Moya'mi sofa hofikoe hwehwamo enjwa'mo wohumafe. Oso'no hofiko oso uhu'mingo homo somo momokosyohumafitnehoho.

³⁵ Hungkuno fehohnjo somo moya'mi sofa nupa'nontifi hungkuno neso huno muyo'manji hofiko oso uhu'mingo sopo oso hungkuno hiso'no nolohoningkutoho. O'o,

hwangu hofikoe angomo nohumafikuji
hofikoe hwehwamo oso hungkuno hiso'no
ulohonantifeho. Oso uhu'mingo sopo moya'mi
sofa hofiko hungkuno lifijoso wonimango
unimontonoho.

³⁶ Sekwo oso yahino homo somo
miningkayo'njo peho'no yalokwofo. Sekwo
huno pipi seyohoho. Sekwo Anituye hungkuno
hwapingo'njo kulaho. Sekwo'nohini Anituye
hungkuno ma'mentohoho kulaho. Nom'ne
a'amuso momaso'netaho. I sekwo hwahopo
pawomno.

³⁷ A'amu fihwo kako ole loso, Ngko Anituye
hungkuno kakoe huno mta'ni a'amumo
uliwo'ninkingohe hwo'nyoho. Ou, nje hunoso
Anituye Towahuno mta'angofoho. Ose loso
sohwo kako huno ole wosyafisyono. Ngko
Pouli'ni olo hungkuno semti'mokiyalokwe
loso Anituye honingkano hungkunofoho. Ose
wosyafisyono. Oso hunoso mosyafisiyo'manji
kako mango'nohino hweho.

³⁸ A'amu fihwo kako olo nje hungkuno lomo
hwotoho feso sohumo sekwo kakoe hungkunomo
hwotoho hmhmno.

³⁹ Oseso, nje a'amu soku, Anitu kako sekumo
kakoe hungkuno sejopalokunjo so'no, sekwo
kakoe yahwomehomi hopa emponawotofo
soku, hungkuno Anituye huno mta'ni ujo'neso
hi wasemo'nono. Sekwo a'amu Anituye
Towahuno mta'ango mampaho kengo kengo
liwo'ninkingohoho somo nopijumofikutoho.

⁴⁰ I oso'no ngko olo hungkuno se-
lalokwe loso'no sekwo Anitumne'no

uhu'mokuwo'n'ingkohoho sopenjo yahino
 nto'nohini fiyimno. Sekwo s'hufisahufi
 hungkuno likaofikutoho.

15

*Kilais kako poyo nto pe'nimentiso sohwo
 apa'no lika'mentisofoho.*

¹ Nje a'amu soku, ngko Kilais Jisasiye
 hungkuno wopingo selimentohe so'no sekwoe
 huno somo apa'no huno wasefohoto'monne'no
 yohono. Oso hungkuno hiso sekwo nupa'nontifi
 in'ingkawentifi olohonta sekwo yokumpohn'nyo
 lohokwofo.

² Oso hungkuno upa'nimentohoho somo sekwo
 tifi ne'no in'ingkakuji aho yokumpohn'nyo
 kemokosyohumafikujo'no Anitu kako sekumo
 asomo setimahwoso'no sekwo ahwomomo
 wohumantifeho. I oso'no sekwo oso hungkuno
 homo somo sekwo simeho hi'ntnnono
 uyalokwofoso ne ane'manji Anitu kako asomo
 mosetimanehoho.

³ Ngko oso hungkuno hiso nom'ne hungkuno
 hopi'nonohino somo hwofilo'nnyoso nupa'nonji
 sejapmmentohefoho. Oso hungkuno hiso
 olenoho. Hohonta a'amu Anituye hungkuno
 mt'i'mokumentohoho sohwa hofiko Kilais
 kako nakwoe wonyo'ne poyo pe'none so'no
 mt'i'mokontifi nalimentohofofoho. Oso
 mt'i'mokumentohofoso ne imo'nimentisofoho.

⁴ Jisas kako poyo pe'n'ingkahon'ngki hofiko
 sokimomo ho'nahumentohofofoho. Hohonta
 a'amu Anituye hungkuno mt'i'mokumentohoho
 sohwa ole mt'i'mokumentohofi, Kilais kako
 poyo pe'n'ingkuhwosi sikuno hufa'u s'hune

imo'n'ingkuhwoso'no apa'no songo likafonefoho
 limentohofofoho. Oso limentohofoso ne
 imo'n'ingkahon'ngki Kilais kako nolikafonto

⁵ hwangku kako Pitamo u'ma'mentisofoho.
 Tifi sohonta kako kakoe inomokomoyo
 hopi'nonohino sohwamo u'ma'mentisofoho.

⁶ Nom'ne sohonta a'amu Kilais kakine'no
 in'ngkamontofoso hofiko nuhu'mokontifi
 humentan'ngkofi Kilais kako hofikimo
 u'ma'mentisofoho. Oso a'amu pi'n'ngo engo
 hiso hofikoe *fai f hantilet* (500) somo yakolonoho.
 Ngko olo iyoswo semti'mokiyalokwe loso
 olohonta oso a'amu homo somjo pi'n'ngoso
 songo humalofo. Fehohnjoso hofiko poyo nto
 pe'nimentohofofoho.

⁷ Sikuno nom'nemo Kilais kako Jemisimo *
 u'ma'mentisofoho. Nom'nehonta kako kakoe in-
 omokomoyo (*apousel*) hopi'nonohino sohwamo
 apa'no u'ma'mentisofoho.

⁸ I tifi sohonta ngko Pouli'nimo
 ni'ma'mentisofoho. Kako ngkimo ni'hu'no
 hwotohonepo ni'mahon'ngki ngko kakoe in-
 omokomoyo ae'uyo hwo'ni imo'n'imentohefoho.

⁹ Simo'mo ngko Kilais+mo min'ngkayo'njo
 yonji kakoe a'amu ne somo ngko wonyo umoku-
 mentohefoho. I oso'no Anitu kako ngkimo
 kakoe hungkuno liku'mofo (*apousel*) syohoso
 yo'm'ngohwo'nimo hopa peho'no ntapmmenti-
 soto. O'o, ngko nom'ne inomokomoyo (*apousel*)
 sohwamo enjwa'mo humaleno.

* **15:7:** Jemis huhwo sohwo kako Anituye a'amu ne Jerusalem humamentohofo somo mokosyohumamentiso hweho.

10 I oso'no olo yahino ngko wopɪngo yalokwe loso hwapɪngoso Anɪtu kako ngkine'no hitoho ulofahonɪngki ntapmmentisofoho. Anɪtu kako ngko yo'mɪngohwo'nɪmo hopa wopɪngo ntoho'mentisoso oso hiso ne'maso imo'nɪmentiso'maho. O'o, kako ngkimo wopɪngo ntohofahonɪngki ngko kakoe syoho so'no yokumpohn'nyo yoho'nonji oso syoho hiso inomokomoyo nom'ne sohwamo uyakolo'mentohefoho. I oso hiso ngko nje yokumpohn'nyo'nji miyalokuyohono. O'o, Anɪtu kako ngkimo wopɪngo ntohofonto kakoe yokumpohn'nyo ntopahonɪngki ngko kakoe syoho yokumpohn'nyo yalokweno.

11 I sekwo huno ole syafɪsyɪkutoho. Poul kako syoho ntiso imaso hwolo. I inomokomoyo nom'nehwa hofɪko syoho ntiso imalofɪhwalo. Ose likutoho. O'o, oso'ne'maho. Nakwo Kɪlaisɪye syoho ulohofɪyo sohwona'ni oso hungkuno Kɪlais kako poyo pe'nonto apa'no songo lɪka'mentiso so'no a'amu pi'nɪngo engo somo ulahonɪngkuhwoni sekwo oso hungkuno homo somo sɪmeho hi'ntnnono uyontɪfi sekwo kakoe a'amu ne imo'nɪmentohofofoho.

*A'amu hopi'nono hofɪko poyo
pe'nɪmentohofoso hwangku hofɪko
nolɪkapitnnefoho. A'amu oso hungkuno homo
somo minɪngkayo'njoso hofɪko Anɪtuye a'amu
ne'maho.*

12 Ou, nakwo ole lɪwo'nɪngkuhwono, Kɪlais kako nakwoe wonyo'ne poyo pe'nɪmentiso sohumo Anɪtu kako pi'nɪmo mta'ni apa'no songo

ulika'mentono. I oso'no nom'ne a'amu fehohn-joso hofiko sekwo'nji humalofoso hofiko ole peho'no lalokwofo. A'amu poyo pe'n'ngkujoso apa'no songo molikapitnnefoho. Ose peho'no lalokwofo.

¹³ I oso'no a'amu poyo pe'nyoso hofiko molikafontifijontentesi Anitu kako kakoe hwomu Kilaisimo mulikafihwonesohilo.

¹⁴ Ou, nehopi. Anitu kako Kilaisimo mulikafe'njo yontentesi u hungkuno nakwo selimentihwoneso ne ane imo'n'ngkuhwonesohilo. I oso hungkuno nakwo selimentihwone somo sekwo simeho hi'ntnnono siki uyikutnnesohilo.

¹⁵ Oso hofikoe hungkunoso nehopi lontifijontentesi nakwo Anitune'no hungkuno losetihwawo'n'ngkuhwone hn'nwi nakwo Anitumne'no hwasyo hungkuno losetihwehwanesohilo. Hwap'ngoso Anitu kako Kilaisimo ulika'mentiso oso'no yoloho seliwo'n'ngkuhwonefoho. I oso'no Anitu kako a'amu poyo somo songo mulikafonefoheso hungkuno nehopi lontifijontentesi i kako Kilais huhumo mulikafihwonesohilo. Nakwo hwasyo hungkuno selihwanesohilo.

¹⁶ U, Anitu kako oso a'amu poyo somo mulikafeso ne'njontontentesi Kilais huhumo ulikafoso ne ane'nesohilo.

¹⁷ U Anitu kako Kilaisimo mulikafe'njo yontentesi sekwo kakine'no simeho hi'ntnnono uyalokwofoso kako sekumo mosefo'mahwonesohilo. O'o, sekwoe hon'ngkano wonyo somne'no tohino mentan'ngkutnnesohilo.

18 Oso hungkuno hiso ne'njontentesi a'amu Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyontifi pe'nimentohofoso hofiko hofikoe honingkano wonyo somne'no tohino mafikuji tikanomo wentaningkutnnesohilo.

19 Nakwo olo hwaho lopo nohumentani Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyalokuhwone hn'nwi nakwo Kilais asomo netimayo'ne hontohumalohwono. Nakwo poyo pe'ningkuhwaso'no kako asomo monetimaso'manji a'amu hofiko nakwo a'amu Anitumo simeho hi'ntnnono uyiwon'ningkuhwone hn'nimne'no hitoho mikunimposo ulofihwonesohilo.

20 I oso'ne'maho. O'o, Kilais kako poyo pe'ningkahoningki Anitu kako ulika'mentisoso hungkuno nehopeho. Oso'no nakwo huno ole nayohi, Kako a'amu poyo pe'nimentohofoso likapitne'ento simo'mo Kilaisimo ulika'mentisofoho.

21 Anitu kako hwe simo'mjo mtimokumentiso sohwo Atam, kako poyo pe'nyo'neso pe'nihwonima'nimentisofoho. I hwe nom'nehwo Kilais kako songo likafo'neso likofihwonima'nimentisofoho.

22 Ihwoni. Oso pa'nyoso neyakwo Atam pe'nimentiso hopaso nakwo imuso'ni pe'nalokuhwono. I a'amu hofiko Kilaisiye hungkunomo simeho hi'ntnnono uyontifi Anitu kakoe mehomi imon'ningkahoningkofi Anitu kako oso mehomi homo somo Kilaisimo ulika'mentiso oso hopa ulikafonefoho.

23 Nakwo a'amu anga'no anga'nohino hn'nwiye sikuno somo Anitu kako

nelikafonefoho. Simo'mjo sohwo Kilaisiyoho. Tifi no'mo Kilais kako kakoe a'amune'no asomo poso sohonta nakwo hopi'nonohino hn'nwi nelikafonefoho.

²⁴ Kilais kako yo'mayoso moi'wo esojwaofonefoho. Oso hohosohonta kako yo'mayo hwahoponjo mokosyohumayo so'nji hwe engo sohwanji yo'mayo towahuno wonyo so'nji hofikoe yokumpohn'nyoso moi'wo umokumontonoho. Oso hohosohonta Kilais kako yo'mayo hopi'nonohinoso kanngkwohwoe ahopo ho'n+sy+hwosi ulimontono, Kiko yo'mayo hopi'nonohinoso mokosyohumaho. Ose ulonefoho.

²⁵ Oso'no Kilais kako yo'mayoso nomokosyohumahwosi kakoe mango sohwo hwotho wahmmontonoho.

²⁶ Kakoe mango sohwo wae yaofonefoho. Oso'no oso hohosohonta a'amu hn'nwi apa'no mape'nanehwono. Nihu'nahone songo nohumanefoho.

²⁷ Oso hiso'no a'amu Anituye hungkuno mtimokumentohofu so-hwa ole mtimokumentohofi, Anitu kako yo'mayo hopi'nonohinoso kakoe sifilaku'nyo'mo ho'nahumentisofoho. Ose mtimokumentisofoho. I oso'no nakwo huno nayohoho. Anitu kako yo'mayo hopi'nonohinoso kakoe hwomufe sifilaku'nyo'mo ho'nahumentisoso kako oso yo'mayo homo somo enjwa'mo mujokohumanehoho. O'o, awonoho.

²⁸ Tifi sohonta yo'mayo hopi'nonohinoso Anitu kako kakoe hwomufe sifilaku'nyo'mo

ho'nasyihwoso'no Kilais kako kaningkwohumo ulimontono. Ngko huhwo'ni kikimo enjwa'mo wohumamo. Ose ulahoningkuhwosi Anitu kako oso yo'mayo hopi'nonohino somo mokosyohumane hweho.

A'amu hofiko Anitu a'amu poyo pe'nyo somo ulikafonefoho esomo miningkayofoho.

²⁹ Oso hungkuno a'amu poyo pe'n'ingkujoso apa'no songo molikapitnnehofo eso nehopi'manji a'amu fehohnjoso olo yahino hiloso peho'no y'wo'n'ingkohoho. A'amu fehohnjoso hofiko Anitumo iningkawentifi mijo momaso'njo yontifi poyo pe'n'imentohofofoho. Nope'n'ingkahon'ingkofi a'amu nom'ne mijo mokiomasoso hofiko a'amu poyo pe'n'imentohofoho hiso songo likafo'ne so'no huno syafisyontifi ole limentohofi, Nakwo a'amu songo humalohwone so'nwi nakwo a'amu poyo pe'n'imentohofoho somne'no nakumo mijo apa'no wokiyonemantifeho. Ose limentohofofoho. Ou, Anitu kako a'amu poyo pe'nyoso songo mulikafonefoho eso hungkuno nehopi lontifijontentesi hofikimo ufo'mayo so'no mijo peho'no kiyomafikutnnesohilo.

³⁰ Sikuno huhwo huhwi nakwo Anituye hungkuno liku'mofontaningkuhwoni nakwoe mango sohwa hofiko nakumo poyo wosemokano nal'wo'n'ingkohofofoho. I oso a'amu poyoso molikapitnnefoho eso nehopi lontifijontentesi nakwo olo syoho loso ihwasi tohino engo nomehwasi olo yahino loso hwayohohnnesohilo.

³¹ U, nje a'amu soku, nakwoe Hwe Engo Kilais Jisasimo sekwo simeho uyalokwofo so'no kako nakumo asomo songo nelikafo'ne so'no huno neyahoningki nakwo simonyo yalokuhwono. Oso hungkuno yokintahopo ne'no nehopi selohono. I oso'no olo hungkuno hi ne'njofoho. Sikuno huhwo huhwi nje mango sohwa hofiko ngkimo poyo wonimokantifetikeno ntnne'no hontohumaleno.

³² Ngko ango Efesos sopo nohumentaningko nje mango sohwa hofiko ngkimo siki siwojo hopa wolofonisyantifi inomokomanyimalofofoho. Oso'no a'amu poyo pe'nyo sohwa hofiko molikapitnnefoho eso nehopi lontifijontentesi i ngko olo syoho loso imeso oso tango ni'mantontentesi olo yahino loso hwayohohannesohilo. A'amu fehohnjoso hofiko Jisas kako nakumo asomo songo nelikafo'ne sohomo miningkayo'njoso ole liwo'n'ngkohofi, Nakwo poyo pe'n'ngkuhwasi songo likafoso miyanehwono. O'o, nakwo ni'hu'nahone wope'nantanoho. Oso'no nakwoe honingkano wonyo somne'no huno pi'n'ngo engo peho'no wosyofisyantanto. O'o, nakwo mijo nonyo wosopayo engo mehwasu syohi'nyo niyontasihn'nwi mo'n'ngkanta nakwo poyo wope'nano.

³³ A'amu oso hwasyo hungkuno liwo'n'ngkohofoso hofikoe honingkano wonyo somo sekumo ipesemotawofitnnoho. Ose ifijoso hofiko sekwoe honingkano yahino wopingo somo wonyo wosemokantifeho. Oso'no sekwo i'waho nto'no fiyimno. Hofikimo

ujokohumafi:kutoho.

³⁴ Sekwo sekwoe yahino hwayo hohnjo osomo hohujo ikinjaofi:kuji yahino wopi:ngo osomne'no huno nto'no fi:syafi:hupmno. Honi:ngkano wonyoso apa'no ikutoho. Sekwo upa'nimno. A'amu fehohnjo sekwo'nji humalofoso hofi:ko Anitumne'no huno nto'no muyofoho. Oso hiso'no sekwo wonimango maseni:ngkoho liyohoho.

Anitu kako a'amu poyo pe'noso sohumo nuli:kafihwosi kako a'apaho nom'ne songo uyimontonoho.

³⁵ A'amu fehohnjoso hofi:ko ole lohoni:wo'n:ngkohoho. Anitu kako a'amu poyo pe'nyo somo pipi uli:kafoneto. U a'amu poyo pe'nyo sohwo peho a'apaho'nji hopa mufohi'n:ngkuji likapitnneto.

³⁶ A'amu hofi:ko hungkuno ose liwo'n:ngkohofoso hofi:ko huno ni:hu'no anefoho. Sekwo a'amu yangkume topoyo oso yo'mayo uyo mofi:wo'n:ngkohoho soku huno seyohoho. Oso yangkume topoyo oso kwefoho ihwoso'no iwofasy:kuji apa'no uyo mopijoso hwaho mo'm swo mafe'njo ihwosi timoso mafokafonehoho.

³⁷ Oso yangkume uyo mofonti:feso swo yokino pmpongo oso uhwon:wo'n:ngkohofoso sekwo huno waseyono. Yokino swo pmpongo oso'nji mamofefoho. O'o, ne ni:hu'no we'e sohwo hwa-homo'mo ho'nahinyo somta'angofoho.

³⁸ Anitu kako hohonta pmpongo swo yokino ose ne kengo kengo imo'nyo'ne'ento huno

syafi'hu'mentiso so'no oso yangkume swo pmpongo yokino oso yo'mayo hopi'nonohino wofoka'montonoho. Oso pa'nyoso nakwo poyo pe'n'ngkuhwasi a'apaho nom'ne songo'nji nakwo likofanefoho.

³⁹ Ihwoni yo'mayo Anitu mt'i'mokumentisoso paho kengo kengofoho. A'amufe a'apaho kengofoho. Tongofe kengofoho. Yi'hufefe kengofoho. Inaniku mijomo emoyi'wo'n'ngkiso oso pahoso kengofoho.

⁴⁰ Yo'mayo ahwomomjoso hwahoponjo pa'nyo'maho. O'o, kengo kengo mt'i'mokumentisofoho. A'amu ahwomomjoso hwafe a'apaho wonyoangkafoso tipomponaho pa'nyofoho. Nakwo hwahoponjo hn'nwiye a'apahoso toho pijijo pa'nyofoho.

⁴¹ Nakwo ahwomomjo yo'mayo somo uhwonontaneso mofehi'nyo joso kakoe kengofoho. Hamno joso kengofoho. Hntokwaliyo kengo kengo sohwa hofikoe joso kengo kengo wo'nnyofoho.

⁴² Oso pa'nyoso a'amu poyoso likafoso hofiko hofikoe a'apahoso kengo umo'nantifeho. Oso pi'jajo nakwo pi'nimomo ho'nosyontaneso wonyo imo'n'iwo'n'ngkohoho. A'apaho songo likafososo wonyo mmo'nonehoho. O'o, songo ne'no humayo'nefoho.

⁴³ Pijajo nakwo pi'nimomo ho'nosyi'wo'n'ngkuhwoneso piso imo'n'iwo'n'ngkohoho. Kakoe yokumpohn'nyoso anefoho. Oso a'apaho songo likafososo oso wonyo angkafofoho. Yokumpohn'nyo hi'njofoho.

44 A'mopijafo nakwo pi'nimomo ho'nasyiwo'n'ingkuhwoneso oso hwahoponjofoho. A'apaho songo ne'no humayo'ne likafoso oso ahwomomjofoho.

Olo hwaho lopo humayo'ne a'apahoso hwahoponjofoho. Ahwomomo humayo'ne a'apahoso ahwomomjofoho.

45 Oso hiso'no a'amu Ani'tuye hungkuno mt'i'mokumentohoho sohwa hofiko ole limentohofi, Ani'tu kako hwe simo'mjo mt'i'mokumentiso Atam osohwo kako nakwoe hwaho lophonjo a'apaho hwap'ingo hweho. Ose mt'i'mokumentohofofoho. I tifi no'mo Kilais nakwoe hwaho lopo imo'n'imentiso osohwo kako songo ne'no humayo'ne ahwomomjo a'apahoso hwap'ingo hweho.

46 Ahwomomjo a'apahoso nakwo simo'mo ma'menti'hwone'maho. O'lo, simo'mo hwahoponjo a'apaho ma'menti'hwonefoho. Hwangku tifi no'mo nakwo a'apaho ahwomomjoso no-manefoho.

47 Hwe simo'mjo sohumne'no Ani'tu kako hwaho nomanto a'amu mt'i'mokumentisofoho. Oso hwe huhwo sohwo kako hwahoponjo a'apaho hi'njo hweho. I tiffinjo imo'n'imentiso Kilais osohwo kako ahwomo mta'ango hweho.

48 Nakwo a'amu hwahoponjo hn'nwi nakwo Atamiye imu'nwoho. Oso'no Ani'tu kako hwe hwahopo nta'ni mt'i'mokumentiso oso mta'ango'nwoho. I a'amu hofiko Ani'tumo in'ngkawowo'n'ngkohofoso hofiko oso hwe ahwomo mta'ni pmmmentiso Kilais osohwo hopa imo'n'ifitnefoho.

49 Olohonta nakwo Atamiye a'apaho hi'nji'nwoho. Hwangku sohonta nakwo Kilaishwomo mta'ango sohwoe a'apaho hopa mane'nwoho.

50 Nje a'amu soku, ngko olo hungkuno loso yoloho waselimonne'no yohono. Nakwoe a'apaho olo hwaho loponjoso mokosyohumalohwone'njo hn'nwi nakwo yo'mayo wopingo Anitu nakumne'no enesyohumasoso momanefoho. O'o, nakwoe a'apaho piso imo'nyo'neso Anituye ango wopingo yo'mayo piso mmo'nyo sopo m'mofawenefoho.

51 Sekwo upa'n+mno. Anitu kako hiyaso hungkuno ngkine'no ujo lijwanimo'masoso ngko waselimonne'no yohono. Nakwo Anitumo in'ngkawowo'n'ngkuhwone hn'nwi nakwo fehohnjo hn'nwi wope'nantanoho. Fehohnjo hn'nwi mope'nanehwono. I oso'no nakwo hopi'nono nakwo nom'ne a'apaho songo womantanoho.

52 Ou, sikuno ae'uyo sohonta kounoho yoka ahwomo mta'ni ho'n'ngkuhwoso'no nakwo nakwoe a'apaho songo timo lo'ntnno komo'no imo'nanefoho. I oso kounoho yoka hiso ho'n'ngkuhwoso'no a'amu poyoso hofiko nolikafikuji a'apaho songo piso mmo'nyoso mapitnnefoho. Osohonta nakwo a'amu songo humalohwone hn'nwi nakwo nakwoe a'apaho songo'nji imo'nanefoho.

53 Ihwoni. Anitu kako ole nalimento, Sekwoe hwahoponjo a'apaho piso imo'n'iwo'n'ngkisosso sekwo a'apaho nom'ne

songo piso mmo'nyo'njo ne'no wentihwone somne'no uyohopopitnnefoho. Sekwo poyo pe'nyo yahinoso ni'hu'nahone ho'naofikuji a'apaho nom'ne songo ne'no humayo'neso nomapitnnefoho.

⁵⁴ Oso sikuno homo somo nakwoe hwahoponjo a'apaho piso imo'nyoso poyo pe'ni'wo'n'ingkisoso ho'nasyihwasi nom'ne a'apaho songo piso mmo'nyo'njo songo ne'no humayoso nomehwaso'no oso hohosohonta oso hungkuno a'amu mt'i'mokumentohofoso ne umo'n'imontonoho. Hungkuno hiso olenoho.

Anitu kako poyo pe'nyo somo ni'hu'nahone hwotoho hmmentisofoho.

Kakoe mango hopinonohino sohwo ni'hu'nahone uyakolo'mentisofoho.

⁵⁵ Poyo pe'nyo yahino sohwo si ji je yokumpohn'nyoso ni'ti'mo weho. Awonoho. Ni'hu'nahone moi'wo'nnyo hwosoho.

⁵⁶ A'amu poyo pe'ni'wo'n'ingkohoho hwapingoso pehoto. Poyo namokiyoso olenoho. Nakwoe hon'ing'kano wonyo sohwo namokuwo'n'ing'kohoho. Nakwo Anituye hon'ing'kano hungkuno somo hwotoho fentaneso nakwo huno nayohoho. Hon'ing'kano wonyo yalokuhwono.

⁵⁷ I oso'no Anitu kako nakumo Hwe Engo Jisas Kilais nejapmmentiso sohwo kako nakwoe wonyo so'no pe'nonto kako oso wonyo huhwo sohwoe yokumpohn'nyoso wae yao'mentisofoho. Oso hiso'no Anitu kako poyo pe'nyo yahino somo ni'hu'nahone hwotoho

hmmentisofoho. Oso'no nakwo Anitune'no isamoyoka uliwo'n'ingkuhwonefoho.

⁵⁸ Oso'no nje a'amu sokumo ngko Pouli'ni ngko simeho sejopalokweno. Sekwo Anituye hungkunomo aho yokumpohn'nyo kemokosyohumafikui oshonta piso'mo'nyo seningkuhwoso'no nusikwajikutoho. O'o, sekwo yokumpohn'nyo lohofikui Anitu kakoe hungkuno homo somo ne'no hmn'ngkamno. Anitu kako pi'nimo mta'ni nelikafone so'no nakwo huno ole nayohoho. Nakwo Anitu kakoe syoho homo somo yokumpohn'nyo ihwoso'no syoho hiso ne ane mmo'nonehoho. Oso hiso'no sekwo in'ingo mofikutoho.

16

A'amu Kouliniso hofiko Anituye a'amu yo'mayo so'no umofonyo iwo'n'ingkohofu somo ufo'mayo'ne hamniyoho hu'meesiyo'ne hungkunofoho.

¹ Sekwo Anituye a'amu nom'ne Jerusalem humalofo so'ntnne'no hamniyoho hu'meesiyo'ne hungkuno ntohonimalofo so'no ngko olo hungkuno loso waselimne'no yohono. Ngko a'amu Ngkolesiya somo utihwamentohe hopaso sekumo wosetihwamne'no yohono. Sekwo ole fiyimno.

² Sikuno iyoho humayo (Sante) huhwo huhwi sekwo yo'mayo syoho homo somne'no hamniyoho tipemawo'n'ingkohofu so'no sekwo anga'no anga'nohino soku sekwo oso hamniyoho hiso

nom'ne a'amu somne'no huno syafisyikuji fehohnjoso nomafikuji sekwoe ango somo kengopo foho'nahumno. Ose hu'mesyontaningkuji ngko nose'mahm'me'no oso hamniyoho hiso'no sekwo syoho engo mifitnnehofu.

³ Oseso hwangu ngko i'mofapm'me'no sekwo nom'ne a'amu somo oso hamniyoho uyohojae'ne uhwosopopmno. Oso a'amu huhwo sohwo ngko hofikimo iyoswo honingkanon imofoneso uyimo ngko hofikimo oso hamniyohonjo iyoswoso pone Jelusalemno uyahotimonne'no yohono.

⁴ Hamniyoho hu'mesyalokwofo somo ngko ole syafisyimo, Ngko huhwo'ni wamolime'manji u hofikonji wowantanoho.

Poul kako a'amu Koulin somo uhwonimo lonto kako hano uyoso'no sikuno honahumentisofu.

⁵ Nje hunoso ole syafihu'malefoho. Ngko hwaho Masetouniya oso ajwo sopoe u'mo u'ma'mo. Ose mtito'malefoho. Oso'no simo'mo ngko hwaho Masetouniya osopoe wekapm'mo wose'mamonnoho.

⁶ I oso'no ngko sekwo'nji we'nehwo wohumamontikeno. Oso'no ngko huno maniyohoyohoho. Ngko sekwo'nji humahm'mo oso ifoyo hamno so'no wohontohumamtikeno. Ose'manji moi'wo imonningkuhwoso'no ngko hano nom'ne angopono ntimmo wamo limo yahonimo sekwo ngkimo nonifomafikuji honingkanopo wonihwojowantifeho.

⁷ Sekwo huno seyohoho. Ngko sekwo'nji we'nehwo humahm'mo komo'no selikomayoso ngkilaho. O'o, Anitu kako ngkimo sekwo'nji

sikuno sawemo humayo so'no ntihwoso'no u ngko sekwo'nji ne'no wohumamonnoho.

⁸ Ngko olo ango Efesos lopo nohumentan'i'mo oso Sikuno Engo (*Pentikous*) * Anituye Towahuno nakwoe hwaho lopo pmentiso sikuno somne'no syafisiyo'ne sikuno osohwo nto i'mofapihwoso'no osohonta ngko olo a'amu lohwo nuli'ko'mahm'mo sekwoe angopono wapmmonnoho.

⁹ Hwapingo neso olenoho. Anitu kako olo syoho lomne'no kako ngkine'no hoku'yo nohwosampo'maso so'no ngko Anitu kakoe hungkunoso lutihwahon'ngko a'amu pi'n'ngo engoso hofiko in'ngkwalokwofo. I oso'nji a'amu pi'n'ngo engoso hofiko olo hungkuno lomne'no mangohwa imo'nalokwofo.

¹⁰ We'enepi Timouti kako sekumo se'maso'manji sekwo kakimo hofiyo'no umokosyohumafijo so'no kako sekwo'nji simeho wopingo'nji wohumamtonoho. Sekwo upa'nimno. Timouti sohwo kako ngko pa'nyo Anituye syoho engo yalofoho.

¹¹ I oso'no a'amu fihwo huno ole syafisiyo'eno, olo hwe songo lohwo sohwo kako yo'mingohwo'maho. Oso'no nakwo kakimo hohujo ukinj'mofano. Huno ose syofisyihwaloho. O'o, sekwo kakoe simeho wopingo umokumno. Oseso hwangu sekwo kakimo kakoe hon'ngkano somo uhwojapikujo'no kako ngkimo won'i'mano. Ngko Timouti'nji a'amu nom'ne so'nji ni'mayo'ne

* **16:8:** Ap. 2:1 enjwa so'mo fehonolo'mongkomaho.

hontohumaleno.

¹² Neningkwa'wehwo Apoulousiye hungkunoso olenoho. Ngko nohumanji Apoulousimo ole uliwo'n'ngkoho, Kiko ango Koulin sopo uhwonamo lohojoso olo a'amu lo'nji uhuji uhwona. Ose uliwo'n'ngkohefoho. I kako olohonta sohonta uyoso ngkilaho lalofoho. I hwanguku sohonta Anitu kakine'no hon'ngkano umofihwoso'no wapmmontonoho.

Pouliye hungkuno fehohnjofoho.

¹³ Yo'mayo Anituye syoho somo wonyo umo'nimo lihwosi yososo sekwo i'waho nto'no fiyimno. Sekwo Anitune'no simemo hi'ntnnono uyalokwofo osomo aho yokumpohn'nyo fikemokosyohumamno. Sekwo hwe ne imo'n'ngkuji yokumpohn'nyo lohofikuji aho yokumpohn'nyo fikemokosyohumamno.

¹⁴ Yo'mayo hopi'nonohino sekwo iwo'n'ngkohofoso oso'nohini ikuji nom'ne a'amu somo simemo uyikuji sekwo hofikimo nto'no femokosyohumamno.

¹⁵ Nje a'amu soku sekwo Sitefanosiye a'amu osomne'no huno seyohoho. Hofiko oso hwaho Ngkilik osopo humantifi Anitumo simo'mo in'ngkamentohofofoho. Oso'no hofiko hofikoe huno mta'ni hofiko Anituye a'amu ne somo hofiyono ufo'mawo'n'ngkohofofoho.

¹⁶ A'amu oso pa'nyo humawo'n'ngkohoho somo sekwo hofikimo enjwa'mo fosyohumamno. Sekwo hofikoe hungkuno somo haloho popmno. I nom'ne a'amu hofikimo ufo'mawo'n'ngkohoho somo sekwo hofikimo tifi fin'ngkamno.

17 Sikuno pi'ningo engo somo ngko sekwoe simano masehonyo'njo nohumanji huno ne'no syosefisyahoningko oso hwe hufa'u sihune sekwoe angoponta'ango sohwa Sitefanosiyo Foutiyunetasiyo Akaikosiyō hofiko sekwoe simano mafohi'nontifi ngkimo ni'mahoningkofi ngko simonyo imalefoho. Hwapingoso sekwo hopi'nono moni'mapitnnohofo. I oso'no hofiko noni'mahoningkofi ngko sekwo'nji humentani hopa simonyo yalokweno.

18 Hofiko ngkimo ni'mantifi simaho wopingo nimokumalofofoho. Sekwoe simaho hi osenohinoho. Oso'no sekwo oso a'amu huhwo sohwa hofiko Anituye syoho hofiyo yalokwofo sohwanji nom'ne a'amu oso pa'nyo sohwanji hofikoe yofeso foho'nomapmno.

19 Oso hwaho Esiya loponjo Anituye a'amu neso hofiko Anitumne'no ango'meemjo uhu'mokuwo'n'ingkohofō hofiko sekumo nje a'amuhwafō selalokwofo. Akwila'nji kakoe ape Pilisila'nji sikoe ango somo nom'ne a'amuso hofiko Anitune'no uhu'mokuwo'n'ingkohofō a'amu so'nji hofiko sekwo Anitumo in'ingkowalokwofo so'no hofiko nakwoe a'amufō selalokwofo.

20 Anituye a'amu ne ngko'nji humalofoso hofiko nakwoe a'amufō selalokwofo. Nakwo Anituye a'amu ne so'nji swo'nontani nakwo aho popotohumo'n'iwō'n'ingkuhwone hopaso sekwo aho popotohumo'n'imno.

21 Ngko Pouli'ni ngko oso a'amu olo iyoswo ngkine'no mti'mokalokuso sohumta'ni iyoswo

nomanji ngko aho'nji ifalifaliyo mtì'mokonji † ole selalokweno, Nje a'amufo.

²² U a'amu fihwo kako Anitumo iningkayoso ngkilaho loso sohwo kako tìkanomo wene hweho. U, nje Hwe Engo Jisas Kìlais kako komo'no noho waponò nìmo'nìngkohoho.

²³ Nakwoe Hwe Engo Jisas kako sekumo wopìngo ne'no waselohofono.

²⁴ Sekwo nakwoe Hwe Engo Kìlais Jisasìmo humalofo sokumo ngko sìmeho sejopalokweno. Olo hungkuno loso ngko Poulì'ni mtì'mokohono. Hungkuno osohopeho.

† **16:21:** Poul kakoe aho'nji mtì'mokumòjo'maho. O'o, kako nolahonìngki nom'nehwo mtì'mokumòjofoho. Olo hungkuno honìngkanomo wo'nyo loso Poul kako mtì'mokumentisofoho.

**Mpohwoe Hungkuno Songofoho
The New Testament and Genesis in the Safeyoka
(Ampeeli-Wojokeso) language of Papua New Guinea
Buk Stat na Nupela Testamen long tokples Safeyoka
long Niugini**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ampeeli-Wojokeso (Safeyoka)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2011-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

f526da1e-a607-571c-ba86-56367d7583f3